

תמצית דוחות כספיים
ליום 31 במרס 2016
מגדל חברה לביטוח בע"מ

תוכן העניינים

פרק 1 דוח הדירקטוריון על מצב ענייני התאגיד

פרק 2 הצהרות בדבר בקורות ונהלים לגבי

הגילוי בדוחות הכספיים

פרק 3 דוחות כספיים מאוחדים

פרק 4 דוח בדבר הערך הגלום (Embedded Value)

מגדל חברה לביטוח בע"מ

מספר חברה: 52-000489-6 כתובת: אפעל 4, קרית אריה, פתח תקווה

טלפון: 076-8868959, 076-8868962 פקסימיליה: 03-9238988

דוא"ל: migdalhold@migdal.co.il אתר אינטרנט: www.migdal.co.il

דירקטוריון

- יוחנן דנינו - יו"ר
- שלמה אליהו
- רונית אברמזון
- ישראל אליהו
- אייל בן שלוש - דח"צ
- יגאל בר יוסף - דח"צ
- יעקב דנון - דח"צ
- עמוס ספיר
- ד"ר גבריאל פיקר

דוח הדירקטוריון על מצב ענייני התאגיד

**פרק 2 - דוח הדירקטוריון על מצב עניני התאגיד
תוכן עניינים**

2.....	1. תיאור החברה	2
2.....	1.1 כללי	2
2.....	1.2 תחומי הפעילות של הקבוצה	2
2.....	1.3 התפתחויות עיקריות בקבוצה מאז הדוח התקופתי	2
4.....	1.4 תיאור הסביבה העסקית	4
5.....	2. הסברי הדירקטוריון למצב עניני התאגיד	5
5.....	2.1 ניתוח המצב הכספי ותוצאות הפעילות	5
6.....	2.2 תיאור התפתחות תוצאות הפעילות ברבעון הראשון של שנת הדוח	6
8.....	2.3 תחום ביטוח חיים וחיסכון לטווח ארוך	8
13.....	2.4 תחום ביטוח בריאות	13
14.....	2.5 תחום ביטוח כללי	14
16.....	2.6 נתונים מאזניים עיקריים מהדוחות הכספיים	16
16.....	2.7 מקורות מימון	16
17.....	3. מגמות, אירועים והתפתחויות בפעילות הקבוצה ובסביבתה העסקית	17
17.....	3.1 סביבה מקרו כלכלית	17
19.....	4. שינויים מהותיים בהסדרים תחיקתיים	19
19.....	4.1 הסדרים תחיקתיים המתייחסים לגופים מוסדיים והוראות כלליות	19
21.....	4.2 הסדרים תחיקתיים בביטוח חיים וחיסכון לטווח ארוך	21
23.....	4.3 הסדרים תחיקתיים בביטוח בריאות	23
24.....	4.4 הסדרים תחיקתיים בביטוח כללי	24
24.....	5. היבטי ממשל תאגידי	24
24.....	5.1 שינויים בנושאי משרה בקבוצה	24
24.....	5.2 אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי	24
25.....	6. אירועים לאחר תקופת הדיווח	25

דוח הדירקטוריון על מצב עניני התאגיד ליום 31 במרס 2016

דוח הדירקטוריון סוקר את השינויים העיקריים בפעילות קבוצת מגדל לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2016 ("תקופת הדוח").

הדוח נערך מתוך הנחה שבפני המעיין מצוי גם הדוח התקופתי המלא לשנת 2015 שפורסם ביום 29 במרס 2016 ("הדוח התקופתי").

1. תיאור החברה

1.1. כללי

מגדל חברה לביטוח בע"מ ("החברה" או "מגדל", "מגדל ביטוח"), באמצעות חברות הבנות שלה ("קבוצת מגדל", "הקבוצה"), פועלת בעיקר בתחום הביטוח, הפנסיה והגמל.

פעילות הביטוח של הקבוצה, מתבצעת באמצעות החברה. פעילות הפנסיה והגמל של הקבוצה, מתבצעת באמצעות חברות הבנות של החברה: מגדל מקפת קרנות פנסיה וקופת גמל בע"מ ("מגדל מקפת" או "מקפת"), ויזמה קרן פנסיה לעצמאים בע"מ ("יזמה לעצמאים" או "יזמה").

הקבוצה מחזיקה גם בסוכנויות ביטוח, באמצעות מגדל אחזקות וניהול סוכנויות ביטוח בע"מ ("מגדל סוכנויות"), שהינה בשליטה מלאה של החברה.

בעלת השליטה המלאה בחברה הינה מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ ("מגדל אחזקות" ו/או "קבוצת מגדל אחזקות").

נכון למועד דוח זה, אליהו 1959 בע"מ (לשעבר אליהו חברה לביטוח בע"מ) ("אליהו בטוח" או "אליהו") מחזיקה כ-69.19% מהון המניות המונפק והנפרע של מגדל אחזקות¹. לפרטים נוספים ראה סעיף 2.2 בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי.

1.2. תחומי הפעילות של הקבוצה

תחומי הפעילות המהותיים העיקריים של הקבוצה הינם ביטוח חיים וחיסכון לטווח ארוך, ביטוח בריאות, ביטוח כללי ואחר. לפרטים ראה באור 5 לדוחות הכספיים וכן סעיף 3 בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי.

1.3. התפתחויות עיקריות בקבוצה מאז הדוח התקופתי

להלן עדכונים לתיאור המובא בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי:

1.3.1. השפעת הסביבה הכלכלית - הירידה בעקום הריבית חסרת סיכון

הקבוצה פועלת בסביבה כלכלית המושפעת, בשנים האחרונות, בין היתר, מירידה ניכרת בעקום הריבית חסרת הסיכון. לשיעורי הריבית הנמוכים השלכה מהותית הן על התשואה המושגת עבור לקוחות הקבוצה והן על רווחי הקבוצה.

לאחר תנודתיות ניכרת בעקום הריבית חסרת הסיכון שאפיינה את שנת 2015 אשר בסיכומה חלה ירידה מסוימת בעקום הריבית חסרת הסיכון לעומת סוף שנת 2014, ברבעון הראשון של שנת 2016 ("הרבעון המדווח") חלה ירידה נוספת בעקום הריבית חסרת הסיכון שהביאה לגידול משמעותי בעתודות ביטוח החיים.

ירידת עקום הריבית הביאה גם להגדלת ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח כללי בענפים בהם מחושבות ההתחייבויות על פי עקרונות הנהג המיטבי.

בנוסף בעקבות פרסום המלצות הועדה הבין משרדית בראשות השופט בדימוס ד"ר אליהו וינוגרד ("המלצות ועדת וינוגרד"), לפיהן, בין היתר, שיעור הריבית לצורך היוון קצבה שנתית יעמוד על 2% במקום 3% הקבועים בתקנות הקימות ובהמשך לכוונה לפרסום תקנות בנושא

¹ כפי שנמסר למגדל אחזקות ע"י אליהו בטוח, אליהו בטוח שעבדה לטובת בנק לאומי לישראל בע"מ ("בנק לאומי") כ-30% מהון המניות של החברה, ראה באור 1 לדוחות הכספיים.

ובהתבסס על יועציה המקצועיים, עדכנה החברה את אומדניה בתחום הביטוח בכללי, ובהתאם לכך הגדילה את העתודות בענפי רכב חובה וחבויות.

סך הפרשות שנרשמו ברבעון הראשון של שנת 2016 כתוצאה מהאמור הסתכם בכ-837 מיליון ש"ח, לפירוט ראה סעיף 2.2 להלן ובאור 10א. לדוחות הכספיים.

יצוין כי לאחר תאריך המאזן נרשמה ירידה נוספת בעקום הריבית חסרת הסיכון העשויה להביא להגדלה נוספת של עתודות הביטוח. לפירוט ראה באור 11ב. לדוחות הכספיים.

בדבר רגישות ההתחייבויות הביטוחיות לירידה בריבית, ראה באור 37ב.1. לדוחות הכספיים של החברה לשנת 2015.

במקביל לגידול בעתודות הביטוח שחל ברבעון המדווח עקב ירידת עקום הריבית, נרשמו הכנסות מעליית שערי איגרות החוב, מנגד נרשמו הפסדים מהשקעות בעקבות ירידות שערים במדדי המניות בישראל ומגמה מעורבת בעולם, כך שבסיכומו של הרבעון המדווח חל קיטון ברווחים מהשקעות של החברה, לפירוט ראה סעיפים 2.2 ו-3 להלן.

השינויים בעקום הריבית חסרת הסיכון משפיעים גם על הגרעון האקטוארי בקרנות הפנסיה של הקבוצה כמפורט להלן:

ביחס לחשבונות הפנסיונרים בקרנות הפנסיה החדשות וביחס לסך כל המבוטחים בקרן הפנסיה יזמה ותיקה נוצר גירעון ברבעון הראשון של שנת 2016 שעיקרו כתוצאה מירידה של עקום הריבית חסרת הסיכון המשמש להיוון ההתחייבויות כלפיהם.

יצוין כי מנגנון האיזון האקטוארי, ביחס לחשבונות הפנסיונרים בקרנות הפנסיה החדשות הנובע מגורמי תשואה וריבית וביחס לסך כל המבוטחים בקרן הפנסיה יזמה ותיקה, מופעל לפי הנחיות האוצר רק אחת לשנה על פי תוצאות המאזן השנתי ולפיכך חלוקת עודף / גירעון בפועל, ככל שתהיה, תעשה רק לאחר תום שנת 2016.

1.3.2 התפתחויות אחרות בסביבה העסקית, ובכלל זה שינויים מהותיים בהסדרים תחיקתיים

ההסדרים הרגולטוריים שבוצעו בשנים האחרונות, הובילו לשינויים מהותיים בתחום ביטוח חיים וחיסכון לטווח ארוך שהינו תחום הפעילות העיקרי בו עוסקת הקבוצה, המתבטאים בעיקר בגידול מכירות מוצר הפנסיה תוך הקטנת דמי הניהול הממוצעים בעסקאות הפנסיוניות בשוק, עידוד החיסכון הנצבר למטרת קיצבה לגיל הפרישה והגברת ההפצה הישירה.

בנוסף, ההסדרים הרגולטוריים שפורסמו לאחרונה, עשויים אף הם להוביל לשינויים מהותיים נוספים בתחום. להלן ההסדרים העיקריים אשר תוארו במסגרת פרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי וכן בדוח זה:

(א) בחודש מרס 2016 פורסם חוזר הקובע הוראות לעניין בחירת קופת גמל ברירת מחדל על ידי משרד האוצר ("קרן ברירת מחדל נבחרת"). החוזר קובע מנגנון לבחירת קופת גמל ברירת מחדל לעובד שלא בחר קופת גמל אחרת על אף שניתנה לו ההזדמנות לעשות כן. ליישום הוראות החוזר, יכולות להיות השלכות מהותיות על השוק ובכלל זה על החברה, כמפורט בסעיף 6.3.8 בפרק תיאור עסקי התאגיד לשנת 2015 וכן סעיף 4.2.6 להלן.

(ב) במסגרת תיקון 13 של חוק קופות הגמל² (שפורסם בחודש נובמבר 2015) נקבעו התנאים בהם יאוחדו חשבונותיו של עמית בקרנות הפנסיה לתוך החשבון הפעיל שלו. לפרטים נוספים לרבות השלכות התיקון האמור על החברה ראה סעיף 6.3.10 בפרק תיאור עסקי התאגיד לשנת 2015.

² תיקון חוק שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון 13 והוראות שעה), התשע"ו-2015.

(ג) בחודש דצמבר 2015 פורסם חוזר בעניין שיווק פוליסות ביטוח חיים הכוללות מקדמי קצבה המגלמים הבטחת תוחלת חיים, כולל הוראות ניד. לפרטים נוספים לרבות לעניין השלכות החוזר על החברה, ראה סעיף 6.3.3 (א) בפרק תיאור עסקי התאגיד לשנת 2015.

(ד) בחודש אפריל 2016 פורסמה טיוטת תקנות לעניין זקיפת תשואה בקרן פנסיה חדשה מקיפה. עניינה של טיוטת התקנות הוא תרגום מסקנות הדוח של הצוות להגברת הוודאות בחיסכון הפנסיוני מחודש ינואר 2016 שהציע חלופות להקצאה של אגרות חוב מיועדות בין העמיתים מבלי לבצע שינוי במסגרת ההקצאה הכוללת של אגרות החוב המיועדות להוראות ביצוע. לפרטים נוספים לרבות השלכות צפויות של שינוי בהקצאת האג"ח המיועדות, ראה סעיף 6.3.11 בפרק תיאור עסקי התאגיד לשנת 2015 וכן סעיף 4.2.5 להלן.

(ה) בחודש מרס 2016 פורסמה הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 16), התשע"ו-2016, שעניינה התאמת הוראות שונות בחוק להסכם הקיבוצי שנחתם בחודש פברואר 2016 לפיו יוגדלו תשלומי המעסיק והפרשות העובד כך ששיעור התשלומים למרכיב תגמולי המעביד יהיה אחיד בכל המוצרים הפנסיוניים ויעמוד על שיעור של 6.5% משכרו של העובד והעובד יהיה זכאי לשיעור ההפקדה שלא יפחת מזה הקבוע בתוספת השלישית (6.25% החל מיולי 2016 ו-6.5% החל מינואר 2017, בהתאם להסכם הקיבוצי). לפרטים נוספים לרבות השלכות צפויות של הצעת החוק האמורה, ראה סעיף 6.3.2 בפרק תיאור עסקי התאגיד לשנת 2015.

לפירוט בדבר התפתחויות נוספות בהסדרים התחיקתיים ראה סעיף 4 להלן.

1.3.3 הסכם רכישת תיק התביעות הכלולות בביטוח כללי של אליהו בטוח

ביום 21 באפריל 2016, לאחר אישורו של בית המשפט ביום 31 במרס 2016, הושלמה העסקה של העברת תיק ה-Run Off בביטוח כללי הכולל את התביעות (התלויות והעתידיות) של אליהו בטוח הנובעות מפוליסות ביטוח כללי שנמכרו על ידי אליהו בטוח עד ליום 31 בדצמבר 2012 לאחריותה הבלעדית של החברה. לפירוט ראה באור 11.א לדוחות הכספיים וכן דוח מידי של מגדל אחזקות מיום 24 באפריל 2016 מספר אסמכתא: 2016-01-054871.

1.3.4 מתווה ליישום משטר כושר פירעון מבוסס Solvency II

בדבר היערכות מגדל ביטוח בעניין מתווה ליישום משטר כושר פירעון מבוסס Solvency II על פי תרגיל IQIS4 והנחיה לביצוע IQIS5 בגין נתונים לסוף שנת 2015, ראה באור 6.ד לדוחות הכספיים.

1.4 תיאור הסביבה העסקית

לעניין תיאור הסביבה העסקית, ראה סעיף 3 להלן.

2. הסברי הדירקטוריון למצב עיני התאגיד

2.1. ניתוח המצב הכספי ותוצאות הפעילות

מיליוני ש"ח	1-3/2016	1-3/2015	שינוי ב-%	2015
תחום ביטוח חיים וחיסכון לטווח ארוך				
פרמיות שהורוחו ברוטו, תקבולים בגין חוזי השקעה ודמי גמולים ⁽¹⁾	3,805.9	3,816.8	(0%)	15,955.9
רווח (הפסד) לתקופה לפני מס	(555.6)	(612.5)		278.1
רווח (הפסד) כולל לפני מס	(604.9)	(464.0)		112.4
תחום ביטוח בריאות				
פרמיות שהורוחו ברוטו	277.8	244.8	13%	1,024.5
רווח (הפסד) לתקופה לפני מס	(9.0)	34.0		(25.7)
רווח (הפסד) כולל לפני מס	(13.6)	41.1		(35.4)
תחום ביטוח כללי				
פרמיות שהורוחו ברוטו	542.1	501.2	8%	2,002.8
פרמיות ברוטו	721.0	653.3	10%	2,050.2
פרמיות בשייר	612.6	565.0	8%	1,639.4
רווח (הפסד) לתקופה לפני מס	(118.7)	60.0		136.7
רווח (הפסד) כולל לפני מס	(136.0)	124.9		57.0
סך תחומי הפעילות				
סה"כ פרמיות שהורוחו ברוטו, תקבולים בגין חוזי השקעה ודמי גמולים	4,625.8	4,562.9	1%	18,983.1
סה"כ פרמיות ברוטו, תקבולים בגין חוזי השקעה ודמי גמולים ⁽²⁾	4,804.7	4,714.9	2%	19,030.5
סה"כ רווח (הפסד) לתקופה לפני מס	(683.3)	(518.6)		389.2
סה"כ רווח (הפסד) כולל לפני מס	(754.5)	(298.0)		134.0
אחר⁽³⁾				
רווח (הפסד) לתקופה לפני מס	(6.5)	74.6		132.7
רווח כולל לפני מס	1.2	141.4		58.6
רווח (הפסד) לתקופה לפני מסים				
רווח (הפסד) כולל לתקופה לפני מסים ⁽⁴⁾	(753.3)	(156.6)		192.6
מסים על ההכנסה				
מסים על הכנסה - במונחי רווח לתקופה	(234.5)	(182.1)		147.6
מסים על הכנסה - במונחי רווח כולל	(263.0)	(73.0)		21.7
רווח (הפסד) לתקופה				
רווח (הפסד) כולל לתקופה	(490.2)	(83.7)		170.9
רווח (הפסד) לתקופה	(455.3)	(261.9)		374.3
תשואה להון (על בסיס רווח לתקופה)⁽⁵⁾				
תשואה להון (על בסיס רווח כולל) ⁽⁵⁾	(9.7%)	(5.6%)		8.2%
תשואה להון (על בסיס רווח כולל) ⁽⁵⁾	(10.5%)	(1.8%)		3.7%

⁽¹⁾ תקבולים בגין חוזי השקעה לא נכללים בסעיף הפרמיות, אלא נזקפים ישירות להתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה. נתוני דמי הגמולים המיוחסים לקרנות הפנסיה וקופות הגמל אשר מנוהלות על ידי הקבוצה אינם נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים.

יצוין, כי נתוני דמי הגמולים בפנסיה עבור הרבעון הראשון של שנת 2015 סווגו מחדש בהתאם להנחיות חוזר גופים מוסדיים 2016-9-3, לפיהן סעיף תקבולים מדמי הגמולים לא יכלול זקיפת דמי גמולים בגין עמית נכה וריסק מצבירה על ידי הקרן בסכום שאיננו מהותי.

⁽²⁾ בביטוח כללי כולל נתוני פרמיות ברוטו ובביטוח חיים ובריאות כולל פרמיות שהורוחו ברוטו.

(3) סעיף אחר כולל בעיקרו את תוצאות הפעילות של סוכנויות הביטוח בקבוצה, פעילויות נלוות או משקיות לפעילות הקבוצה, אשר אינן בהיקף מהותי, וכן הכנסות מהשקעות נטו (ובכלל זה הכנסות מחברות כלולות) שלא נזקפו לתחומי הפעילות וכן התאמות במסגרת איחוד הדוחות.

(4) הרווח הכולל לתקופה כולל גם את תוצאות פעילות ההשקעה של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה (תיק הנוסטרו) שטרם מומשו, לעומת זאת הרווח לתקופה כולל את תוצאות פעילות ההשקעה של ניירות ערך שמומשו בתקופת הדוח החל מיום הרכישה, לפיכך, הפער בין הרווח הכולל לתקופה לבין הרווח לתקופה מושפע בעיקרו מעיתוי המימוש של רווחים או הפסדים מניירות ערך, זאת מלבד מקרים בהם נרשמת הפרשה לירידת ערך אשר נזקפת לדוח רווח והפסד אף טרם המימוש. החברה משתמשת בעיקר ברווח הכולל לצורך מדידת תוצאותיה.

(5) חישוב התשואה להון בוצע על בסיס התאמת יתרת ההון לחלוקת דיבידנד במהלך התקופה המדווחת.

ההערות לעיל מתייחסות לאופן התיאור בכל חלקי דוח הדירקטוריון.

2.2. תיאור התפתחות תוצאות הפעילות ברבעון הראשון של שנת הדוח

ברבעון המדווח נרשם הפסד כולל בקבוצה אשר נבע בעיקרו מהפרשות בסך כ-837 מיליון ש"ח שרשמה החברה בביטוח חיים ובביטוח כללי בשל ירידה של עקום הריבית חסרת הסיכון, ומעדכון שיעור ריבית ההיוון בענפי רכב חובה וחבויות בעקבות פרסום המלצות וועדת וינוגרד, כמפורט להלן. במקביל לגידול בעתודות הביטוח שחל ברבעון המדווח עקב ירידת עקום הריבית, נרשמו הכנסות מעליית שערי איגרות החוב, ומנגד נרשמו הפסדים מהשקעות בעקבות ירידות שערים במדדי המניות בישראל ומגמה מעורבת בעולם, כך שבסיכומו של הרבעון המדווח חל קיטון ברווחים מהשקעות של החברה.

בביטוח חיים חל גידול בהפרשה לעתודה המשלימה לגמלאות וכן בהפרשה בעקבות בחינת נאותות העתודות (LAT), בסך של כ-711 מיליון ש"ח (לפני מס).

בתחום הביטוח הכללי, עדכנה החברה את אומדניה ובהתאם לכך הגדילה את ההפרשות ליום 31 במרס 2016, בענפי רכב חובה וחבויות בסך של כ-103 מיליון ש"ח בשייר לפני מס, בגין השפעת פרסום המלצות ועדת וינוגרד, לפיהן, בין היתר, שיעור הריבית לצורך היוון קצבה שנתית יעמוד על 2% במקום 3% הקבועים בתקנות הקימות. לפירוט ראה סעיף 2.5 להלן.

ירידת עקום הריבית הביאה גם להגדלת ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח הכללי בסך של כ-23 מיליון ש"ח בענפים שבהם מחושבות ההתחייבויות בביטוח כללי על פי עקרונות הנהג המיטבי.

לפירוט ראה באור 10. א לדוחות הכספיים וסעיף 1.3.1 לעיל.

לעומת זאת, ברבעון המקביל אשתקד, החברה רשמה הפסד כולל אשר נבע בעיקרו מרישום הפרשה בביטוח חיים בסך כ-1,242 מיליון ש"ח לפני מס בעקבות קיטון בשיעורי הריבית לאורך עקום הריבית, אשר קוזז ברובו בשל עלייה ניכרת בתשואות שהושגו על ידי הקבוצה בשוקי ההון.

ברבעון המדווח חלה ירידה ניכרת ברווחים מהשקעות³ מסך של כ-3,876 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד להפסדים מהשקעות בסך של כ-822 מיליון ש"ח ברבעון המדווח, כאשר בתחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח נרשמו הפסדים מהשקעות בסך של כ-819 מיליון ש"ח לעומת רווחים מהשקעות בסך כ-3,549 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, בתחום ביטוח בריאות נרשמו הפסדים מהשקעות בסך של כ-21 מיליון ש"ח לעומת רווחים מהשקעות בסך של כ-84 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, ובביטוח כללי הסתכמו הרווחים מהשקעות בסך של כ-4 מיליון ש"ח לעומת רווחים מהשקעות בסך של כ-123 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

יש לציין כי חלק ניכר מההכנסות מהשקעות נזקפות לעתודות הביטוחיות ועל כן ההשפעה העיקרית על תוצאות החברה הינה במרווח הפיננסי הנוצר לאחר הזקיפה האמורה לעתודות הביטוחיות.

כתוצאה מן האמור לעיל, חלה ירידה ברבעון המדווח במרווח הפיננסי הכולל מהשקעות העומדות כנגד הפוליסות המבטיחות תשואה בביטוח חיים לעומת הרבעון המקביל אשתקד, בשל קיטון בתשואות

³ הרווחים (הפסדים) מהשקעות כוללים רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו והכנסות מימון, חלק החברה בתוצאות נטו של חברות כלולות וכן רווח (הפסד) כולל אחר לפני מיסים.

הריאליות שהושגו בהשקעות שאינן אגרות חוב מיועדות. בנוסף, בהכנסות הריאליות מהשקעות מתחום ביטוח כללי וביטוח בריאות ובהכנסות מהשקעות העומדות כנגד ההון חלה ירידה, בשל התשואות הגבוהות יותר שהושגו על ידי הקבוצה ברבעון המקביל אשתקד.

ברבעון המדווח חלה ירידה במדד המחירים לצרכן שהסתכמה ב-0.9% לעומת ירידה של 1.6% ברבעון המקביל אשתקד. לשינויים באינפלציה השפעה על ההכנסות מהשקעות בגין הנכסים הצמודים למדד בתיקי הנוסטרו.

כמו כן, לאינפלציה השפעה על התאמת ההתחייבויות הביטוחיות וההתחייבויות הפיננסיות הצמודות למדד, והשפעה על דמי ניהול המשתנים אשר נגבים בפוליסות המשתתפות ברווחים שהונפקו עד שנת 2004 בעקבות ההשפעה על התשואה הריאלית המושגת בפוליסות אלו.

בנוסף, בשל התשואה השלילית שהושגה על ידי הקבוצה בפוליסות המשתתפות ברווחים מתחילת השנה, לא גבתה החברה ברבעון המדווח דמי ניהול משתנים במרבית הפוליסות המשתתפות ברווחים ששווקו עד שנת 2004, ולא תוכל לגבות דמי ניהול משתנים (15% מהתשואה הריאלית)⁴ כל עוד לא תושג תשואה חיובית שתכסה את התשואה הריאלית השלילית שנצברה עד כה, וזאת לעומת דמי ניהול משתנים בסך כ-458 מיליון ש"ח שנרשמו ברבעון המקביל אשתקד.

אומדן דמי הניהול שלא נגבו בשל התשואה הריאלית השלילית עד להשגת תשואה חיובית מצטברת כאמור, הסתכם נכון ליום 31 במרס 2016 בכ-40 מיליון ש"ח לפני מס.

בביטוח החיים חלה ברבעון המדווח ירידה בפרמיות לרבות תקבולים בגין חוזי השקעה, שנבעה בעיקרה מקיטון בפרמיות החד פעמיות בגין חוזי ביטוח ובתקבולים החד פעמיים בגין חוזי השקעה לעומת הרבעון המקביל אשתקד.

עם זאת, בסך המכירות החדשות (ללא הגדלות) בתחום ביטוח חיים וחיסכון לטווח ארוך חלה עלייה לעומת הרבעון המקביל אשתקד, אשר התרכזת בעיקרה בתוכניות ביטוח החיים.

בענפי הפנסיה והגמל נמשכה מגמת העברות הכספיים נטו לגופים מוסדיים אחרים, כאשר בפנסיה חל גידול בהעברות הכספיים לעומת הרבעון המקביל אשתקד ואילו בגמל העברות הכספיים נטו נותרו ברמה גבוהה אם כי חל קיטון בהם בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד, לפירוט ראה סעיף 2.3.3 להלן.

בתחום ביטוח הבריאות, חלה הרעה בתוצאות החיתומיות אשר הושפעה בחלקה מגידול בהוצאות. כמו כן, נרשמה הרעה בתוצאות החיתומיות של ביטוחי הקולקטיבים אשר קוזזה בחלקה בשל שיפור בתוצאות ביטוח סיעודי ותאונות אישיות בשל קיטון בתביעות.

בתחום ביטוח כללי, נרשם הפסד חיתומי (ללא רווחי השקעה וללא עדכון העתודות בשל המלצות ועדת וינוגרד וירידת עקום הריבית) אשר היה גבוה מההפסד החיתומי ברבעון המקביל אשתקד, ואשר התבטא בעיקרו בענף רכב רכוש.

בעקבות הפחתת שיעור מס החברות מ-26.5% ל-25%, החל מיום 1 בינואר 2016, חלה עלייה ברווח הכולל של החברה בסך של כ-30 מיליון ש"ח בגין הקטנת מסים נדחים בחברות המוחזקות של החברה. לפירוט ראה באור 9.ב לדוחות הכספיים.

לפירוט בדבר התוצאות הכספיות לפי תחומי הפעילות ראה להלן. כמו כן, ראה באור 5 לדוחות הכספיים.

⁴ מלבד סכום לא מהותי, בקרנות משתפות ברווחים שזכאיות באופן חלקי לאגרות חוב מיועדות (אג"ח חץ).

2.3 תחום ביטוח חיים וחיסכון לטווח ארוך

2.3.1. להלן פירוט של תמצית תוצאות פעילות התחום לרבעון הראשון של השנים 2016 ו-2015 בהתאמה:

מיליוני ש"ח	1-3.2016	1-3.2015	שינוי ב-%	2015
ביטוח חיים				
פרמיות שוטפות שהורוחו ברוטו ותקבולים שוטפים בגין חוזי השקעה ⁽¹⁾⁽²⁾	1,703.4	1,709.5	(0%)	6,828.5
פרמיות חד פעמיות ותקבולים חד פעמיים בגין חוזי השקעה ⁽¹⁾⁽³⁾	237.5	383.3	(38%)	1,679.4
פרמיות שהורוחו ברוטו כולל חוזי השקעה בביטוח חיים	1,940.9	2,092.8	(7%)	8,507.9
דמי ניהול	158.1	613.9	(74%)	857.9
רווח (הפסד) לתקופה לפני מס	(562.9)	(632.9)		198.2
רווח (הפסד) כולל לפני מס	(613.2)	(488.2)		40.9
פנסיה				
דמי גמולים ⁽⁴⁾	1,480.0	1,342.0	10%	5,767.0
דמי ניהול	85.0	84.7	0%	348.6
רווח לתקופה לפני מס	3.7	14.2		70.5
רווח כולל לפני מס	4.4	18.3		64.3
גמל				
דמי גמולים	385.0	382.0	1%	1,681.0
דמי ניהול	30.2	34.4	(12%)	131.6
רווח לתקופה לפני מס	3.7	6.1		9.3
רווח כולל לפני מס	3.9	5.9		7.2
סה"כ פרמיות שהורוחו ברוטו, תקבולים בגין חוזי השקעה ודמי גמולים	3,805.9	3,816.8	(0%)	15,955.9
סה"כ דמי ניהול	273.4	733.0	(63%)	1,338.0
סה"כ רווח (הפסד) לתקופה לפני מס	(555.6)	(612.5)		278.1
סה"כ רווח (הפסד) כולל לפני מס	(604.9)	(464.0)		112.4

(1) בעניין סיווג מחדש בגין פוליסות ביטוח שהונפקו למבוטחים שמלאו להם 60 שנה וכוללות מקדם המרה, ראה באור ג.2 לדוחות הכספיים.

(2) מזה הפרמיות השוטפות ברבעון המדווח הסתכמו בכ-1,667 מיליון ש"ח לעומת כ-1,690 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

(3) מזה הפרמיות החד פעמיות ברבעון המדווח הסתכמו בכ-165 מיליון ש"ח לעומת כ-229 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

(4) ציון, כי נתוני דמי הגמולים בפנסיה עבור הרבעון הראשון של שנת 2015 סווגו מחדש בהתאם להנחיות חוזר גופים מוסדיים 2016-9-3, לפיהן סעיף תקבולים מדמי הגמולים לא יכלול זקיפת דמי גמולים בגין עמית נכה וריסק מצבירה על ידי הקרן בסכום שאיננו מהותי.

2.3.2 להלן פירוט התחייבויות ביטוחיות בביטוח חיים ונכסים מנוהלים בפנסיה ובגמל בקבוצה :

במיליוני ש"ח	31.3.2016	31.3.2015	% השינוי	31.12.2015
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה	81,556	80,862	1%	81,581
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה	27,601	26,893	3%	27,342
סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה - ביטוח חיים	109,157	107,755	1%	108,923
נכסים מנוהלים בפנסיה	50,435	47,579	6%	50,048
נכסים מנוהלים בגמל	15,139	16,081	(6%)	15,416
סה"כ ביטוח החיים וחיסכון לטווח ארוך	174,731	171,415	2%	174,387

2.3.3 תוצאות הפעילות בתחום ביטוח חיים וחיסכון לטווח ארוך ברבעון הראשון של שנת 2016

(א) ביטוח חיים

היקף הפעילות

ברבעון המדווח הפרמיות השוטפות בגין חוזי ביטוח והתקבולים השוטפים בגין חוזי השקעה נותרו ברמה דומה לרבעון הראשון של שנת 2015. עם זאת, בפרמיות החד פעמיות בגין חוזי ביטוח ובתקבולים החד פעמיים בגין חוזי השקעה חלה ירידה לעומת הרבעון הראשון של שנת 2015.

על פי נתוני משרד האוצר⁵, נכון ליום 31.03.2016 היקף הנכסים המצרפי בביטוח חיים משתף ברווחים הסתכם בכ-243 מיליארד ש"ח, עלייה של כ-3.9% לעומת 31.3.2015 (לעומת כ-1.0% בקבוצה).

שיעור הפדיונות מהעתודה הממוצעת (במונחים שנתיים) הסתכם ברבעון המדווח בכ-1.7% לעומת כ-1.6% ברבעון המקביל אשתקד.

רווח כולל לפני מס

הגידול בהפסד הכולל בביטוח חיים, הושפע בעיקרו מכך שהחברה לא גבתה דמי ניהול משתנים במרבית הפוליסות המשתפות ברווחים ששווקו עד שנת 2004, לעומת גביית דמי ניהול משתנים בסך כ-458 מיליון ש"ח (לפני מס) ברבעון הראשון של שנת 2015. במרווח הפיננסי מהשקעות העומדות כנגד הפוליסות המבטיחות תשואה בביטוח חיים, חלה ירידה ברבעון המדווח לעומת הרבעון המקביל אשתקד, בשל קיטון בתשואות שהושגו.

אומדן דמי הניהול שלא נגבו בשל התשואה הריאלית השלילית עד להשגת תשואה חיובית מצטברת כאמור, הסתכם נכון ליום 31 במרס 2016 בכ-40 מיליון ש"ח לפני מס.

בנוסף, בשל ירידה של עקום הריבית חסרת הסיכון, חל גידול בהפרשה לעתודה המשלימה לגמלאות וכן בהפרשה בעקבות בחינת נאותות העתודות (LAT) בביטוח חיים, בסך של כ-711 מיליון ש"ח (לפני מס) ברבעון המדווח, וזאת לעומת רישום

⁵ מבוסס על נתוני אתר "ביטוח נט".

הפרשה בסך של כ-1,242 מיליון ש"ח (לפני מס) כתוצאה מקיטון בשיעורי הריבית לאורך עקום הריבית ברבעון הראשון של שנת 2015. לפירוט ראה באור 10א. לדוחות הכספיים.

לפירוט נוסף בנוגע למרווח הפיננסי הכולל בביטוח חיים ראה גם באור 2.ג.5 לדוחות הכספיים.

(ב) קרנות פנסיה

היקף הפעילות

ברבעון המדווח חלה עלייה של כ-10% בדמי הגמולים אשר הושפעה מגידול במכירות החדשות וכן מהגדלות שכר, בניכוי ביטולים.

על פי נתוני משרד האוצר⁶, היקף דמי הגמולים המצרפי בענף קרנות הפנסיה החדשות ברבעון הראשון של שנת 2016 הסתכם בכ-7,272 מיליון ש"ח לעומת כ-6,436 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, עלייה בשיעור של כ-13%.

דמי הגמולים בפנסיה אינם כוללים העברות כספים בגין מעבר עמיתים מקרן לקרן. העברות הכספיים נטו לגופים מוסדיים אחרים, כאמור, הסתכמו בכ-212 מיליון ש"ח ברבעון המדווח לעומת כ-147 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

על פי נתוני משרד האוצר⁷ נכון ליום 31 במרס 2016, היקף הנכסים המנוהלים המצרפי בענף קרנות הפנסיה החדשות הסתכם בכ-223 מיליארד ש"ח, לעומת כ-203 מיליארד ש"ח ביום 31 במרס 2015 (עלייה של כ-10%) ולעומת כ-220 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2015 (עלייה של כ-2%).

בנכסים המנוהלים בקבוצה, חלה עלייה של כ-6% נכון ליום 31 במרס 2016 לעומת 31 במרס 2015, אשר הושפעה מהעלייה בצבירה השוטפת נטו⁸ וקוזזה בחלקה בשל הפסדים מהשקעות.

כתוצאה מהאמור לעיל, חלה ברבעון המדווח ירידה בנתח השוק של הקבוצה בענף קרנות הפנסיה בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד.

רווח כולל לפני מס

הירידה ברווח הכולל בפנסיה ברבעון המדווח לעומת הרבעון הראשון של שנת 2015 הושפעה מגידול בהפחתת הוצאות רכישה נדחות, מעלייה בהוצאות הנהלה וכלליות וכן מירידה בהכנסות מהשקעות בתיק הנוסטרו.

דמי הניהול נותרו ברמה דומה לרבעון המקביל אשתקד והושפעו מגידול בהיקף הנכסים ומנגד מירידה בשיעור דמי הניהול הממוצעים.

(ג) קופות גמל

היקף הפעילות

ברבעון המדווח חלה עלייה קלה בדמי הגמולים לעומת הרבעון המקביל אשתקד.

דמי הגמולים בגמל אינם כוללים העברות כספים בגין מעבר עמיתים מקרן לקרן. העברות הכספיים נטו לגופים מוסדיים אחרים, כאמור, הסתכמו בכ-200 מיליון ש"ח ברבעון המדווח לעומת כ-315 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

⁶ מבוסס על נתוני אתר ה"פנסיה-נט".

⁷ מבוסס על נתוני אתר ה"פנסיה-נט".

⁸ צבירה שוטפת, נטו, מוגדרת כדמי גמולים בתוספת מעבר עמיתים נטו ובניכוי פדיונות ותשלומי פנסיה.

על פי נתוני משרד האוצר⁹ נכון ליום 31 במרס 2016, היקף הנכסים המנוהלים המצרפי בענף קופות הגמל הסתכם בכ-380 מיליארד ש"ח, לעומת כ-383 מיליארד ש"ח ביום 31 במרס 2015 (ירידה של כ-0.6%), ולעומת כ-382 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2015 (ירידה של כ-0.3%).

בהיקף הנכסים המנוהלים בקבוצה לעומת 31 במרס 2015 חלה ירידה של כ-6%, שהושפעה מהעברות כספים נטו בגין מעבר עמיתים לגופים מוסדיים אחרים ומהפסדים מהשקעות.

כתוצאה מהאמור לעיל, חלה ירידה בנתח השוק של הקבוצה בענף קופות הגמל במונחי נכסים מנוהלים בהשוואה ליום 31 במרס 2015.

רווח כולל לפני מס

הירידה ברווח הכולל בגמל ברבעון המדווח לעומת הרבעון הראשון של שנת 2015 הושפעה מירידה בהכנסות מדמי ניהול בשל ירידה בהיקף הנכסים המנוהלים ומירידה בשיעור דמי הניהול הממוצעים. מנגד, חלה ירידה מסוימת בהוצאות הנהלה וכלליות.

2.3.4 פרטים נוספים בהתפתחות הרווח בביטוח חיים

(א) תשואות משוקללות בפוליסות המשתתפות ברווחים (באחוזים):

פוליסות שהוצאו בשנים 1992-2003 (קרן י')			
	רבעון ראשון רבעון ראשון		
	2015	2016	
תשואה ריאלית חיובית (שלילית) ברוטו	3.72	6.08 (0.42)	
תשואה ריאלית חיובית (שלילית) נטו	2.65	5.05 (0.57)	
תשואה נומינלית חיובית (שלילית) ברוטו	2.79	4.39 (1.32)	
תשואה נומינלית חיובית (שלילית) נטו	1.73	3.38 (1.47)	

פוליסות שהוצאו החל משנת 2004			
	רבעון ראשון רבעון ראשון		
	2015	2016	
תשואה ריאלית חיובית (שלילית) ברוטו	2.65	5.95 (0.56)	
תשואה ריאלית חיובית (שלילית) נטו	1.43	5.63 (0.86)	
תשואה נומינלית חיובית (שלילית) ברוטו	1.74	4.26 (1.46)	
תשואה נומינלית חיובית (שלילית) נטו	0.52	3.94 (1.76)	

⁹ מבוסס על נתוני אתר ה"גמל-נט".

פוליסות שהוצאו בשנים 1992-2003 (קרן י')					
רבעון ראשון 2015	רבעון שני 2015	רבעון שלישי 2015	רבעון רביעי 2015	רבעון ראשון 2016	
6.08	(2.05)	(3.09)	2.97	(0.42)	תשואה ריאלית חיובית (שלילית) ברוטו
5.05	(1.89)	(2.77)	2.39	(0.57)	תשואה ריאלית חיובית (שלילית) נטו
4.39	(0.96)	(2.80)	2.25	(1.32)	תשואה נומינלית חיובית (שלילית) ברוטו
3.38	(0.80)	(2.47)	1.68	(1.47)	תשואה נומינלית חיובית (שלילית) נטו

פוליסות שהוצאו החל משנת 2004					
רבעון ראשון 2015	רבעון שני 2015	רבעון שלישי 2015	רבעון רביעי 2015	רבעון ראשון 2016	
5.95	(2.34)	(3.49)	2.80	(0.56)	תשואה ריאלית חיובית (שלילית) ברוטו
5.63	(2.65)	(3.78)	2.49	(0.86)	תשואה ריאלית חיובית (שלילית) נטו
4.26	(1.27)	(3.21)	2.08	(1.46)	תשואה נומינלית חיובית (שלילית) ברוטו
3.94	(1.55)	(3.49)	1.78	(1.76)	תשואה נומינלית חיובית (שלילית) נטו

(ב) רווחי השקעה שנזקפו למבוטחים בפוליסות משתתפות ברווחים ודמי הניהול בגינם

להלן פרטים בדבר אומדן סכום רווחי ההשקעה שנזקפו למבוטחים בביטוח חיים וחוזי השקעה משתפים ברווחים ודמי ניהול המחושבים בהתאם להנחיות שקבע המפקח על הביטוח, וזאת על בסיס התשואה והיתרות הרבעוניות של עתודות הביטוח בדוחות העסקיים של החברה:

רבעון ראשון 2015	רבעון ראשון 2015	רבעון ראשון 2016	
			רווחי (הפסדי) ההשקעה שנזקפו למבוטחים לאחר דמי ניהול
925	2,665	(1,113)	
858	614	158	דמי ניהול

רבעון ראשון 2016	רבעון רביעי 2015	רבעון שלישי 2015	רבעון שני 2015	רבעון ראשון 2015
במיליוני ש"ח				
(1,113)	1,228	(2,118)	(850)	2,665
158	382	(116)	(22)	614

רווחי (הפסדי) ההשקעה
שנזקפו למבוטחים לאחר דמי
ניהול
דמי ניהול

תשואות משוקללות בקרנות פנסיה (באחוזים) (ג)

מגדל מקפת (אישית) - אפיק כללי			
תשואה פיננסית לתקופה	רבעון ראשון 2016	רבעון ראשון 2015	2015
תשואה נומינלית ברוטו	(1.19)	3.35	2.42

מגדל מקפת (אישית) - אפיק כללי				
רבעון ראשון 2016	רבעון רביעי 2015	רבעון שלישי 2015	רבעון שני 2015	רבעון ראשון 2015
(1.19)	1.94	(2.58)	(0.21)	3.35

תשואה נומינלית חייבית
(שלילית) ברוטו

2.4 תחום ביטוח בריאות

2.4.1 להלן תיאור תמצית התוצאות בתחום ביטוח בריאות (במיליוני ש"ח):

2015	שינוי ב-%	1-3.2015	1-3.2016
1,024.5	13%	244.8	277.8
(25.7)		34.0	(9.0)
(35.4)		41.1	(13.6)

פרמיות שהורווחו ברוטו
רווח (הפסד) לתקופה לפני
מס
רווח (הפסד) כולל לפני מס

2.4.2 תוצאות הפעילות ברבעון הראשון של שנת 2016

היקף הפעילות

העלייה בפרמיות ברבעון המדווח לעומת הרבעון המקביל אשתקד נובעת בעיקרה מגידול בפרמיות ביטוחי פרט, בשל עלייה נמשכת במכירות החדשות בניכוי ביטולים. מגמת העלייה בפרמיות ניכרת בכל מוצרי הבריאות אותם הקבוצה משווקת.

רווח כולל לפני מס

המעבר מרווח כולל להפסד כולל ברבעון המדווח לעומת הרבעון המקביל אשתקד נבעה בעיקרה מקיטון ניכר בהכנסות הריאליות מהשקעות העומדות כנגד ההתייבויות הביטוחיות, אשר השפיעו בעיקר על תוצאות ענף ביטוח סיעודי.

בנוסף, חלה הרעה בתוצאות החיתומיות אשר הושפעה בחלקה מגידול בהוצאות הנובע בעיקרו מעלות כוח האדם בתחום. כמו כן, נרשמה הרעה בתוצאות החיתומיות של ביטוחי הקולקטיבים אשר קוזזה בחלקה בשל שיפור בתוצאות ביטוח סיעודי ותאונות אישיות בשל קיטון בתביעות. לפירוט נוסף ראה באור 3.ג.5 לדוחות הכספיים.

2.5 תחום ביטוח כללי

2.5.1 להלן תיאור תמצית התוצאות בתחום ביטוח כללי :

מיליוני ש"ח	1-3.2016	1-3.2015	שינוי ב-%	2015
רכב חובה				
פרמיות ברוטו	175.7	175.3	0%	509.9
פרמיות בשייר	173.5	172.8	0%	498.5
רווח (הפסד) לתקופה לפני מס	(36.4)	65.1		164.9
רווח (הפסד) כולל לפני מס	(44.7)	99.0		122.0
רכב רכוש				
פרמיות ברוטו	238.7	204.9	16%	646.6
פרמיות בשייר	237.2	204.2	16%	643.7
רווח (הפסד) לתקופה לפני מס	(30.0)	(7.3)		(46.0)
רווח (הפסד) כולל לפני מס	(31.8)	(0.9)		(52.6)
רכוש אחר				
פרמיות ברוטו	178.4	157.0	14%	588.2
פרמיות בשייר	87.5	82.8	6%	268.6
רווח (הפסד) לתקופה לפני מס	13.9	13.2		46.3
רווח (הפסד) כולל לפני מס	13.1	16.3		42.7
חבויות				
פרמיות ברוטו	128.2	116.0	10%	305.5
פרמיות בשייר	114.4	105.2	9%	228.7
רווח (הפסד) לתקופה לפני מס	(66.2)	(11.1)		(28.5)
רווח (הפסד) כולל לפני מס	(72.5)	10.5		(55.2)
סה"כ תחום ביטוח כללי				
פרמיות ברוטו	721.0	653.3	10%	2,050.2
פרמיות בשייר	612.6	565.0	8%	1,639.4
רווח (הפסד) לתקופה לפני מס	(118.7)	60.0		136.7
רווח (הפסד) כולל לפני מס	(136.0)	124.9		57.0

2.5.2 תוצאות הפעילות ברבעון הראשון של שנת 2016

היקף הפעילות

העלייה בפרמיות ברוטו ברבעון המדווח לעומת הרבעון המקביל אשתקד, התבטאה בביטוח רכב רכוש בעקבות גידול בכמות הפוליסות, הן בביטוחים הפרטיים והן בביטוחי הקולקטיבים וכן מעלייה בפרמיה הממוצעת. בנוסף חלה עלייה בפרמיות בביטוחי רכוש אחרים וביטוחי חבויות שהושפעה בחלקה מעלייה בכמות הפוליסות, כמו גם משינוי במועדי חידוש פוליסות בהן הכיסוי הביטוחי ארוך משנה במספר עסקים גדולים.

רווח כולל לפני מס

המעבר מרווח כולל ברבעון הראשון של שנת 2015 להפסד כולל ברבעון המדווח, נבעה בעיקרה מקיטון בהכנסות הריאליות מהשקעות לעומת הרבעון המקביל אשתקד, מהגדלת

העתודות האקטואריות בעקבות המלצות ועדת וינגרד וירידה בעקום ריבית ההיוון, כמתואר להלן, וכן מגידול בהפסד החיתומי בביטוחי רכב רכוש.

בעקבות פרסום המלצות ועדת וינגרד, לפיהן, בין היתר, שיעור הריבית לצורך היוון קצבה שנתית יעמוד על 2% במקום 3% הקבועים בתקנות הקיימות, ובהמשך לכוונה לפרסום תקנות בנושא ובהתבסס על יועציה המקצועיים, עדכנה החברה את אומדניה בגין השפעת האמור ובהתאם לכך הגדילה את ההפרשות, ליום 31 במרס 2016 בסך של כ-103 מיליון ש"ח בשייר לפני מס, מתוכן בענף רכב חובה כ-71 מיליון ש"ח ובענף חבויות כ-32 מיליון ש"ח. ההשפעה לאחר מס בגין ענפים אלו הסתכמה לסך של כ-66 מיליון ש"ח, לפירוט ראה באור 2.א10 לדוחות הכספיים.

כמו כן, במסגרת בחינת נאותות ההתחייבויות בביטוח כללי על פי עקרונות הנוהג המיטבי המיושמת החל מיום 31 בדצמבר 2015, חל גידול בהתחייבויות הביטוחיות בענפי חבות צד ג' וחבות מעבידים אשר לגביהן חלים עקרונות אלה בסך של כ-23 מיליון ש"ח לפני מס בשל ירידה בעקום הריבית חסרת הסיכון. לפירוט ראה באור 1.א10 לדוחות הכספיים.

להלן ניתוח התוצאות החיתומיות לפי ענפים:

בענף רכב חובה, מעבר לגידול האמור בעתודות שנבע מהמלצות ועדת וינגרד כאמור לעיל, חלק ניכר מהתוצאות החיתומיות (ללא רווחי השקעה) נובע מהתפתחות חיובית בניסיון התביעות שהובילה לקיטון בהערכה האקטוארית. הקיטון האמור בהערכה האקטוארית ברבעון המדווח הינו נמוך מהקיטון בהערכה האקטוארית ברבעון המקביל אשתקד.

בענף רכב רכוש נרשם הפסד חיתומי ברבעון המדווח שהושפע בעיקרו מהחמרה בניסיון התביעות.

בענפי רכוש (ללא רכב) חל שיפור קל בתוצאות החיתומיות אשר הושפע בעיקרו מהתפתחות חיובית בניסיון התביעות.

בענפי החבויות, מעבר לגידול האמור בעתודות שנבע מהמלצות ועדת וינגרד והירידה בעקום הריבית כאמור לעיל, נרשם הפסד חיתומי אשר נובע משיעור נזקים גבוה המתבסס על התפתחות תביעות העבר בתוספת מרווח סיכון על פי עקרונות הנוהג המיטבי עם התאמות לתמהיל העסקים שהתקבלו ועדכוני תעריפים בענפי צד ג' ואחריות מעבידים. ההפסד החיתומי ברבעון המדווח היה נמוך מזה שברבעון המקביל אשתקד.

2.6

נתונים מאזניים עיקריים מהדוחות הכספיים

מיליוני ש"ח	31.3.2016	31.3.2015	% השינוי	31.12.2015
סה"כ מאזן	125,623	122,684	3%	125,668
סה"כ נכסים עבור חוזים תלויי תשואה	83,828	82,476	2%	83,644
סה"כ הון	4,197	4,439	(5%)	4,687
סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה	116,203	114,482	2%	115,639
מתוכן:				
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה	83,280	82,540	1%	83,313
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה	32,923	31,942	3%	32,326

הגידול הן בהיקף הנכסים והן בהיקף ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה הושפע בעיקרו מהגידול בצבירות נטו בתיק הנכסים.

הקיטון ביתרות המזומנים ושווי המזומנים מכ-9.8 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2015 לכ-8.3 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 במרס 2016, נובע בעיקרו מקיטון בתזרימי מזומנים מפעילות שוטפת נטו, לפירוט ראה נספח א לדוח תזרים המזומנים בדוחות הכספיים.

הקיטון בהון לעומת 31 בדצמבר 2015 נובע בעיקרו מהפסד כולל בסך כ-490 מיליון ש"ח ברבעון המדווח.

ההון הקיים בחברה ליום 31.3.2016, על פי תקנות והנחיות המפקחת המחושב על-פי תקנות ההון הינו כ-6,898 מיליוני ש"ח, כולל הון משני ושלישוני מורכב של כ-2,709 מיליון ש"ח. למגדל ביטוח עודף של כ-2,716 מיליוני ש"ח מעל ההון המינימלי הנדרש כאמור.

לפרטים נוספים בדבר דרישות ההון ראה פירוט בבאור 6 בדוחות הכספיים.

לפירוט בדבר היערכות ליישום משטר כושר פירעון מבוסס סולבנסי 2, ראה באור 6.d. בדוחות הכספיים.

2.7

מקורות מימון

במיליוני ש"ח	31.3.2016	31.3.2015	31.12.2015
התחייבויות פיננסיות	2,829	1,113	3,001
הלוואות לזמן ארוך ⁽¹⁾	2,711	832	2,717
הלוואות לזמן קצר	-	-	-
נגזרים ⁽²⁾	118	281	284
מזה:			
נגזרים בגין התחייבויות עבור פוליסות תלויות תשואה	56	249	237

(1) יתרת ההלוואות לזמן ארוך נכון ליום 31.3.2016 מורכבת בעיקרה מהנפקות של מגדל גיוס הון שיתרתן בדוחות הכספיים (ללא ריבית לשלם) הינה כ-2,709 מיליון ש"ח. אגרות החוב האמורות משמשות בחברה כהון משני ושלישוני מורכב, לפי העניין.

(2) יתרת הנגזרים הכלולה בהתחייבויות הפיננסיות משקפת את ההתחייבות שנוצרה ליום המאזן בשל הפעילות בנגזרים, בעיקר בנושא החשיפה למט"ח.

3. מגמות, אירועים והתפתחויות בפעילות הקבוצה ובסביבתה העסקית

3.1 סביבה מקרו כלכלית

להלן תיאור תמציתי של מגמות, אירועים והתפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של הקבוצה, שיש להם או צפויה להיות להם השפעה על הקבוצה¹⁰.

3.1.1 התפתחויות במשק ובתעסוקה

הקבוצה פועלת במסגרת המשק הישראלי אשר מצבו הכלכלי, הפוליטי והביטחוני משליך על מכירותיה בתחומים שונים, על היקף תביעות הביטוח ועל עלויות שונות הכרוכות בתפעולה. לרמת התעסוקה והשכר השפעה בעיקר על היקף עסקי ביטוח חיים והחיסכון לטווח ארוך.

הסביבה העולמית - ברבעון המדווח נמשכה מגמת ההתמתנות בפעילות הכלכלית העולמית, בפרט במדינות המתפתחות ובסחר העולמי. באירופה נתוני הפעילות מעידים על המשך צמיחה מתונה, ואילו בארה"ב מסתמנת האטה בקצב הצמיחה ברבעון המדווח. אף בשווקים המתעוררים נמשכה האטה בקצב הצמיחה.

המשק הישראלי - ברבעון המדווח חלה התמתנות בצמיחת המשק, תוך שהצריכה הפרטית תומכת בהתרחבות התוצר, ואילו ביצוא חלה ירידה.

על פי אומדן ראשון של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מיום 16 במאי 2016, ברבעון המדווח עלה התוצר המקומי הגולמי בשיעור של כ-0.8% בחישוב שנתי, לאחר עלייה של 3.1% ברבעון הרביעי של שנת 2015 ושל כ-2.3% ברבעון השלישי של שנת 2015, ועלייה של כ-2.5% בשנת 2015 כולה. בתוצר לנפש חלה ירידה של כ-1.2% בחישוב שנתי, לאחר עלייה של כ-0.4% בשנת 2015. התמ"ג העסקי ירד בכ-0.4% בחישוב שנתי, לאחר עלייה של כ-2.2% בשנת 2015.

העלייה בתוצר ברבעון המדווח משקפת עלייה בהוצאה לצריכה פרטית (כ-4.0%), ועלייה בהשקעות בנכסים קבועים (כ-17.3%), לעומת ירידה ביצוא סחורות ושירותים (כ-4.4%) וירידה בהוצאה לצריכה ציבורית (כ-1.7%). בנוסף, חלה עלייה בייבוא סחורות ושירותים (כ-7.5%).

שוק העבודה - במהלך הרבעון הראשון של שנת 2016 שיעור האבטלה נותר ברמה נמוכה והסתכם בכ-5.2% במוצע לעומת כ-5.3% במוצע בשנת 2015.

כמו כן, בחודשים ינואר-פברואר 2016, נרשמה עלייה של כ-2.3% בשכר הריאלי הממוצע לעומת ממוצע שנת 2015.

3.1.2 שוק ההון

חברות הביטוח, קרנות הפנסיה וקופות הגמל והחברות הפועלות במסגרת השירותים הפיננסיים, משקיעות חלק ניכר מתיק הנכסים שלהן בשוק ההון. לתשואות בשוק ההון באפיקים השונים, השלכה מהותית, הן על התשואה המושגת עבור לקוחות הקבוצה והן על רווחי הקבוצה.

הרבעון הראשון של שנת 2016 התאפיין בתנודתיות גבוהה בשווקים הפיננסיים בארץ ובעולם. בתחילתו של הרבעון נרשם סנטימנט שלילי בשווקים על רקע חשש מהידרדרות מצב החוב בסין, הירידה החדה במחיר הנפט ותחילת מגמת העלאת הריבית בארה"ב בסוף שנת 2015. בהמשך התהפכה המגמה, על רקע הפחתת הריבית ביפן, הרחבת התכנית המוניטרית והרחבה הכמותית בגוש האירו וכן הודעת הבנק הפדרלי המרכזי בארה"ב על האטה בקצב העלאות הריבית הצפוי. כל אלה הביאו להתאוששות מהירה בשווקים הפיננסיים בארץ ובעולם, ובכלל זה לעלייה חדה במחירי המניות, לירידה במרווחי הסיכון באגרות החוב הקונצרניות, לעלייה מהירה במחיר הנפט ולהיחלשות שער הדולר.

¹⁰ הסקירה מבוססת, בין היתר, על פרסומי בנק ישראל ועל פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

להלן מגמות עיקריות ברבעון הראשון של שנת 2016 באפיקי ההשקעה העיקריים והשלכותיהן:

אינפלציה - ברבעון הראשון של שנת 2016 ירד מדד המחירים לצרכן בכ-0.9% לפי מדד ידוע ובכ-1.0% לפי מדד בגין.

ריבית - הריבית המוניטרית לחודש מרס 2016 הסתכמה בכ-0.1%, בדומה לריבית לחודש דצמבר 2015. בסוף הרבעון הראשון של שנת 2016 הציפיות לאינפלציה¹¹ (ל-12 החודשים הבאים) עמדו על כ-0%, לעומת ציפיות לאינפלציה בשיעור של כ-0.1% בסוף שנת 2015. כתוצאה, הריבית הריאלית בסוף הרבעון הראשון של שנת 2016 הסתכמה בכ-0.1% לעומת כ-0% בסוף שנת 2015.

אגרות חוב ממשלתיות - ברבעון הראשון של שנת 2016, חלו ירידות בתשואות לפדיון של אגרות החוב, בכל הטווחים, הן באגרות החוב השקליות והן בצמודות.

כתוצאה, מתחילת השנה הניבו האג"ח השקליות בריבית קבועה תשואה ריאלית ממוצעת של כ-2.3% והאג"ח הצמודות הניבו תשואה ריאלית ממוצעת של כ-2.7%.

אגרות חוב קונצרניות - ברבעון הראשון של שנת 2016 חלה ירידה בתשואות לפדיון של אגרות החוב הקונצרניות הצמודות, במקביל לירידה בתשואות לפדיון באג"ח הממשלתיות הצמודות. מנגד, חלה עלייה בתשואות לפדיון של אגרות החוב הקונצרניות השקליות, אשר הושפעה מעליה במרווח הסיכון מול אגרות החוב הממשלתיות השקליות.

כתוצאה, בסיכומו של הרבעון הראשון של שנת 2016, מדד האג"ח הקונצרניות עלה ריאלית בכ-2.0%.

שינויי הריבית והאינפלציה הצפויה, כאמור, גרמו לשינויים בתשואות הגלומות בתיקי הנכסים הפיננסיים שמחזיקות חברות הביטוח, לרבות תיקי הנכסים המוחזקים מול הפוליסות המשתפות ברווחים, מהן נגזרים רווחי ההשקעות של חברות הביטוח.

לרמת הריביות הנמוכה השפעה על הקטנת התשואות העתידיות בעת מיחזור הנכסים כנגד ההתחייבויות ולהקטנת הערך הגלום של תיק ביטוח החיים, כמו גם להקטנת התשואה העתידית של כספי העמיתים. בדבר השפעת הריבית על העתודות בביטוח חיים ויצירת גרעון אקטוארי בקרנות הפנסיה, ראה סעיף 1.3.1 לעיל.

מניות (שוק מקומי) - ברבעון הראשון של שנת 2016 נרשמו ירידות שערים בשוק המניות המקומי, שהושפעו מהמגמה השלילית שאפיינה את השווקים הגלובליים.

בסיכומו של הרבעון הראשון של השנה, מדד ת"א 100 ירד ריאלית בכ-4.1%, מדד ת"א 25 ירד ריאלית בשיעור של כ-4.3%, ומדד ת"א 75 ירד ריאלית בכ-0.2%. מנגד, מדד יתר המניות עלה ריאלית בכ-2.9%.

מניות (שווקי חו"ל) - במהלך הרבעון הראשון נרשמה תנודתיות נכרת במדדי המניות בעולם, כך שבסיכומו של הרבעון חלה מגמה מעורבת במדדי המניות כמפורט להלן.

בסיכומו של הרבעון הראשון של שנת 2016, מדד המניות העולמי MSCI רשם תשואה נומינלית שלילית של כ-0.3% (תשואה שלילית של כ-3.8% כולל השפעת שער החליפין), ומדד ה-NASDAQ 100 רשם תשואה נומינלית שלילית של כ-3.5% (תשואה שלילית של כ-6.8% כולל השפעת שער החליפין). מנגד, מדד ה-DOW JONES עלה נומינלית בכ-1.5% (תשואה שלילית של כ-2.0% כולל השפעת שער החליפין).

מט"ח - ברבעון הראשון של שנת 2016, חל ייסוף בשער החליפין של השקל מול הדולר, על רקע היחלשות הדולר בעולם. בשער האירו חלה עלייה קלה, וזאת על אף המשך ההרחבה המוניטרית שבוצעה על ידי הבנק האירופאי המרכזי.

¹¹ הציפיות לאינפלציה מבוססות על פערי תשואות אג"ח ממשלתיות צמודות ולא צמודות.

בסיכומי של הרבעון הראשון של שנת 2016, השקל התחזק מול הדולר בשיעור נומינלי של כ-3.6%, מול האירו נחלש בשיעור של כ-0.9%, מול הלירה שטרלינג התחזק בשיעור של כ-6.5%, ומול היין נחלש בשיעור של כ-3.4%.

3.1.3 התפתחויות בסביבה הכלכלית לאחר תאריך המאזן

לאחר תאריך המאזן ועד סמוך למועד פרסום הדוח, נרשמה מגמה מעורבת בשווקי המניות. כמו כן חלה ירידה קלה בתשואות לפדיון באגרות החוב שהובילה לעליה במחירי האג"ח. מדד המחירים לצרכן בגין חודש אפריל 2016 עלה בכ-0.4%.

קרן המטבע הבינלאומית עדכנה בחודש אפריל 2016 את תחזית הצמיחה ל-2016 כלפי מטה, מ-3.4% ל-3.2%, והתחזית ל-2017 עודכנה מ-3.6% ל-3.5%.

בדבר הירידה של עקום הריבית לטווח ארוך לאחר תאריך המאזן, ראה סעיף 1.3.1 לעיל ובאור 11.ב לדוחות הכספיים.

4 שינויים מהותיים בהסדרים תחיקתיים

תחומי הפעילות של הקבוצה נתונים לשינויים תכופים בהסדרים תחיקתיים. ההסדרים התחיקתיים המהותיים שפורסמו בתקופה החל מינואר 2016 ועד לפרסום הדוח התקופתי, כאמור, נכללו בדוח התקופתי לשנת 2015. בפרק זה יובאו שינויים מהותיים בהסדרים התחיקתיים אשר פורסמו ממועד הדוח התקופתי ועד למועד פרסום דוח זה.

המידע המופיע בסעיף זה בנוגע להערכות החברה הינו בגדר מידע צופה פני עתיד המבוסס על נוסח החוזר/טיוטה כפי שהיא במועד הדוח ועל הערכות והנחות החברה בדבר דרכי פעולה שבהם יבחרו הגופים הפועלים בשוק. הערכות אלה עשויות שלא להתממש אם ישתנו ההוראות או יעודכנו או ייושמו באופן אחר מזה החזוי.

4.1 הסדרים תחיקתיים המתייחסים לגופים מוסדיים והוראות כלליות

הסדרים בתוקף

4.1.1 בחודש אפריל 2016 פורסמו **מספר תיקונים לתקנות החברות** כחלק ממהלך כללי של מתן הקלות בהוראות ממשל תאגידי לחברות נסחרות. במסגרתם בין היתר הובאו השינויים הבאים:

- (א) בתנאים מסוימים, שינוי לא מהותי בתנאי כהונתו והעסקתו של נושא משרה הכפוף למנכ"ל יהיה טעון אישור המנכ"ל בלבד.
- (ב) חברה שפרסמה מודעה על זימון אסיפה כללית באתר האינטרנט שלה תהיה פטורה מפרסום מודעה בשני עיתונים יומיים.
- (ג) הפחתת דרישות ההצמדה בחישובי גמול דירקטורים חיצוניים והפחתת חלק מסכומי הגמול.
- (ד) בתנאים מסוימים, חידוש או הארכה של התקשרות עם מנכ"ל לא תהיה טעונה אישור האסיפה הכללית.
- (ה) ניתן יהיה להעניק מענק בסך כולל של שלוש משכורות חודשיות על פי קריטריונים שאינם ניתנים למדידה.
- (ו) קיום קשרים עסקיים או מקצועיים שהחלו לאחר מועד המינוי של דירקטור חיצוני, לא יהוו זיקה ככל ונחשבים לזניחים מצד הדירקטור החיצוני והחברה ועובדה זו אושרה על ידי ועדת הביקורת וכן הדירקטור החיצוני נתן הצהרה מתאימה.
- (ז) ההקלה בתנאי אישור עסקה חריגה של חברה ציבורית לפי סעיף 270(4) לחוק החברות, כך שלא יידרש אישור אסיפה כללית אם במועד אישור העסקה בוועדת

הביקורת ובדירקטוריון שיעור ההחזקה בזכויות ההצבעה בחברה של בעלי המניות שאין להם ענין אישי באישור העסקה אינו עולה על 2% (במקום 1%).

4.1.2. בחודש אפריל 2016 פורסם **חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי-התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג) התשע"ו-2016** אשר עיקריו הם כדלהלן:

(א) קביעת מנגנון לאישור התקשרות של תאגיד פיננסי עם נושא משרה בכירה או עובד בו באשר לתנאי כהונתו והעסקתו, הכוללת מתן תגמול העולה על 2.5 מיליון ש"ח בשנה, כך שההוצאה בשלו צפויה לעלות על 2.5 מיליון ש"ח בשנה (צמוד למדד המחירים לצרכן) טעון אישורם של: (1) ועדת התגמול (ואם אינה קיימת - ועדת ביקורת); (2) דירקטוריון ברוב של הדירקטורים החיצוניים או הבלתי תלויים; ו-(3) בתאגיד פיננסי ציבורי - אסיפה כללית, ברוב מיוחס מקרב בעלי מניות המיעוט.

(ב) התקשרות כאמור לא תאושר אם היחס בין ההוצאה החזויה בשל התגמול כאמור, לבין התגמול הנמוך ביותר ששילם התאגיד הפיננסי לעובד בו בשנה שקדמה להתקשרות עולה על 35 ביחס למשרה מלאה (לרבות עובדי קבלן).

(ג) בבירור ההכנסה החייבת במס של גוף פיננסי, לא יותרו ניכויים בשל שכר נושאי משרה ועובדים בגוף הפיננסי מעבר לתקרה. לעניין זה הוגדרה התקרה כ-2.5 מיליון ש"ח בשנה, בהפחתת סכום הפער, אם קיים, בין עלות השכר ל-2.5 מיליון ש"ח ובניכוי הוצאה בשל הענקת מניות או זכות לקבלת מניות בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים.

(ד) ההוראות יחולו על גופים פיננסיים המנהלים כספי ציבור וכן על גוף ששולט בגוף הפיננסי כהגדרתו בחוק האמור. מצוין, כי בחישוב עלות השכר לצורך בירור תקרת התגמול, תילקח בחשבון עלות השכר הכוללת, כולל סכום התגמול המשולם לאותו עובד או נושא משרה בשל עבודתו בתאגידים קשורים לתאגיד הפיננסי, כהגדרת המונח בחוק.

(ה) בנוסף, מוטלת חובת דיווח למ"ה של תאגיד פיננסי לגבי כל עובד או נושא משרה בכירה אשר עלות השכר המשולמת לו באמצעות התאגיד הפיננסי (בעצמו או יחד עם אחרים הקשורים לו) עולה על התקרה לתשלום כאמור.

(ו) התקשרויות שיאושרו מיום פרסום החוק ואילך תהיינה כפופות להוראות החוק. לגבי התקשרויות אשר אושרו לפני יום הפרסום של החוק יחולו הוראותיו בתום ששה חודשים מיום פרסום החוק, כאשר התקשרויות כאמור תהיינה טעונות אישור עד לאותו מועד. כמו כן, הוראות החוק בנוגע לאי התרת הוצאות לצרכי מס יחולו על התקשרויות שאושרו טרם יום פרסום החוק, בתום שישה חודשים ממועד פרסומו ועבור התקשרויות שאושרו מיום פרסום החוק - החל מיום 1 בינואר 2017.

החברה נערכת ליישום הוראות החוק בהתאם ללוחות הזמנים שנקבעו בחוק.

4.1.3. בחודש אפריל 2016 פרסם הממונה **חוזר בעניין הנחייה לביצוע IQIS5** לשנת 2015. עניינו של החוזר הוא בקביעת הנחיות לביצוע חישוב יחס כושר פירעון על מאזני 2015 בהתבסס על התקנות הסופיות באירופה ועל הנחיות הרגולטורים EIOPA. עיקרי השינויים, בהנחיה זו, לעומת חישוב IQIS4 נוגעים לייצוב עקומי ריבית חסרת סיכון, הרכב הון מוכר, דרישת הון פחותה להשקעות בתשתיות (הון חוב), התאמות דרישות הון בגין חברות מנהלות, עדכון נוסחת חישוב דרישות הון בגין סיכון פרמיות ורזרבות בביטוח כללי וכן עדכון ההנחיות בנוגע לדוח מיוחד של רואה חשבון מבקר, שיתמקד באומדן המיטבי ובמרווח הסיכון.

על פי החוזר, חישוב IQIS5 מהווה את הסקר הכמותי האחרון לפני יישום משטר כושר פירעון מבוסס Solvency II שיחליף את משטר כושר הפירעון הקיים. החוזר קובע חובת הגשה לממונה עד ליום 7.8.2016 של הדוחות והמסמכים המפורטים בו. ראה גם באור 6.ד. לדוחות הכספיים.

לא ניתן, בשלב זה, להעריך את השפעת השינויים האמורים בהנחיות על מצב ההון.

סיוטות והצעות להסדרים תחיקתיים

4.1.4. בחודש אפריל 2016 פרסם הממונה טיוטה מעודכנת לחוזר ניהול סיכונים סייבר בגופים מוסדיים. עניינה של הטיוטה הוא בהתאמת הוראות חוזר אבטחת מידע שיצא לפני כעשור לסיכונים סייבר הידועים כיום. במסגרת הטיוטה נקבע כי יש לתת מענה להתמודדות הנדרשת עם סיכונים סייבר כחלק בלתי נפרד מסיכונים אבטחת מידע, ומפורטים בו שורה ארוכה של הסדרים מוצעים שמטרתם להבטיח שמירה על סודיות, שלמות וזמינות נכסי המידע, מערכות המידע והתהליכים העסקיים של הגוף המוסדי, בין היתר באמצעות אחריות מוגברת של דירקטוריון והנהלת הגוף המוסדי לניהול תהליכי אבטחת מידע וסיכונים סייבר, להנחיה ופיקוח על יישום אבטחת המידע ולמעורבות רציפה של גורמי אבטחת המידע במכלול פעילויות הגוף המוסדי.

4.2. הסדרים תחיקתיים בביטוח חיים וחיסכון לטווח ארוך

הסדרים בתוקף

4.2.1. בחודש דצמבר 2015 פרסמה המפקחת תיקון לתקנות הפיקוח של שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תשלומים לקופת גמל), התשע"ו-2015 ("תקנות התשלומים") וכן חוזר בעניין תשלומים לקופת גמל, לפירוט ראה סעיף 15.5.19 בפרק תיאור עסקי התאגיד של שנת 2015.

החברה מיישמת את תקנות התשלומים החל מיום 1 בפברואר 2016 ועד למועד החתימה על דוח זה קלטה חלק ניכר מהקבצים שהועברו אליה ביחס לתקופת הדוח. עם זאת התהליך מלווה ב"חבלי לידה" בשוק החיסכון הפנסיוני כולו, לרבות בחברה עצמה, דבר המתבטא בעליה בסכומי ההפקדות הלא משויכות (הפקדות שטרם שויכו לחשבונות המבטחים). החברה פועלת בכדי לצמצם את הסכומים שאינם משויכים, כאמור.

4.2.2. בחודש אפריל 2016 פרסם חוזר עדכני של מסמך הנמקה הדוחה את תחילתו של החוזר שפורסם בחודש יוני 2015 ליום 1 בינואר 2017, למעט לעניין הגשת בקשה חד פעמית באמצעות מסלוקה, לכלל הגופים המוסדיים שאינה כוללת פרטי זיהוי של מוצר מסוים, שהינו בתוקף מיום 1.12.2015.

להערכת החברה, החובה לפנות למסלוקה בכל פעולת ייעוץ המחייבת הנמקה, תרחיב את המידע הדרוש לבעל הרישיון לבצוע תהליך ההנמקה. לחוזר השלכות תפעוליות המחייבות התאמה של מערכות המכירה.

סיוטות והצעות להסדרים תחיקתיים

4.2.3. "עמדת ממונה: תשלום גוף מוסדי לבעל רישיון" - בהמשך למפורט בסעיף 21.2.2(א) בפרק תיאור עסקי התאגיד לשנת 2015 אודות העמדה האמורה, ההבהרה לעמדה האמורה מחודש מרס 2015, המרצת הפתיחה שהוגשה על ידי התאחדות החברות לביטוח חיים בחודש יוני 2015, אשר במסגרתה התבקש בית המשפט לקבוע כי תגמול הנגזר מדמי ניהול אינו אסור כשלעצמו על פי הדין וכי אין ולא היה בעצם התקשרותם של הגופים המוסדיים בהסכמים הכוללים תגמול הנגזר מדמי ניהול משום הפרה של חובה כלשהי על פי הדין, דחייתה של המרצת הפתיחה כאמור על ידי בית המשפט המחוזי והערעור על הדחייה לבית המשפט העליון, נקבע דיון בערעור ליום 9 בינואר 2017.

4.2.4. בחודש מרס 2016 פרסם הממונה טיוטת חוזר בנושא הצטרפות לקרן פנסיה או קופת גמל. מטרת החוזר לקבוע הוראות לעניין הצטרפות עמיתים על ידי מעסיק או בלעדיו. החוזר קובע נוסח אחיד לטופס הצטרפות וטופס עריכת שינויים ואילו דפי מידע יש לצרף לטופס. כמו כן, נקבעו הוראות לעניין המידע שיש למסור לעמית מצטרף ואת אופן הצגת הודעות לעמית. טיוטת החוזר מתקנת את חוזר העברת כספים בין קופות גמל לצורך שמירת רצף זכויות

העמית וקובע כללים להעברת כספים מקרנות פנסיה בהן העמית לא פעיל לקרן הפנסיה אליה הצטרך העמית לצורך ריכוז חסכונותיו.

4.2.5

בחודש אפריל 2016 פרסם הממונה **טיטת תקנות לעניין זקיפת תשואה בקרן פנסיה חדשה מקיפה**. עניינן של התקנות הוא בתרגום מסקנות הדוח להגברת הוודאות בחיסכון הפנסיוני שפורסם בחודש ינואר 2016 להוראות ביצוע. הדוח הציע חלופות להקצאה של אגרות חוב מיועדות בין העמיתים מבלי לבצע שינוי במסגרת ההקצאה הכוללת של אגרות החוב המיועדות. במסגרת טיטת התקנות מוצע לקבוע הוראות לעניין אופן זקיפת התשואה לעמיתים ופנסיונרים בקרן חדשה מקיפה ומועד ביצועה לרבות לעניין זקיפת תשואת אגרות חוב מיועדות ומועד ביצוע החישוב לקבוצות השונות. לפירוט ראה גם סעיף 6.3.11 בפרק תיאור עסקי התאגיד לשנת 2015.

בהקשר לכך יצוין כי בחודש מאי 2016 בית המשפט העליון נעתר לבקשת התאחדות לחברות ביטוח חיים בע"מ וצרף אותה לעתירה תלויה ועומדת של פורום החוסכים לפנסיה בישראל ואיגוד בתי ההשקעות בהם עותרים להורות למדינה להנפיק אגרות חוב מיועדות הנושאות תשואה מובטחת ("**אגרות חוב מיועדות**") גם לקופות הגמל בדומה לאלה המונפקות לקרנות הפנסיה. במסגרת העתירה האמורה, מבקשת התאחדות לחברות ביטוח חיים כי בית המשפט יורה למדינה להקצות אגרות חוב מיועדות גם לביטוחי מנהלים ועצמאיים - משתתפות ברווחים.

להערכת החברה, שינוי בהקצאת האג"ח המיועדות בהתאם לאמור לעיל, וככל שלא יהא שינוי מקביל גם בנוגע למוצרי הביטוח בתחום חיסכון ארוך טווח באופן שיעמיד אותם במצב שוויוני למול קרנות הפנסיה, יביא להגברת התחרות על הכספים המיועדים לתשלום קצבאות סמוך לגילאי הפרישה, תוך מתן עדיפות ברורה לקרנות הפנסיה על פני יתר מוצרי חיסכון ארוך טווח ואף עלול להביא לירידה בשיעור דמי הניהול בגין מקבלי הקצבה.

4.2.6

בחודש אפריל 2016 פרסם הממונה **מסמך בדבר הליך לבחירת קרנות ברירת מחדל נבחרות ("המסמך הנלווה")**. שקובע כללים לגבי הליך קביעת קרנות ברירת מחדל נבחרות החל מיום 1 בספטמבר 2016 ולגבי שיעור דמי הניהול שייגבו על ידן בפועל. בכלל זה, מפרטת הוראת הממונה את אופן הגשת הצעות על ידי חברה מנהלת, לרבות לעניין שיעורי דמי ניהול מירביים, מיתרה צבורה ומהפקדות, הוראות לעניין הליך קביעת קרנות ברירת המחדל הזכות בהליך, וכן לעניין שיעורי דמי הניהול שתיגבה חברה מנהלת של קרן ברירת מחדל נבחרת מעמיתים חדשים. לפירוט ראה גם סעיף 6.3.8 בפרק תיאור עסקי התאגיד של שנת 2015.

בהקשר לכך יצוין כי ביום 21 באפריל 2016 הוגשה עתירה לבג"ץ על ידי התאחדות חברות לביטוח חיים בע"מ נגד הממונה למתן צו על תנאי ובקשה דחופה למתן צו ביניים. במסגרת העתירה האמורה התבקש בית המשפט לתת צו על תנאי המופנה לממונה המחייב אותה ליתן טעם מדוע לא יבוטל חוזר ברירת מחדל והמסמך הנלווה, וכן התבקש לתת צו ביניים המשעה את תוקפם של חוזר ברירת מחדל והמסמך הנלווה עד להכרעה בעתירה, וכן צו ארעי המשעה את תוקפם של החוזר והמסמך הנלווה עד לקבלת תגובתה הממונה לעתירה.

בית המשפט נתן החלטה ביום 21 באפריל 2016 לפיה העתירה תובא לדיון בפני הרכב ותגובת הממונה תוגש עד 10 ימים לפני מועד הדיון שייקבע, תוך התייחסות לבקשה לצו ביניים. עוד קבע בית המשפט כי אינו רואה ליתן צו ארעי בשלב זה, למעט צו ארעי האוסר על פרסום זהות קרנות הפנסיה שנקבעו כקרן ברירת מחדל נבחרת ושיעורי דמי הניהול שייגבו החברות המנהלות על אותן קרנות.

להערכת החברה, הוראות אלה צפויות לבוא לידי ביטוי בירידה בגובה דמי הניהול במוצרים אלה הן מעמיתים חדשים והן מעמיתים קיימים וכן בפגיעה ברווחיות הקבוצה (בעיקר במקפת כחברה המנהלת של קרנות הפנסיה החדשות ושל קרנות השתלמות) ועשויות אף להשפיע על תמהיל מכירות מוצרי חיסכון ארוך טווח של הקבוצה כולה ועל היקפם.

4.2.7 בהמשך לסעיף 15.5.14 בפרק תיאור עסקי התאגיד (תיקון 13), בחודש אפריל 2016 פרסם הממונה טיוטת חוזר בעניין הוראות לתשלום קצבה מקופת גמל לחיסכון. עניינה של הטיוטה, כך לדברי הממונה, הוא בקביעת כללים לעניין תשלום קצבה הכוללת שילוב של תשלומי אנונה מקופת גמל ולאחר מכן תשלומים שמשולמים במשך כל ימי חייו של העמית וממבטח, בנושאים הבאים:

(א) תנאים לקבלת קצבת זקנה מקופת גמל לחיסכון, כולל הגבלת סכום התשלום הראשון שישולם לעמית, מועד תשלומי קצבת הזקנה ותחילתם וכן אופן חישוב התשלום הראשון.

(ב) אופן עדכון קצבת זקנה מקופת גמל לחיסכון.

(ג) שינוי הגדרה קצבה כך שהיא כוללת שילוב של תשלומי אנונה מקופת הגמל ותשלומים שמשולמים בימי חייו של העמית מקופת גמל.

(ד) תנאים לרכישת כיסוי ביטוחי לאריכות ימים.

(ה) מועד תשלום קצבאות זקנה מקופת גמל לחיסכון.

(ו) תשלום למוטבים לאחר פטירת העמית.

4.2.8 בחודש מאי 2016 אושר בוועדת הכספים של הכנסת להעברה לקריאה שניה ושלישית תזכיר לתיקון חוק קופות גמל אשר במסגרתו מוצע לאפשר לחברות מנהלות לשווק קופת גמל להשקעה, בה יפקדו כספים לחיסכון בסכומים שלא יעלו על 70 אלף ש"ח בשנה, אותם ניתן יהיה למשוך בסכום הוני ללא הטבות מס, או לקבל עליהם פטור ממס רווחי הון אם העמית יחליט למשכך כקצבה. ככל והכספים שיצברו בקופת גמל להשקעה יישאו רווחים, יהיו הרווחים חייבים במס רווחי הון אלא אם ימשכו כקצבה. בנוסף, קופת גמל להשקעה תאפשר למוטבי העמית למשוך את הכספים שהם זכאים להם עקב פטירתו (כולל העברתם לחשבון חדש).

להערכת החברה, קבלת תזכיר החוק כלשונו תביא להגדלת החיסכון הפרטי בשוק, תוך הסטת השקעות פרטיות של הציבור מאפיקים אחרים (ובכלל זה מחברות הביטוח) לקופות הגמל (לרבות בחברות המנהלות בקבוצה) וכן תביא להגברת התחרות על כספים אלה.

בהקשר לכך יצוין, כי התאחדות חברות הביטוח בישראל ("ההתאחדות") פנתה לשר האוצר ולמפקחת בכדי להוסיף תיקון לתזכיר החוק המוצע שיאפשר גם לחברות הביטוח להקים ולנהל קופת גמל להשקעה וזאת בכדי למנוע הפליה בחופש העיסוק, ומניעת תחרות שאינה הוגנת.

נכון למועד דוח זה, קשה להעריך את מידת ההשפעה, ככל שתהיה, של תזכיר החוק האמור על ענפי החיסכון בחברת הביטוח

4.3 הסדרים תחיקתיים בביטוח בריאות

4.3.1 בחודש אפריל 2016 פרסם המפקח הכרעה עקרונית בעניין אופן שיווק פוליסות תאונות אישיות. המפקח מצא שחברות ביטוח מסוימות משווקות פוליסות תאונות אישיות בצורה מטעה מבלי שהמבוטח מבין שמדובר בפוליסה חדשה עם כיסוי נפרד ודמי ביטוח נוספים שיהיה עליו לשלם. המפקח מורה לחברות הביטוח לבצע בדיקה האם שווקו על ידה פוליסות בצורה מטעה. ככל שיימצאו מבוטחים שהוטעו, המפקח מנחה כיצד יש לפנות לאותם מבוטחים, טווחי זמן לקבלת תשובות, תיעוד הסכמה של מבוטחים ככל שיתקבלו ואופן ביטול פוליסות שהמבוטח דרש לבטלן או שלא התקבלה הסכמה לגביהן. המפקח נתן לוחות זמנים ליישום הוראות ההכרעה ולדיווח על השלבים השונים למפקח וכן לביצוע דוח ביקורת בנושא זה.

לעת הזאת, החברה לא יכולה להעריך את גודל האוכלוסייה שימצא כי הוטעתה ושיהיה ליישם לגביה את הוראות ההכרעה. בימים אלו החברה נערכת להכנת מתווה לבדיקות הנדרשות, שיועבר לאישור המפקחת.

4.4 הסדרים תחיקתיים בביטוח כללי

4.4.1. בחודש מרס 2016 נכנס לתוקפו **תיקון להוראות החוזר המאוחד** אשר בין היתר מעדכן את דמי הביטוח לכלי רכב פרטיים בביטוח השיורי ("הפול"), בהתאם לפרמטרים נוספים.

התיקון קובע בסעיף 2.2.1 ה(2) כי החל מיום 1.1.2017 דמי ביטוח נטו, עבור ביטוח כלי רכב שאינו אופנוע, לא יעלו על 90% מדמי הביטוח נטו עבור ביטוח בעל מאפיינים זהים במסגרת ההסדר לביטוח שיורי. בהקשר לכך יצוין כי איגוד חברות הביטוח בישראל והתאגיד המנהל של המאגר של הפול הגישו עתירה לבג"ץ בטענה, בין היתר, כי המפקחת אינה רשאית לנקוט צעדים שנועדו כשלעצמם להפוך את הפול לשחקן תחרותי בענף ביטוח רכב חובה, לפירוט ראה גם סעיף 12.2.2 בפרק תיאור עסקי התאגיד לשנת 2015.

בחודש אפריל 2016 התקיים דיון בעתירה, במסגרתה הסכים משרד האוצר כי יימחק סעיף 2.2.1 ה(2) לחוזר המאוחד, שקבע כי דמי ביטוח נטו, עבור ביטוח כלי רכב שאינו אופנוע, לא יעלו 90 אחוזים מדמי ביטוח נטו עבור ביטוח בעל מאפיינים זהים במסגרת ההסדר לביטוח שיורי.

5 היבטי ממשל תאגידי**5.1 שינויים בנושאי משרה בקבוצה**

ביום 26 במאי 2016 הודיע מנהל הסיכונים של החברה ושל מגדל מקפת ויוזמה, מר יצחק בן מנחם, על סיום כהונתו שייכנס לתוקף החל מיום 25 ביולי 2016. ביום 31 במאי 2016 אישר דירקטוריון החברה את מינויה של גברת מיכל גור-כגן כמנהלת הסיכונים החל מיום 25 ביולי 2016, בכפוף לאישור הפיקוח על הביטוח. ראה גם דוחות מידיים של מגדל אחזקות מיום 29 במאי 2016 מספר אסמכתא: 2016-01-036126 ומיום 31 במאי 2015 מספר אסמכתא: 2016-01-041244.

5.2 אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

מגדל ביטוח מיישמת את הוראות חוזרי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון הנוגעות לבקורות ונהלים לגבי הגילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי של גוף מוסדי ומבצעת את ההליכים הנדרשים בקשר לכך וזאת על פי השלבים ובמסגרת המועדים שנקבעו בחוזרים הנ"ל, ובשיתוף יועצים חיצוניים שנשכרו לביצוע המשימה. במסגרת זאת, אימצה מגדל ביטוח את מודל הבקרה הפנימי של Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO), המהווה מסגרת מוגדרת ומוכרת המשמשת לצורך הערכת הבקרה הפנימית.

5.2.1 בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף המנכ"ל ומנהל חטיבת פיננסים ואקטואריה של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה, את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי ומנהל חטיבת פיננסים ואקטואריה הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הינם אפקטיביים על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

5.2.2 בקרה פנימית על דיווח כספי

במהלך הרבעון המסתיים ביום 31 במרס 2016 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

עם זאת, הגוף המוסדי מצוי בתהליך של פיתוח, שדרוג ו/או החלפה של מספר מערכות מידע, בין היתר, מתוך מגמה לשפר ולייעל את ביצוע התהליכים השונים ו/או את הבקרה הפנימית ו/או את השירות ללקוחות.

הצהרות, דוחות וגילויים בהתייחס לתהליכים הרלוונטיים, בהתאם להוראות חוזרי אחריות ההנהלה, מצורפים בפרק 2 לדוח הרבעוני.

במקביל, ממשיך הגוף המוסדי להיערך ליישום השלבים הבאים הכלולים בחוזרי אחריות ההנהלה והתיקונים לו, הנוגעים לדוח לעמית ולמבוטח.

6. אירועים לאחר תקופת הדיווח

בדבר אירועים מהותיים לאחר תקופת הדיווח, ראה באור 11 בדוחות הכספיים.

בדבר התפתחויות בסביבה המקרו כלכלית לאחר תאריך המאזן, ראה סעיף 3.1.3 לעיל.

הדירקטוריון מודה להנהלות חברות הקבוצה, לעובדי הקבוצה ולסוכניה על תרומתם להישגיה.

עופר אליהו

מנכ"ל

יוחנן דנינו

יו"ר הדירקטוריון

31 במאי 2016

הצהרות בדבר בקרות ונהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים

מגדל חברה לביטוח בע"מ

הצהרה (certification)

אני, עופר אליהו, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 31.3.16 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של חברת הביטוח; וכן-
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי. וכן-
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדה לבחינת הדוחות הכספיים (ועדת המאזן) של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

31.5.2016

עופר אליהו, מנהל כללי

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

מגדל חברה לביטוח בע"מ

הצהרה (certification)

אני, ערן צ'רנינסקי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 31.3.16 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של חברת הביטוח; וכן-
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי. וכן-
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדה לבחינת הדוחות הכספיים (ועדת המאזן) של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

31.5.2016

ערן צ'רנינסקי, ראש חטיבת פיננסים ואקטואריה

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

דוחות כספיים מאוחדים

מגדל חברה לביטוח בע"מ

תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 31 במרס 2016

בלתי מבוקרים

מגדל חברה לביטוח בע"מ

תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים ליום 31 במרס 2016

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

עמוד

2	..... דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים.
3	..... תמצית דוחות ביניים מאוחדים על המצב הכספי.
5	..... תמצית דוחות רווח והפסד ביניים מאוחדים.
6	..... תמצית דוחות ביניים מאוחדים על הרווח הכולל.
7	..... תמצית דוחות ביניים מאוחדים על השינויים בהון.
9	..... תמצית דוחות ביניים מאוחדים על תזרימי המזומנים.
	..... באורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.
12	..... באור 1 - כללי.
12	..... באור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים.
13	..... באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית.
13	..... באור 4 - עונתיות.
14	..... באור 5 - מגזרי פעילות.
27	..... באור 6 - ניהול ודרישות ההון של חברות הקבוצה.
29	..... באור 7 - מכשירים פיננסיים.
39	..... באור 8 - התחייבויות תלויות.
59	..... באור 9 - מיסים על הכנסה.
59	..... באור 10 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח.
61	..... באור 11 - אירועים מהותיים לאחר תקופת הדוח.
61	..... באור 12 - עסקאות עם צדדים קשורים.
62	..... דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר על מידע כספי נפרד.
63	..... נספח לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים

לבעלי המניות של מגדל חברה לביטוח בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של מגדל חברה לביטוח בע"מ וחברות בנות שלה (להלן - הקבוצה), הכולל את הדוח התמציתי המאוחד על המצב הכספי ליום 31 במרס 2016 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, שינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים זו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי לתקופות הביניים התמציתי של חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, אשר ההשקעה בהן הינה כ- 283,793 אלפי ש"ח ליום 31 במרס 2016 וחלקה של הקבוצה ברווחיהן הינו כ- 29,420 אלפי ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. המידע הכספי לתקופות הביניים התמציתי של אותן חברות נסקר על ידי רואי חשבון אחרים שדוחות הסקירה שלהם הומצאו לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת לסכומים שנכללו בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר לגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, הננו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 8 לדוחות הכספיים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

מבקרים משותפים

סומך חייקין
רואי חשבון

תל אביב,
31 במאי 2016

ליום 31 בדצמבר 2015 מבוקר	ליום 31 במרס		
	2015	2016	
	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
895,018	934,123	888,545	נכסים בלתי מוחשיים
15,520	19,601	13,676	נכסי מסים נדחים
1,833,422	1,800,160	1,839,627	הוצאות רכישה נדחות
681,890	682,234	669,329	רכוש קבוע
700,196	640,521	287,388	השקעות בחברות כלולות
5,328,453	5,153,743	5,362,712	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
772,115	716,631	623,641	נדל"ן להשקעה - אחר
754,293	946,530	729,034	נכסי ביטוח משנה
466,166	245,947	535,343	נכסי מסים שוטפים
459,625	489,535	746,493	חייבים ויתרות חובה
569,423	733,245	677,564	פרמיות לגביה
70,126,455	72,798,859	71,405,280	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
7,613,703	5,875,957	7,749,337	השקעות פיננסיות אחרות:
22,025,201	22,189,854	22,278,182	נכסי חוב סחירים
1,110,593	1,108,596	1,220,145	נכסי חוב שאינם סחירים
2,509,214	2,599,294	2,264,062	מניות אחרות
33,258,711	31,773,701	33,511,726	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
7,801,126	4,080,290	6,612,405	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
2,005,567	1,669,156	1,719,888	מזומנים ושווי מזומנים - אחרים
<u>125,667,980</u>	<u>122,684,276</u>	<u>125,622,651</u>	סך הכל נכסים
<u>83,643,694</u>	<u>82,475,558</u>	<u>83,827,574</u>	סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

ליום 31 בדצמבר 2015 מבוקר	ליום 31 במרס	
	2015	2016
	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

הון והתחייבויות

הון

512,345	512,345	512,345	הון מניות ופרמיה
360,265	742,005	322,932	קרנות הון
3,807,041	3,177,038	3,353,198	עודפים
4,679,651	4,431,388	4,188,475	סך הכל הון המיוחס לבעלי המניות של החברה
7,246	7,174	8,176	זכויות שאינן מקנות שליטה
4,686,897	4,438,562	4,196,651	סך הכל הון

התחייבויות

32,326,206	31,941,588	32,922,737	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
83,312,638	82,540,089	83,280,242	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
501,781	587,110	232,784	התחייבויות בגין מסים נדחים
306,073	292,259	309,843	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
30,009	36,893	3,163	התחייבויות בגין מסים שוטפים
1,503,675	1,534,920	1,848,621	זכאים ויתרות זכות
-	200,000	-	דיבידנד לשלם
3,000,701	1,112,855	2,828,610	התחייבויות פיננסיות
120,981,083	118,245,714	121,426,000	סך הכל התחייבויות
125,667,980	122,684,276	125,622,651	סך הכל הון והתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

31 במאי 2016

ערן צ'רנינסקי ראש חטיבת פיננסים ואקטואריה	עופר אליהו מנכ"ל	יוחנן דנינו יו"ר הדירקטוריון	תאריך אישור הדוחות הכספיים
---	---------------------	---------------------------------	----------------------------

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		
	2015	2015	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
10,688,814	(* 2,664,944	2,652,347	פרמיות שהורווחו ברוטו
623,156	151,139	172,327	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
10,065,658	2,513,805	2,480,020	פרמיות שהורווחו בשייר
3,475,321	3,577,684	(788,337)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,338,043	733,048	273,378	הכנסות מדמי ניהול
295,603	81,536	82,792	הכנסות מעמלות
10,028	56	34,372	הכנסות אחרות
15,184,653	6,906,129	2,082,225	סך הכל הכנסות
12,588,196	(* 6,850,268	2,176,531	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
347,310	91,766	36,082	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
12,240,886	6,758,502	2,140,449	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,520,991	373,455	420,652	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
889,456	223,137	220,538	הוצאות הנהלה וכלליות
46,088	8,013	6,418	הוצאות אחרות
56,936	(2,048)	13,828	הוצאות (הכנסות) מימון
14,754,357	7,361,059	2,801,885	סך הכל הוצאות
91,580	11,012	29,834	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
521,876	(443,918)	(689,826)	רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
147,613	(182,070)	(234,545)	מסים על ההכנסה
374,263	(261,848)	(455,281)	רווח (הפסד) לתקופה
			מיוחס ל:
372,165	(262,801)	(456,198)	בעלי המניות של החברה
2,098	953	917	זכויות שאינן מקנות שליטה
374,263	(261,848)	(455,281)	רווח (הפסד) לתקופה
2.00	(1.41)	(2.45)	רווח (הפסד) בסיסי ומדולל למניה 1 ש"ח המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח)
0.20	(0.14)	(0.24)	רווח (הפסד) בסיסי ומדולל למניה 0.1 ש"ח המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

(* סווג מחדש, ראה באור 2.ג.)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		
	2015	2015	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
374,263	(261,848)	(455,281)	רווח (הפסד) לתקופה
			רווח (הפסד) כולל אחר
			פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
141,150	531,974	10,578	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה
(543,026)	(236,524)	(102,875)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לרווח והפסד
84,887	3,510	25,399	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לרווח והפסד
(1,755)	(1,755)	-	חלק הקבוצה בהפסד כולל אחר, נטו של חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
(844)	(814)	(372)	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ
122,042	(112,197)	29,937	השפעת המס
(197,546)	184,194	(37,333)	סך הכל רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
			פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד
(9,670)	(9,098)	3,808	רווח (הפסד) ממדידה מחדש בשל תכניות הטבה מוגדרת
3,901	3,079	(1,440)	השפעת המס
(5,769)	(6,019)	2,368	סך הכל רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלא יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
(203,315)	178,175	(34,965)	סך הכל רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
170,948	(83,673)	(490,246)	סך הכל רווח (הפסד) כולל לתקופה
			מיוחס ל:
168,787	(84,607)	(491,176)	בעלי המניות של החברה
2,161	934	930	זכויות שאינן מקנות שליטה
170,948	(83,673)	(490,246)	רווח (הפסד) כולל לתקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

מגדל חברה לביטוח בע"מ

תמצית דוחות ביניים מאוחדים על השינויים בהון

מיוחס לבעלי מניות החברה									
סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	יתרת עודפים	קרן הערכה מחדש	קרן תרגום של פעילויות חוץ אלפי ש"ח	קרנות הון בגין נכסים זמינים למכירה	קרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה	קרן לחלוקת מניות הטבה	הון מניות ופרמיה
4,686,897	7,246	4,679,651	3,807,041	3,352	(604)	283,079	21,368	53,070	512,345
(455,281)	917	(456,198)	(456,198)	-	-	-	-	-	-
(34,965)	13	(34,978)	2,355	-	(243)	(37,090)	-	-	-
(490,246)	930	(491,176)	(453,843)	-	(243)	(37,090)	-	-	-
4,196,651	8,176	4,188,475	3,353,198	3,352	(847)	245,989	21,368	53,070	512,345
מיוחס לבעלי מניות החברה									
סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	יתרת עודפים	קרן הערכה מחדש	קרן תרגום של פעילויות חוץ אלפי ש"ח	קרנות הון בגין נכסים זמינים למכירה	קרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה	קרן לחלוקת מניות הטבה	הון מניות ופרמיה
4,726,241	6,240	4,720,001	3,649,845	3,352	(65)	480,086	21,368	53,070	512,345
(261,848)	953	(262,801)	(262,801)	-	-	-	-	-	-
178,175	(19)	178,194	(6,000)	-	(527)	184,721	-	-	-
(83,673)	934	(84,607)	(268,801)	-	(527)	184,721	-	-	-
(204,006)	-	(204,006)	(204,006)	-	-	-	-	-	-
4,438,562	7,174	4,431,388	3,177,038	3,352	(592)	664,807	21,368	53,070	512,345

יתרה ליום 1 בינואר 2016 (מבוקר)
רווח (הפסד) לתקופה
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
סך הכל רווח (הפסד) כולל
יתרה ליום 31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2015 (מבוקר)
רווח (הפסד) לתקופה
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
סך הכל רווח (הפסד) כולל
דיבידנד
יתרה ליום 31 במרס 2015 (בלתי מבוקר)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה										
סה"כ הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ	יתרת עודפים	קרן הערכה מחדש	קרן תרגום של פעילויות חוץ	קרנות הון בגין נכסים זמינים למכירה	קרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה	קרן לחלוקת מניות הטבה	הון מניות ופרמיה	
אלפי ש"ח										
4,726,241	6,240	4,720,001	3,649,845	3,352	(65)	480,086	21,368	53,070	512,345	יתרה ליום 1 בינואר 2015 (מבוקר)
374,263	2,098	372,165	372,165	-	-	-	-	-	-	רווח לתקופה
(203,315)	63	(203,378)	(5,832)	-	(539)	(197,007)	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
170,948	2,161	168,787	366,333	-	(539)	(197,007)	-	-	-	סך הכל רווח (הפסד) כולל השפעה מצטברת נטו של שינויים בעתודות ביטוח בביטוח כללי
1,082	-	1,082	1,082	-	-	-	-	-	-	דיבידנד
(210,219)	-	(210,219)	(210,219)	-	-	-	-	-	-	דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1,155)	(1,155)	-	-	-	-	-	-	-	-	
4,686,897	7,246	4,679,651	3,807,041	3,352	(604)	283,079	21,368	53,070	512,345	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		נספח	
	2015	2015		
מבוקר	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
3,487,490	959,849	(1,717,669)	א	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
				תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
(15,227)	(747)	(5,313)		השקעה בחברות מוחזקות
(857)	-	329,531		תמורה מממוש השקעה בחברה כלולה בניכוי עלויות עסקה
(56,926)	(11,902)	(5,966)		השקעה ברכוש קבוע
(115,049)	(27,381)	(27,333)		השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
7,879	-	51		פרעון הלוואות שניתנו לחברות מוחזקות
33,887	480	4,564		דיבידנד שהתקבל מחברות מוחזקות
511	132	3		תמורה מממוש רכוש קבוע
(145,782)	(39,418)	295,537		מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה
				תזרימי מזומנים מפעילות מימון
2,500	2,128	-		קבלת הלוואות מבנקים ואחרים
1,902,809	-	-		תמורה מהנפקת אגרות חוב
(25,338)	-	-		בניכוי הוצאות הנפקה
(223)	(94)	(51)		פרעון הלוואות מבנקים ואחרים
(20)	(20)	-		שינוי באשראי לזמן קצר מתאגידים בנקאיים ואחרים, נטו
(1,155)	-	-		דיבידנד לזכויות שאינן מקנות שליטה
(210,219)	-	-		דיבידנד
1,668,354	2,014	(51)		מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון
(12,922)	17,448	(52,217)		השפעת תנודות בשער החליפין על יתרות מזומנים ושווי מזומנים
4,997,140	939,893	(1,474,400)		עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
4,809,553	4,809,553	9,806,693	ב	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
9,806,693	5,749,446	8,332,293	ג	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

נספח א- תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת לפני מסים על ההכנסה (1)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015	לשנה שהסתיימה ביום 31 במרס 2015	2016	
מבוקר	בלתי מבוקר	אלפי ש"ח	
374,263	(261,848)	(455,281)	רווח (הפסד) לתקופה
(91,580)	(11,012)	(29,834)	פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:
(1,377,959)	(3,274,252)	1,053,534	חלק החברה בתוצאות חברות מוחזקות, נטו רווחים, נטו מהשקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
(236,169)	(98,246)	20,508	<u>הפסדים (רווחים), נטו מהשקעות פיננסיות אחרות:</u>
(965,396)	(3,305)	(122,785)	נכסי חוב סחירים
(146,417)	(36,087)	(16,430)	נכסי חוב שאינם סחירים
(213,461)	(75,123)	(55,046)	מניות
(6,005)	(13,351)	(6,585)	השקעות אחרות
			הוצאות (הכנסות) מימון בגין התחייבויות פיננסיות ואחרות
(16)	(56)	1	<u>הפסד (רווח) ממימוש:</u>
(3,612)	-	-	רכוש קבוע
-	-	(33,232)	חברות כלולות
(104,572)	10,141	-	רווח מאיבוד השפעה מהותית בחברה כלולה
(47,907)	1,947	-	שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
13,087	-	-	שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה אחר
			ירידת ערך נכסים בלתי מוחשיים
66,675	16,257	16,558	<u>פחת והפחתות:</u>
159,385	40,296	37,644	רכוש קבוע
5,266,052	4,493,503	(32,396)	נכסים בלתי מוחשיים
1,034,871	537,857	596,531	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
148,753	67,177	25,259	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
(64,106)	(30,844)	(6,205)	שינוי בנכסי ביטוח משנה
147,613	(182,070)	(234,545)	שינוי בהוצאות רכישה נדחות
			מסים על הכנסה
(325,824)	(265,827)	(34,259)	שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:
(1,656,700)	(822,244)	(2,858,596)	<u>השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה:</u>
(52,766)	(47,137)	(1,161)	רכישת נדל"ן להשקעה
-	-	130,000	רכישות, נטו של השקעות פיננסיות
(2,001,823)	53,411	(108,193)	<u>השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה אחר:</u>
9,912	(153,910)	(108,141)	רכישת נדל"ן להשקעה
480,729	452,590	(280,655)	תמורה ממכירת נדל"ן להשקעה
(48,379)	(31,922)	396,602	מכירות (רכישות), נטו של השקעות פיננסיות
57,208	43,966	7,578	פרמיות לגביה
			חייבים ויתרות חובה
			זכאים ויתרות זכות
			התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
41,593	671,759	(1,643,848)	סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
(25,661)	-	(33,894)	<u>מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה עבור:</u>
2,552,001	432,993	386,538	ריבית ששולמה
(442,290)	(38,664)	(100,134)	ריבית שהתקבלה
987,584	155,609	128,950	מסים ששולמו, נטו
3,487,490	959,849	(1,717,669)	דיבדנד שהתקבל מהשקעות פיננסיות
			מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת

(1) תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת כוללים רכישות ומכירות נטו של השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה, הנובעים בעיקר מהפעילות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס	
	2015	2015
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

נספח ב - מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה

3,289,969	3,289,969	7,801,126	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
1,519,584	1,519,584	2,005,567	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
<u>4,809,553</u>	<u>4,809,553</u>	<u>9,806,693</u>	

נספח ג - מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

7,801,126	4,080,290	6,612,405	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
2,005,567	1,669,156	1,719,888	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
<u>9,806,693</u>	<u>5,749,446</u>	<u>8,332,293</u>	

נספח ד - פעילות מהותית שאינה כרוכה בתזרימי המזומנים

23,782	11,756	26,020	רכישת רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים כנגד זכאים
-	200,000	-	דיבידנד שהוכרז וטרם שולם
4,006	4,006	-	דיבידנד שאינו במזומן שהתקבל מחברה כלולה
4,006	4,006	-	דיבידנד שחולק לא במזומן
-	6,213	6,213	דיבידנד שהוכרז וטרם התקבל מחברה כלולה
4,832	-	-	תמורה ממכירת חברה כלולה שטרם התקבלה
<u>7,581</u>	<u>7,581</u>	<u>-</u>	פרעון שטרי הון מול הלוואות בחברה כלולה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

באור 1: - הישות המדווחת

מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן - "החברה") הינה חברה תושבת ישראל, אשר התאגדה בישראל וכתובתה הרשמית היא רחוב אפעל 4, קריית אריה, פתח תקווה. תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים של החברה ליום 31 במרס 2016 כוללים את אלה של החברה, של החברות הבנות שלה (להלן יחד - "הקבוצה") והשקעות בחברות כלולות. הקבוצה עוסקת בעיקר בפעילות ביטוח, פנסיה וגמל.

החברה נשלטת על-ידי מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ (להלן - "החברה האם"). החברה האם נשלטת על-ידי אליהו אליהו בע"מ (לשעבר - "אליהו חברה לביטוח בע"מ") (להלן - "אליהו בטוח") המחזיקה כ- 69% מהון המניות של החברה האם.

מר שלמה אליהו וגב' חיה אליהו הינם המחזיקים הסופיים במניות אליהו בטוח, בין היתר, באמצעות החברות שלמה אליהו אחזקות בע"מ ואחים אליהו חברה לנאמנות והשקעות בע"מ, שבבעלותם המלאה. מר שלמה אליהו הינו בעל השליטה בחברה האם (להלן - "בעל השליטה").

כפי שנמסר לחברה האם על-ידי אליהו בטוח, היא שעבדה לטובת בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן - "בנק לאומי") כ- 30% מהון המניות של החברה האם (להלן - "המניות המשועבדות") כערובה להתחייבויות שנטלה אליהו בטוח כלפי בנק לאומי. ביום 22 בינואר 2014 נמסר לחברה האם על ידי אליהו בטוח כי הוסכם בינה לבין בנק לאומי על סיום הנאמנות והמניות המשועבדות הועברו מהנאמן לאליהו בטוח. כפי שנמסר לחברה האם, שעבוד המניות כערובה להתחייבויות שנטלה אליהו בטוח כלפי בנק לאומי נותר בעינו.

באור 2: - בסיס עריכת הדוחות הכספיים

א. מתכונת עריכת של תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים

תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים נערכה בהתאם ל- IAS 34, דיווח כספי לתקופות ביניים ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא את תמצית הדוחות יחד עם הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2015 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך (להלן - "הדוחות השנתיים"). כמו כן, דוחות אלו נערכו בהתאם לדרישות הגילוי כפי שנקבעו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת, בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ג. סיווג מחדש

1. בוצע סיווג מחדש בגין פוליסות ביטוח שהונפקו למבוטחים שמלאו להם 60 שנה וכוללות מקדם המרה. בהתאם לכך הוגדלו הסעיפים "פרמיות שהורווחו ברוטו" כנגד "תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו" בדוח רווח והפסד בגין תקופה לשלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2015 בסך של כ- 135 מיליון ש"ח.

2. בוצע סיווג פנימי בתוך מרכיבי באור 2.א.7 ו- 2.ב.7.

3. לסיווגים המפורטים לעיל לא הייתה השפעה על ההון, על הרווח וההפסד ועל הרווח הכולל.

באור 3: -

עיקרי המדיניות החשבונאית

המדיניות החשבונאית אשר יושמה בעריכת תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה, עקבית לזו שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים, למעט האמור להלן:

תיקונים ל- IAS16, רכוש קבוע ו- IAS38 נכסים בלתי מוחשיים: הבהרה לשיטות הפחתה מקובלות

התיקון ל- IAS38 קובע חזקה הניתנת לסתירה לפיה שיטת הפחתה מבוססת הכנסות עבור נכסים בלתי מוחשיים אינה נאותה. מטרת התיקון היא להגביל את השימוש בהפחתה מבוססת הכנסות כך שהפחתה כאמור תתאפשר רק אם קיים קשר שאינו נסיבתי בין הפקת ההכנסה לצריכת ההטבות הכלליות.

התיקון ל- IAS16 מציין מפורשות כי שיטת הפחתה מבוססת הכנסות אסורה ביחס לרכוש קבוע.

התיקונים יושמו באופן פרוספקטיבי וליישוםם לראשונה לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של החברה.

גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישוםם

- א. תקן דיווח כספי בינלאומי (IFRS9) (2014), מכשירים פיננסיים.
- ב. תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS15, הכנסה מחוזים עם לקוחות.
- ג. תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS16, חכירות.

בהמשך לאמור בגילוי בדבר תקנים חדשים ופרשנויות שטרם אומצו בבאור 2. כד דוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2015, החברה טרם החלה בבחינת השלכות של אימוץ תקן דיווח כספי בינלאומי (IFRS9) (2014), מכשירים פיננסיים ושל תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS16, חכירות על הדוחות הכספיים.

החברה בוחנת את השלכות תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS15, הכנסה מחוזים עם לקוחות על הדוחות הכספיים ללא כוונה ליישום מוקדם. בשלב זה לא ניתן להעריך את ההשפעה.

פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין היציג של הדולר של ארה"ב

שער חליפין יציג של הדולר ארה"ב	מדד המחירים לצרכן		
	מדד ידוע	מדד בגין	
	%		
(3.5)	(0.9)	(1.0)	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2016
2.3	(1.6)	(1.3)	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2015
0.3	(0.9)	(1.0)	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015

באור 4: -

עונתיות

א. ביטוח חיים ובריאות

ההכנסות מפרמיות בביטוח חיים ובריאות אינן מתאפיינות בעונתיות. יחד עם זאת, עקב העובדה שההפרשות לביטוחי חיים נהנות מהטבות מס, חלק ניכר מהמכירות החדשות מתבצע בעיקר בסוף השנה.

ב. ביטוח כללי

מחזור ההכנסות מפרמיות ברוטו בביטוח כללי מתאפיין בעונתיות, הנובעת בעיקר מביטוחי רכבים של קבוצות עובדים שונות וציי רכבים של עסקים, אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בינואר, וכן מפוליסות שונות של בתי עסק, אשר תאריכי חידושן הם בדרך כלל בינואר או באפריל. השפעתה של עונתיות זו על הרווח המדווח מנוטרלת באמצעות הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה.

במרכיבי הוצאות האחרים, כגון תביעות, ובמרכיבי ההכנסות האחרים, כגון הכנסות מהשקעות, לא קיימת עונתיות מובהקת, ולכן גם לא קיימת עונתיות מובהקת ברווח. עם זאת, ראוי לציין, כי עונת חורף קשה עלולה לגרום לעליה בתביעות, בעיקר בענף רכב רכוש, ברבעונים הראשון והרביעי של השנה, וכתוצאה מכך לקיטון ברווח המדווח.

באור 5: - מגזרי פעילות

א. כללי

באור מגזרי פעילות כולל מספר מגזרים המהווים יחידות עסקיות אסטרטגיות של הקבוצה. יחידות עסקיות אלה כוללות מגוון מוצרים ומנוהלות בנפרד לצורך הקצאת משאבים והערכת ביצועים. המוצרים בבסיס כל מגזר דומים בעיקרם לעניין מהותם, אופן הפצתם, תמהיל הלקוחות, מהות הסביבה המפקחת וכן במאפיינים כלכליים ודמוגרפיים ארוכי טווח הנגזרים מחשיפה בעלת מאפיינים דומים לסיכונים ביטוחיים. כמו כן, לתוצאות תיק ההשקעות המוחזק כנגד ההתחייבויות הביטוחיות עשויה להיות השפעה ניכרת על הרווחיות.

תוצאות כל מגזר כוללים פריטים המיוחסים ישירות למגזר ופריטים אשר ניתן ליחסם על בסיס סביר.

כללי החשבונאות שישמו בדיווח המגזרי תואמים את כללי החשבונאות המקובלים שאומצו לצורך העריכה וההצגה של הדוחות הכספיים המאוחדים של הקבוצה.

1. מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח כולל את ענפי ביטוח חיים, פנסיה וגמל והוא מתמקד בעיקר בחסכון לטווח ארוך (במסגרת פוליסות ביטוח לסוגיהן, קרנות פנסיה וקופות גמל לרבות קרנות השתלמות) וכן בכיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה ועוד. בהתאם להוראות המפקח מפורט מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח לביטוח חיים, פנסיה וגמל.

2. מגזר ביטוח בריאות

מגזר ביטוח בריאות מרכז את כל פעילות הקבוצה בביטוח בריאות - המגזר כולל ביטוח סיעודי, ביטוח הוצאות רפואיות, ניתוחים, השתלות, ביטוח שיניים ועוד.

3. מגזר ביטוח כללי

מגזר הביטוח הכללי כולל את ענפי החבויות והרכוש. בהתאם להוראות המפקח מפורט מגזר הביטוח הכללי לפי ענפי רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש אחרים, וענפי חבויות אחרים.

• ענף רכב חובה

ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על ידי בעל הרכב או הנוהג בו היא חובה על פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.

• ענף רכב רכוש

ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.

• ענפי חבויות אחרים

ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שהוא יגרום לצד שלישי. ענפים אלו כוללים: אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות מקצועית, אחריות המוצר, גוף אוניות וגוף מטוסים.

• ענפי רכוש ואחרים

יתר ענפי ביטוח כללי שאינם רכב וחבויות לרבות אובדן רכוש, מקיף בתי עסק, מקיף דירות, בנקים למשכנתאות, תאונות אישיות, מטענים בהובלה, ביטוח הנדסי וסיכונים אחרים.

4. מגזרי פעילות אחרים

מגזרי פעילות אחרים כוללים תוצאות מפעילות סוכנויות ביטוח.

5. פעילות שאינה מיוחסת למגזרי פעילות

פעילות זו כוללת חלק ממטה הקבוצה שאינו מיוחס למגזרי הפעילות, פעילויות נלוות/משיקות לפעילות הקבוצה, והחזקת נכסים והתחייבויות כנגד הון החברה בהתאם לתקנות ההון.

6. הגילויים בסעיפים 2.ג-3.ג לבאור זה ניתנו לראשונה בהתאם להנחיות הפיקוח ותחולתם בהתאם.

באור 5: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. מגזר בר דיווח

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2016

סה"כ	התאמות וקייזורים	לא מיוחס למגזרי פעילות	מגזרי פעילות אחרים בלתי מבוקר אלפי ש"ח	ביטוח כללי	בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
2,652,347	-	-	-	542,099	277,823	1,832,425	פרמיות שהורווחו ברוטו
172,327	-	-	-	103,152	17,586	51,589	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
2,480,020	-	-	-	438,947	260,237	1,780,836	פרמיות שהורווחו בשייר
(788,337)	(4,880)	2,891	283	16,173	(16,519)	(786,285)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
273,378	-	-	-	-	-	273,378	הכנסות מדמי ניהול
82,792	(41,932)*	-	83,095	16,831	4,143	20,655	הכנסות מעמלות
34,372	-	-	1,140	11,077	-	22,155	הכנסות אחרות
2,082,225	(46,812)	2,891	84,518	483,028	247,861	1,310,739	סך כל ההכנסות
2,176,531	-	-	-	494,709	159,604	1,522,218	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
36,082	-	-	-	11,772	8,598	15,712	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
2,140,449	-	-	-	482,937	151,006	1,506,506	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
420,652	(42,496)	-	34,403	108,901	89,069	230,775	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
220,538	(2,514)	11,090	39,313	11,125	16,821	144,703	הוצאות הנהלה וכלליות
6,418	-	1	1,290	3,818	-	1,309	הוצאות אחרות
13,828	(2,366)	16,468	91	85	-	(450)	הוצאות (הכנסות) מימון
2,801,885	(47,376)	27,559	75,097	606,866	256,896	1,882,843	סך כל ההוצאות
29,834	-	7,637	518	5,131	-	16,548	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
(689,826)	564	(17,031)	9,939	(118,707)	(9,035)	(555,556)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(63,462)	-	8,189	(429)	(17,249)	(4,588)	(49,385)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
(753,288)	564	(8,842)	9,510	(135,956)	(13,623)	(604,941)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה
83,280,242	-	-	-	-	1,723,892	81,556,350	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
32,922,737	-	-	-	4,551,432	770,353	27,600,952	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

(* נובע מהכנסות מעמלות שמתקבלות בסוכנויות שבבעלות הקבוצה, מהפעילות בתחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח בסך של 28,638 אלפי ש"ח, בתחום הבריאות בסך של 8,133 אלפי ש"ח ובתחום כללי בסך של 5,161 אלפי ש"ח.

באור 5: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. מגזר בר דיווח (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2015

סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	מגזרי פעילות אחרים בלתי מבוקר אלפי ש"ח	ביטוח כללי	בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
2,664,944	-	-	-	501,238	244,805	1,918,901 (**)	פרמיות שהורווחו ברוטו
151,139	-	-	-	87,461	18,653	45,025	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
2,513,805	-	-	-	413,777	226,152	1,873,876	פרמיות שהורווחו בשייר
3,577,684	(6,973)	56,086	1,673	54,575	77,426	3,394,897	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
733,048	-	-	-	-	-	733,048	הכנסות מדמי ניהול
81,536	(44,245) *	-	87,428	14,518	4,673	19,162	הכנסות מעמלות
56	-	56	-	-	-	-	הכנסות אחרות
6,906,129	(51,218)	56,142	89,101	482,870	308,251	6,020,983	סך כל ההכנסות
6,850,268	-	-	610	365,174	209,586	6,274,898 (**)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
91,766	-	-	-	55,027	19,574	17,165	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
6,758,502	-	-	610	310,147	190,012	6,257,733	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
373,455	(46,065)	-	34,311	98,565	71,589	215,055	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
223,137	(2,391)	6,655	36,948	9,957	12,661	159,307	הוצאות הנהלה וכלליות
8,013	-	-	2,032	4,186	-	1,795	הוצאות אחרות
(2,048)	(4,582)	(6,287)	794	3,156	-	4,871	הוצאות (הכנסות) מימון
7,361,059	(53,038)	368	74,695	426,011	274,262	6,638,761	סך כל ההוצאות
11,012	-	1,865	781	3,124	-	5,242	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
(443,918)	1,820	57,639	15,187	59,983	33,989	(612,536)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
287,293	-	68,612	(1,868)	64,919	7,070	148,560	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
(156,625)	1,820	126,251	13,319	124,902	41,059	(463,976)	סך כל הרווח (הפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה
82,540,089	-	-	-	-	1,678,185	80,861,904	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
31,941,588	-	-	-	4,477,459	571,263	26,892,866	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

(* נובע מהכנסות מעמלות שמתקבלות בסוכנויות שבבעלות הקבוצה, מהפעילות בתחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח בסך של 33,371 אלפי ש"ח, בתחום הבריאות בסך של 5,534 אלפי ש"ח בתחום כללי בסך של 5,340 אלפי ש"ח.
(** סווג מחדש, ראה באור 2.ג.)

באור 5: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. מגזר בר דיווח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015

סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	מגזרי פעילות אחרים	ביטוח כללי	בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
מבוקר						
אלפי ש"ח						
10,688,814	-	-	-	2,002,782	1,024,474	7,661,558
623,156	-	-	-	403,873	69,590	149,693
10,065,658	-	-	-	1,598,909	954,884	7,511,865
3,475,321	(27,209)	166,564	3,634	182,340	70,059	3,079,933
1,338,043	-	-	-	-	-	1,338,043
295,603	(164,339)*	-	331,856	58,453	15,868	53,765
10,028	(2)	6,400	3,630	-	-	-
15,184,653	(191,550)	172,964	339,120	1,839,702	1,040,811	11,983,606
12,588,196	-	-	-	1,453,183	779,039	10,355,974
347,310	-	-	-	216,487	64,625	66,198
12,240,886	-	-	-	1,236,696	714,414	10,289,776
1,520,991	(159,378)	-	139,296	416,237	293,467	831,369
889,456	(10,130)	44,011	154,487	47,575	58,582	594,931
46,088	(2)	1,759	7,702	16,376	-	20,253
56,936	(17,079)	46,830	1,767	4,360	-	21,058
14,754,357	(186,589)	92,600	303,252	1,721,244	1,066,463	11,757,387
91,580	-	19,537	1,894	18,267	-	51,882
521,876	(4,961)	99,901	37,762	136,725	(25,652)	278,101
(329,258)	-	(73,931)	(160)	(79,761)	(9,724)	(165,682)
192,618	(4,961)	25,970	37,602	56,964	(35,376)	112,419
83,312,638	-	-	-	-	1,731,671	81,580,967
32,326,206	-	-	-	4,256,389	727,755	27,342,062

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה

פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
הכנסות אחרות

סך כל ההכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות אחרות
הוצאות מימון

סך כל ההוצאות

חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה

סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

(* נובע מהכנסות מעמלות שמתקבלות בסוכנויות שבבעלות הקבוצה, מהפעילות בתחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח בסך של 121,334 אלפי ש"ח, בתחום ביטוח בריאות בסך של 24,895 אלפי ש"ח בתחום ביטוח כללי בסך של 18,110 אלפי ש"ח.

מגזרי פעילות (המשך) - באור 5:

ג.1. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2016			
ביטוח חיים	פנסיה	גמל	סה"כ
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
1,832,425	-	-	1,832,425
51,589	-	-	51,589
1,780,836	-	-	1,780,836
(786,285)	133	337	(786,755)
273,378	30,222	85,045	158,111
20,655	-	-	20,655
22,155	-	-	22,155
1,310,739	30,355	85,382	1,195,002
1,522,218	-	-	1,522,218
15,712	-	-	15,712
1,506,506	-	-	1,506,506
230,775	10,859	41,948	177,968
144,703	14,526	39,763	90,414
1,309	1,309	-	-
(450)	-	-	(450)
1,882,843	26,694	81,711	1,774,438
16,548	-	-	16,548
(555,556)	3,661	3,671	(562,888)
(49,385)	205	689	(50,279)
(604,941)	3,866	4,360	(613,167)

פרמיות שהורוחו ברוטו
פרמיות שהורוחו על ידי מבטחי משנה

פרמיות שהורוחו בשייר

רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
הכנסות אחרות**סך כל ההכנסות**תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי
השקעה ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי
בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי
השקעה בשיירעמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות אחרות
הכנסות מימון**סך כל ההוצאות**חלק הקבוצה ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי
שיטת השווי המאזני**רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה**

רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה

סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה

באור 5: - מגזרי פעילות (המשך)

ג.1. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2015			
ביטוח חיים	פנסיה	גמל	סה"כ
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
1,918,901	-	-	(*) 1,918,901
45,025	-	-	45,025
1,873,876	-	-	1,873,876
3,394,897	647	2,414	3,391,836
733,048	34,424	84,707	613,917
19,162	-	-	19,162
6,020,983	35,071	87,121	5,898,791
6,274,898	-	-	(*) 6,274,898
17,165	-	-	17,165
6,257,733	-	-	6,257,733
215,055	10,652	37,154	167,249
159,307	16,508	35,723	107,076
1,795	1,795	-	-
4,871	-	-	4,871
6,638,761	28,955	72,877	6,536,929
5,242	-	-	5,242
(612,536)	6,116	14,244	(632,896)
148,560	(190)	4,086	144,664
(463,976)	5,926	18,330	(488,232)

פרמיות שהורוחו ברוטו
פרמיות שהורוחו על ידי מבטחי משנה

פרמיות שהורוחו בשייר

רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות**סך כל ההכנסות**תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי
השקעה ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי
בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי
השקעה בשיירעמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות אחרות
הוצאות מימון**סך כל ההוצאות**חלק הקבוצה ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי
שיטת השווי המאזני**רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה**

רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה

סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה

(*) סווג מחדש, ראה באור 2.ג.

מגזרי פעילות (המשך) - באור 5:

ג.1. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015				
סה"כ	גמל	פנסיה	ביטוח חיים	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
7,661,558	-	-	7,661,558	פרמיות שהורווחו ברוטו
149,693	-	-	149,693	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
7,511,865	-	-	7,511,865	פרמיות שהורווחו בשייר
3,079,933	2,745	8,523	3,068,665	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,338,043	131,556	348,592	857,895	הכנסות מדמי ניהול
53,765	-	-	53,765	הכנסות מעמלות
11,983,606	134,301	357,115	11,492,190	סך כל ההכנסות
10,355,974	-	-	10,355,974	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
66,198	-	-	66,198	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
10,289,776	-	-	10,289,776	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
831,369	45,180	149,047	637,142	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
594,931	59,523	137,540	397,868	הוצאות הנהלה וכלליות
20,253	20,253	-	-	הוצאות אחרות
21,058	-	-	21,058	הוצאות מימון
11,757,387	124,956	286,587	11,345,844	סך כל ההוצאות
51,882	-	-	51,882	חלק הקבוצה ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
278,101	9,345	70,528	198,228	רווח לפני מסים על ההכנסה
(165,682)	(2,103)	(6,228)	(157,351)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
112,419	7,242	64,300	40,877	סך כל הרווח הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה

ג.2. נתונים נוספים לגבי ביטוח חיים

לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2016							
סה"כ	פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		פוליסות ללא מרכיב חסכון				
	סיכון הנמכר כפוליסה בודדת	מסך	מסך	מסך	מסך	מסך	
	משנת 2004		עד שנת 1990				
	שאינו תלוי	תלוי תשואה	תלוי תשואה	תלוי תשואה	תלוי תשואה	תלוי תשואה	
	עד שנת 2003	עד שנת 2003	עד שנת 2003	עד שנת 2003	עד שנת 2003	עד שנת 2003	
	בלתי מבוקר						
	אלפי ש"ח						
פרמיות ברוטו	1,831,078	15,510	118,855	993,980	-	600,798	101,935
תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח	107,376	-	-	106,980	396	-	-
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול	297,277	-	-	71,094	20,850	83,411	121,922
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	1,528,310	20,804	45,183	663,717	11,855	269,781	516,970
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה	(6,092)	-	-	(11,935)	5,824	19	-

הערות:

1. המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם/בחלקם באגרות חוב מיועדות.
2. המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות.
 המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על הכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לדוח על הרווח הכולל.
 בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

ג. נתונים נוספים לגבי ביטוח חיים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015							
סה"כ	פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים)		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון לפי מועד הנפקת הפוליסה				
	פוליסות ללא מרכיב חסכון	סיכון הנמכר כפוליסה בודדת	משנת 2004		עד שנת 2003	עד שנת 1990	
	פרט	קבוצתי	תלוי תשואה	שאינו תלוי תשואה			
מבוקר אלפי ש"ח							
7,664,017	75,328	464,747	4,252,804	380	2,443,232	427,526	פרמיות ברוטו
846,315	-	-	704,632	141,683	-	-	תקבולים בגין חוזי השקעה שמקפוי ישירות לעתודות ביטוח
1,213,069	-	-	279,695	(1,536)	571,663	363,247	מרווח פיננסי כולל דמי ניהול
10,335,241	99,653	203,463	4,465,721	(3,321)	3,947,332	1,622,393	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
20,733	-	-	18,372	2,145	216	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

הערות:

1. המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם/בחלקם באגרות חוב מיוחדות.

2. המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות.

המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על הכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקק לדוח על הרווח הכולל.

בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 5: - מגזרי פעילות (המשך)

ג.3. נתונים נוספים לגבי ביטוח בריאות

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2016				
סה"כ	אחר (**)		סיעודי	
	ז"ק	ז"א	קבוצתי	פרט
	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
277,990	(* 5,678	(* 196,640	3,203	72,469
פרמיות ברוטו				
159,604	3,936	113,831	2,900	38,937
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו				

(* מתוכם פרמיות פרט בסך של 176,528 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 25,790 אלפי ש"ח.
 (** הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות, ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015				
סה"כ	אחר (**)		סיעודי	
	ז"ק	ז"א	קבוצתי	פרט
	מבוקר			
	אלפי ש"ח			
1,025,712	(* 26,887	(* 722,157	13,478	263,190
פרמיות ברוטו				
779,039	20,386	488,937	13,356	256,360
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו				

(* מתוכם פרמיות פרט בסך של 657,756 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 91,288 אלפי ש"ח.
 (** הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות, ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל.

באור 5: - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2016				
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש (אחרים *)	ענפי חבובות (אחרים *)	סה"כ
		בלתי מבוקר אלפי ש"ח		
175,719	238,731	178,382	128,148	720,980
2,234	1,523	90,936	13,716	108,409
173,485	237,208	87,446	114,432	612,571
(29,319)	(71,355)	(17,864)	(55,086)	(173,624)
144,166	165,853	69,582	59,346	438,947
7,844	1,739	652	5,938	16,173
-	5	15,143	1,683	16,831
5,331	1,179	533	4,034	11,077
157,341	168,776	85,910	71,001	483,028
174,731	156,591	32,145	131,242	494,709
1,231	846	191	9,504	11,772
173,500	155,745	31,954	121,738	482,937
17,904	39,240	36,756	15,001	108,901
3,635	2,790	3,114	1,586	11,125
1,081	1,478	545	714	3,818
100	25	(118)	78	85
196,220	199,278	72,251	139,117	606,866
2,470	546	246	1,869	5,131
(36,409)	(29,956)	13,905	(66,247)	(118,707)
(8,302)	(1,837)	(828)	(6,282)	(17,249)
(44,711)	(31,793)	13,077	(72,529)	(135,956)
1,833,506	519,008	552,371	1,646,547	4,551,432
1,815,524	516,964	215,799	1,411,863	3,960,150

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מקיף דירות, מקיף בתי עסק, מטענים בהובלה וביטוח הנדסי אשר הפעילות בגינם מהווה כ- 95% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבובות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אחריות מעבידים, אחריות צד שלישי ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה כ- 90% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 5: - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2015				
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש (אחרים *)	ענפי חביות (אחרים *)	סה"כ
		בלתי מבוקר אלפי ש"ח		
175,282	204,928	157,040	116,005	653,255
2,453	703	74,284	10,781	88,221
172,829	204,225	82,756	105,224	565,034
(21,282)	(63,257)	(16,268)	(50,450)	(151,257)
151,547	140,968	66,488	54,774	413,777
27,069	5,068	5,207	17,231	54,575
-	(153)	12,355	2,316	14,518
178,616	145,883	84,050	74,321	482,870
90,183	116,097	84,571	74,323	365,174
(3,442)	372	53,121	4,976	55,027
93,625	115,725	31,450	69,347	310,147
16,415	34,142	33,303	14,705	98,565
3,610	2,055	2,814	1,478	9,957
1,280	1,513	613	780	4,186
207	40	2,772	137	3,156
115,137	153,475	70,952	86,447	426,011
1,632	306	147	1,039	3,124
65,111	(7,286)	13,245	(11,087)	59,983
33,915	6,349	3,072	21,583	64,919
99,026	(937)	16,317	10,496	124,902
1,868,896	436,371	562,995	1,609,197	4,477,459
1,820,922	435,220	197,348	1,214,615	3,668,105

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מקיף דירות, מקיף בתי עסק, מטענים בהובלה וביטוח הנדסי אשר הפעילות בגינם מהווה כ- 93% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חביות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אחריות מעבידים, אחריות צד שלישי ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה כ- 92% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015				
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש (ואחרים *)	ענפי חבויות (אחרים *)	סה"כ
אלפי ש"ח				
509,942	646,605	588,162	305,488	2,050,197
11,495	2,872	319,588	76,808	410,763
498,447	643,733	268,574	228,680	1,639,434
5,296	(37,631)	(6,302)	(1,888)	(40,525)
503,743	606,102	262,272	226,792	1,598,909
96,402	14,856	11,018	60,064	182,340
-	(365)	51,806	7,012	58,453
סך כל ההכנסות				
350,549	499,421	405,253	197,960	1,453,183
(11,459)	1,239	286,137	(59,430)	216,487
362,008	498,182	119,116	257,390	1,236,696
60,515	151,429	142,411	61,882	416,237
16,744	11,883	12,560	6,388	47,575
4,979	6,430	2,683	2,284	16,376
847	149	2,830	534	4,360
סך כל הוצאות				
9,808	1,510	840	6,109	18,267
164,860	(45,970)	46,336	(28,501)	136,725
(42,822)	(6,591)	(3,670)	(26,678)	(79,761)
122,038	(52,561)	42,666	(55,179)	56,964
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר 2015				
1,735,607	440,936	567,267	1,512,579	4,256,389
1,718,804	439,650	202,958	1,279,389	3,640,801

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מקיף דירות, מקיף בתי עסק, מטענים בהובלה וביטוח הנדסי אשר הפעילות בגינם מהווה כ- 96% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אחריות מעבידים, אחריות צד שלישי ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה כ- 86% מסך הפרמיות בענפים אלו.

א. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. חברות בנות של החברה, שהינן גופים מוסדיים, כפופות לדרישות הון הנקבעות על-ידי המפקח על הביטוח.

בהתאם למדיניות כאמור הוחלט בדירקטוריון החברה, בין היתר, כי היא תשאף לשמור על הון קיים על פי דרישות ההון שלא יפחת מ-110% מההון הנדרש על פי תקנות דרישות ההון.

מובהר כי אין מדובר בקביעת הון מחייב ואין כל וודאות כי החברה תעמוד ביעד זה בכל נקודת זמן.

יש לקרוא את המידע לעניין דרישות ההון יחד עם המידע הכלול בבאור 14. ה לדוחות הכספיים השנתיים.

ב. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998 (להלן - "תקנות ההון") והנחיות המפקח.

ליום		
31 בדצמבר 2015	31 במרס 2016	
<u>אלפי ש"ח</u>		
<u>4,317,670</u>	<u>4,181,731</u>	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון והנחיות המפקח (1)
		<u>הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון</u>
4,679,651	4,188,475	הון ראשוני בסיסי
2,013,033	2,006,262	הון משני מורכב (2)
<u>702,615</u>	<u>702,785</u>	הון שלישוני מורכב (2)
2,715,648	2,709,047	סך הכל הון משני ושלישוני מורכב
<u>7,395,299</u>	<u>6,897,522</u>	סך ההון הקיים המחושב על פי תקנות ההון
<u>3,077,629</u>	<u>2,715,791</u>	עודף ליום הדוח
245,924	251,226	סכום ההשקעות שיש חובה להעמידם כנגד עודפי הון בהתאם להוראות המפקח, ולפיקח מהווים עודפים מרותקים
<u>63,929</u>	<u>63,929</u>	סכום ההפחתה בדרישות ההון בגין עלות רכישת קופות גמל המהווה עודף מרותק
<u>2,767,776</u>	<u>2,400,636</u>	עודף לאחר ניכוי עודפים מרותקים
		(1) הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין:
402,356	420,856	פעילות בביטוח כללי/הון ראשוני נדרש
34,370	35,599	פעילות בביטוח סיעודי
446,478	449,671	סיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים
1,480,531	1,459,639	הוצאות רכישה נדחות בביטוח חיים ובביטוח מפני מחלות ואשפוז
12,724	12,348	דרישות בגין תכניות מבטיחות תשואה
10,037	13,167	נכסים בלתי מוכרים כהגדרתם בתקנות ההון
319,864	319,283	השקעה בחברות ביטוח וחברות מנהלות מאוחדות
(63,929)	(63,929)	הפחתה בדרישות ההון בגין עלות רכישת קופות גמל
972,349	898,461	נכסי השקעה ונכסים אחרים
416,883	347,710	סיכוני קטטורופה בביטוח כללי
284,277	287,936	סיכונים תפעוליים
<u>1,730</u>	<u>990</u>	ערבויות
<u>4,317,670</u>	<u>4,181,731</u>	הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח

(2) לעניין אגרות החוב המשמשות כהון משני ושלישוני של החברה, ראה באור 7.ג.

ניחול ודרישות ההון של חברות הקבוצה (המשך) - באור 6:

ג. דרישות ההון מחברות מנהלות כוללות דרישות הון בהתאם להיקף הנכסים המנוהלים ולהוצאות השנתיות, אך לא פחות מהון התחלתי בסך 10 מיליון ש"ח. נכון למועד דוח זה חברות אלו עומדות בדרישות תקנות ההון.

ד. בחודש נובמבר 2014 פרסם הפיקוח על הביטוח מכתב למנהלי חברות הביטוח ("המכתב") בעניין מתווה ליישום משטר כושר פירעון מבוסס Solvency II. במכתב מצוין הפיקוח כי הפרלמנט האירופי החליט כי יישום הדייקטיבה באירופה יהיה בתחילת שנת 2016 ונקבעו לוחות זמנים ליישום ההנחיות הסופיות. חברות הביטוח בישראל תידרשנה לעמוד בהנחיות ההון החדשות החל מהדוחות הכספיים השנתיים של 2016. שינוי דרישות ההון כפוף, בין היתר, לשינוי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998.

כמו כן, טרם כניסת המשטר החדש לתוקף בישראל, במהלך שנת 2016 בכוונת הפיקוח להחיל דיווח רבעוני לממונה על אינדיקציות ליחס כושר הפירעון החדש וזאת במקביל לדיווח דרישות ההון על פי התקנות הקיימות. שלב זה נועד להבטיח את ההערכות הארגוניות והמיכוניות של חברות הביטוח ליישום המשטר החדש.

בנוסף, על פי המכתב כאמור, בדעת הפיקוח לפרסם בעתיד הנחיות לעניין ניחול הון וקביעת יעד הון פנימי, לעניין סקר פערים שעל החברות יהיה לבצע ביחס למערך ניחול הסיכונים, הבקורות והממשל התאגידי ונייר התייעצות לקידום תהליך ההערכה עצמית של סיכונים וכושר פירעון (ORSA). כחלק מההיערכות ליישום המודל, מבוצעים עפ"י הנחיית הפיקוח, מספר תרגילים (IQIS - סימולציות של השפעת הדייקטיבה על הונו של המבטח בהינתן תמהיל העסקים והמאזן הקיימים שלו) שמטרתם לכייל את המודל.

בחודש אפריל 2015, בהמשך למכתב מחודש נובמבר 2014, פרסם הפיקוח על הביטוח מכתב לביצוע IQIS לשנת 2014 (להלן IQIS4) המבוסס על תקנות סופיות ועל הנחיות טכניות ליישום שפרסמה הנציבות האירופית. במכתב זה הפיקוח מצוין כי: "התרגיל, שיבוצע על דוחות 2014, משקף את ההנחיות האירופאיות. למען הסר ספק ולמניעת חוסר ודאות בתהליך היערכות נבקש להדגיש כי התרגיל מבטא את החלטת הפיקוח בנוגע להתאמות הנדרשות לשוק הישראלי, והן יובאו לידי ביטוי בהנחיות החדשות. לקראת תרגיל IQIS5 נוסף ונעקוב אחר התפתחויות בהנחיות האירופאיות, ככל שיהיו, ונדון בהתאמות שידרשו לישראל".

בחודש יולי 2015 פרסם הפיקוח על הביטוח מכתב למנהלי חברות הביטוח בדבר הוראות מעבר ליישום Solvency II, המבוססות על הדייקטיבה שעיקרן:

- מבטח שאינו עומד בדרישות ההון בשנה הראשונה ליישום הדייקטיבה יידרש לנקוט באמצעים הנדרשים על מנת לכסות את החוסר בהון או להקטין את פרופיל הסיכון על מנת להבטיח עמידה בדרישות ההון עד ליום 31 בדצמבר 2018.
- דרישת הון מוקטנת על סוגים מסויימים של השקעות המוחזקות על ידי המבטח ביום 31 בדצמבר 2016. דרישה זו תלך ותגדל באופן הדרגתי במשך 7 שנים עד שדרישת ההון בגין השקעות אלו תגיע לשיעורה המלא.

על פי תרגיל IQIS4 שביצעה החברה, המבוסס על תמהיל ההשקעות וההתחייבויות הביטוחיות ליום 31 בדצמבר 2014, היעדר היערכות מתאימה עלול להביא לחוסר בהון בהיקף של כ-4.5 מיליארד ש"ח. עם זאת, החוסר בהון ליום 31 בדצמבר 2014 בהתחשב בגיוסי הון משני ושינוי שבוצעו בשנת 2015 בסך כולל של כ-2 מיליארד ש"ח כמפורט בבאור 24. הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2015, הינו כ-2.5 מיליארד ש"ח.

הסכום לעיל אינו כולל השפעת פעולות החברה (לרבות הפעילות השוטפת לשנת 2015 ולרבעון הראשון לשנת 2016) ותוצאותיהן על תמהיל ההשקעות וההתחייבויות הביטוחיות. הערכה זו מהווה אינדיקציה הנובעת בעיקר מגידול של דרישות ההון ביחס לדרישות ההון הקיימות בגין סיכונים פיננסיים (הן בתיק הנוסטרו והן בתיק המשתלם) וביטוחיים (בין היתר אריכות חיים, ביטולים ותחלואה). אינדיקציה זו הינה בהתחשב בהוראות המעבר של הפיקוח לעניין סוגים מסויימים של השקעות המוחזקות על ידי החברה אשר דרישת ההון הנוספת בגין היא בסך של כ-1.5 מיליארד ש"ח נוספים.

בחודש אפריל 2016, פרסמה המפקחת הנחיה לביצוע IQIS בגין נתונים לסוף שנת 2015 (להלן: IQIS5) הכוללת בין היתר, שינויים בהתאמות הנדרשות לשוק הישראלי. על חברות הביטוח להגיש את תוצאות IQIS5 לממונה עד לחודש אוגוסט 2016.

לא ניתן, בשלב זה, להעריך את השפעת השינויים בהנחיות על תוצאת מצב ההון.

החברה פועלת לעמידה ביעדי ההון על פי משטר ההון החדש על ידי הרחבת בסיס ההון שלה והתאמת תמהיל ההשקעות. כמו כן קיימות לחברה אפשרויות להקטנת דרישות ההון באמצעים נוספים כגון ביצוע פעולות גידור בתיק הנוסטרו, רכישת ביטוחי משנה ועוד. השימוש באמצעים כאמור, עלול להשפיע באופן מהותי על הרווחיות העתידית של החברה, והוא ייבחן בהתחשב במחירים החלופיים שישררו באותה עת, בתועלת הכלכלית שלהם אל מול החלופות הקיימות ובמידת הצורך.

יודגש כי למודל, במתכונתו הנוכחית, רגישות גבוהה מאוד לשינויים במשתני שוק ואחרים ולפיכך מצב ההון המשתקף ממנו עשוי להיות תנודתי מאוד. כמו כן, התרגיל מבוצע כחלק מההיערכות ליישום המודל ככל שיחול במתכונתו הנוכחית, הבנת ההוראות החדשות והשלמת ההערכות האירגוניות והמיכוניות.

באור 6: - ניהול ודרישות ההון של חברות הקבוצה (המשך)

כאמור על פי הנחיית הפיקוח, מבוצעים מספר תרגילים המהווים סימולציות של השפעת הדיקטיבה על הונו של המבטח שמטרתם לכייל את המודל ולהתאימו. אי לכך, ייתכן שהתוצאות בפועל יהיו שונות מתוצאות התרגילים. יחד עם זאת, וכמפורט לעיל, החברה נערכת לעמידה במשטר ההון החדש בהתאם לאינדיקציות המתקבלות מתוצאות התרגילים.

ה. בחודש דצמבר 2011 פרסם המפקח מכתב בדבר חלוקת דיבידנד על ידי חברות ביטוח (להלן - "המכתב"). המכתב מהווה עדכון להבהרה מחודש מרס 2010 וקובע כי המפקח לא יאשר חלוקת דיבידנד אלא אם, לאחר ביצוע החלוקה, למבטח יחס הון עצמי מוכר להון עצמי נדרש בשיעור של 105% לפחות ובהגשת כל אלה: תחזית רווח שנתית של המבטח לשנתיים העוקבות למועד חלוקת הדיבידנד; תכנית שרות חוב מעודכנת ומאושרת בידי דירקטוריון חברת הביטוח ודירקטוריון חברת ההחזקות המחזיקה בחברת הביטוח; תכנית פעולה להשלמת הון שאושרה בידי דירקטוריון חברת הביטוח ופרוטוקול הדיון בדירקטוריון חברת הביטוח בו אושרה חלוקת הדיבידנד. כמו כן, נקבע כי הודעה על חלוקת דיבידנד תחשב כאילו קיבלה את אישור המפקח, אם לאחר ביצוע החלוקה למבטח יחס הון עצמי מוכר להון עצמי נדרש בשיעור העולה על 115% וכל המסמכים המפורטים במכתב נמסרו למפקח לא יאוחר מ-10 ימי עסקים לאחר מועד החלוקה.

בחודש מאי 2015 שלח אגף שוק ההון מכתב לחברה לפיו, על אף המכתב מחודש דצמבר 2011 כאמור, החברה תודיע מראש לממונה, לפחות 15 ימי עסקים טרם ביצוע חלוקה, בצירוף מסמך המפרט את הלימות החלוקה לתכנית ניהול ההון, בצירוף הפריטים הנדרשים במכתב, כאמור, אף אם לאחר ביצוע החלוקה, לחברה יחס הון עצמי מוכר להון עצמי נדרש, על פי הכללים הקיימים כיום, בשיעור העולה על 115%.

באור 7: - מכשירים פיננסיים

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

1. פירוט הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה, המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד:

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		
	2015	2016	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
5,328,453	5,153,743	5,362,712	נדל"ן להשקעה
			השקעות פיננסיות:
27,477,247	23,799,515	28,344,075	נכסי חוב סחירים
8,395,427	8,002,771	8,596,321	נכסי חוב שאינם סחירים (*)
16,024,532	15,997,986	16,851,209	מניות
18,229,249	24,998,587	17,613,675	אחרות
70,126,455	72,798,859	71,405,280	סך השקעות פיננסיות
7,801,126	4,080,290	6,612,405	מזומנים ושווי מזומנים
387,660	442,666	447,177	אחר
83,643,694	82,475,558	83,827,574	סך נכסים עבור חוזים תלויי תשואה
908,891	910,181	907,955	(*) מתוכם נכסי חוב הנמדדים בעלות מתואמת
1,133,546	1,201,411	1,137,649	שווי הוגן של נכסי חוב הנמדדים בעלות מתואמת

באור 7: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלאות להלן מציגות ניתוח של הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. הרמות השונות הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, במישרין או בעקיפין, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

עבור מכשירים פיננסיים אשר מוכרים בשווי הוגן באופן עיתי, החברה מעריכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

במהלך התקופות המדווחות לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

ליום 31 במרס 2016			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
28,344,075	-	3,746,619	24,597,456
7,688,366	448,590	7,239,776	-
16,851,209	1,611,005	-	15,240,204
17,613,675	2,487,437	446,610	14,679,628
<u>70,497,325</u>	<u>4,547,032</u>	<u>11,433,005</u>	<u>54,517,288</u>

השקעות פיננסיות:

נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות
אחרות

סך השקעות פיננסיות

ליום 31 במרס 2015			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
23,799,515	-	3,757,808	20,041,707
7,092,590	48,655	7,043,935	-
15,997,986	1,105,974	-	14,892,012
24,998,587	3,810,384	543,501	20,644,702
<u>71,888,678</u>	<u>4,965,013</u>	<u>11,345,244</u>	<u>55,578,421</u>

השקעות פיננסיות:

נכסי חוב סחירים (*)
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות
אחרות

סך השקעות פיננסיות

(*) סווג מחדש, ראה באור 2.ג

ליום 31 בדצמבר 2015			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
מבוקר			
אלפי ש"ח			
27,477,247	-	3,790,375	23,686,872
7,486,536	375,938	7,110,598	-
16,024,532	1,564,850	-	14,459,682
18,229,249	2,780,806	97,146	15,351,297
<u>69,217,564</u>	<u>4,721,594</u>	<u>10,998,119</u>	<u>53,497,851</u>

השקעות פיננסיות:

נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות
אחרות

סך השקעות פיננסיות

באור 7: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח					
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד					
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב		
			שאינם סחירים	נכסי חוב סחירים	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
4,721,594	2,780,806	1,564,850	375,938	-	יתרה ליום 1 בינואר 2016
(250,119)	(193,454)	(45,814)	(10,851)	-	סך ההפסדים שהוכרו ברווח והפסד*
432,077	244,514	98,577	88,986	-	השקעות מימושים
(351,037)	(344,429)	(6,608)	-	-	פדיונות
(5,483)	-	-	(5,483)	-	
<u>4,547,032</u>	<u>2,487,437</u>	<u>1,611,005</u>	<u>448,590</u>	-	יתרה ליום 31 במרס 2016
					(* מתוכם:
					סך ההפסדים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 במרס 2016
(232,988)	(176,332)	(45,533)	(11,123)	-	

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח					
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד					
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב		
			שאינם סחירים	נכסי חוב סחירים	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
4,920,003	3,674,016	1,196,739	49,248	-	יתרה ליום 1 בינואר 2015
27,265	29,695	(3,075)	645	-	סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו ברווח והפסד*
692,842	667,608	25,234	-	-	השקעות מימושים
(673,859)	(560,935)	(112,924)	-	-	פדיונות
(1,238)	-	-	(1,238)	-	
<u>4,965,013</u>	<u>3,810,384</u>	<u>1,105,974</u>	<u>48,655</u>	-	יתרה ליום 31 במרס 2015
					(* מתוכם:
					סך הרווחים (ההפסדים) לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 במרס 2015
(381)	16,101	(17,002)	520	-	

באור 7: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח					
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד					
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות מבוקר אלפי ש"ח	נכסי חוב שאינם סחירים		
			נכסי חוב סחירים	נכסי חוב סחירים	
4,920,003	3,674,016	1,196,739	49,248	-	יתרה ליום 1 בינואר 2015
(151,090)	(119,255)	8,180	(40,015)	-	סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו ברווח והפסד (*)
1,354,514	639,018	515,597	199,899	-	השקעות מימושים
(1,569,671)	(1,412,973)	(155,666)	(1,032)	-	פדיונות
(6,139)	-	-	(6,139)	-	העברות אל רמה 3
190,836	-	-	190,836	-	העברות מתוך רמה 3
(16,859)	-	-	(16,859)	-	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015
<u>4,721,594</u>	<u>2,780,806</u>	<u>1,564,850</u>	<u>375,938</u>	<u>-</u>	(*) מתוכם:
(174,541)	(134,681)	1,035	(40,895)	-	סך הרווחים (ההפסדים) לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר 2015

המעבר בין הרמות נובע משימוש בנתוני שוק נצפים ושאינם נצפים.

באור 7: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות

1. נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 במרס 2016	
שווי הוגן	ערך בספרים
	בלתי מבוקר
	אלפי ש"ח
25,994,167	20,051,742
1,789,721	1,551,075
907,327	675,365
2,697,048	2,226,440
28,691,215	22,278,182
	30,220

אגרות חוב ממשלתיות - אג"ח מיועדות (*)
 נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
 מוצגים כהלוואות וחייבים, למעט פקדונות בבנקים
 פקדונות בבנקים
 סך הכל נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
 סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים
 ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 במרס 2015	
שווי הוגן	ערך בספרים
	בלתי מבוקר
	אלפי ש"ח
26,111,682	19,877,913
1,836,971	1,540,145
1,071,669	771,796
2,908,640	2,311,941
29,020,322	22,189,854
	17,664

אגרות חוב ממשלתיות - אג"ח מיועדות (*)
 נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
 מוצגים כהלוואות וחייבים, למעט פקדונות בבנקים
 פקדונות בבנקים
 סך הכל נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
 סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים
 ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר 2015	
שווי הוגן	ערך בספרים
	מבוקר
	אלפי ש"ח
25,487,339	19,780,084
1,787,348	1,564,769
904,142	680,348
2,691,490	2,245,117
28,178,829	22,025,201
	25,375

אגרות חוב ממשלתיות - אג"ח מיועדות (*)
 נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
 מוצגים כהלוואות וחייבים, למעט פקדונות בבנקים
 פקדונות בבנקים
 סך הכל נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
 סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים
 ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

(*) השווי ההוגן של אגרות חוב מיועדות חושב על פי מועד הפרעון החוזי.

באור 7: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלאות להלן מציגות ניתוח של המכשירים הפיננסיים המוצגים על פי שוויים ההוגן.

היתרה בדוחות הכספיים של מזומנים ושווי מזומנים, פרמיות לגביה, חייבים ויתרות חובה, תואמת או קרובה לשווי ההוגן שלהם.

במהלך התקופות המדווחות לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

ליום 31 במרס 2016				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
7,749,337	-	1,360,000	6,389,337	נכסי חוב סחירים
-	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
1,220,145	69,095	-	1,151,050	מניות
2,264,062	470,289	116,383	1,677,390	אחרות
<u>11,233,544</u>	<u>539,384</u>	<u>1,476,383</u>	<u>9,217,777</u>	סך השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 במרס 2015				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
5,875,957	-	706,789	5,169,168	נכסי חוב סחירים (*)
-	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
1,108,596	66,925	-	1,041,671	מניות
2,599,294	414,021	63,073	2,122,200	אחרות
<u>9,583,847</u>	<u>480,946</u>	<u>769,862</u>	<u>8,333,039</u>	סך השקעות פיננסיות אחרות

(*) סווג מחדש, ראה באור 2.ג.

ליום 31 בדצמבר 2015				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
7,613,703	-	1,142,704	6,470,999	נכסי חוב סחירים
-	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
1,110,593	70,285	-	1,040,308	מניות
2,509,214	478,069	12,817	2,018,328	אחרות
<u>11,233,510</u>	<u>548,354</u>	<u>1,155,521</u>	<u>9,529,635</u>	סך השקעות פיננסיות אחרות

באור 7: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח					
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד					
ונכסים פיננסיים זמינים למכירה					
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב		
			שאינם סחירים	סחירים	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
548,354	478,069	70,285	-	-	יתרה ליום 1 בינואר 2016
(16,263)	(16,104)	(159)	-	-	סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו: ברווח והפסד *
(4,317)	(4,200)	(117)	-	-	ברווח כולל אחר
13,905	13,905	-	-	-	השקעות מימושים
(2,295)	(1,381)	(914)	-	-	
<u>539,384</u>	<u>470,289</u>	<u>69,095</u>	-	-	יתרה ליום 31 במרס 2016
(16,273)	(16,114)	(159)	-	-	(* מתוכם: סך ההפסדים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 במרס 2016

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח					
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד					
ונכסים פיננסיים זמינים למכירה					
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב		
			שאינם סחירים	סחירים	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
449,939	380,365	69,574	-	-	יתרה ליום 1 בינואר 2015
(4,178)	(5,441)	1,263	-	-	סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו: ברווח והפסד *
13,062	15,711	(2,649)	-	-	ברווח כולל אחר
23,661	23,661	-	-	-	השקעות מימושים
(1,538)	(275)	(1,263)	-	-	
<u>480,946</u>	<u>414,021</u>	<u>66,925</u>	-	-	יתרה ליום 31 במרס 2015
(5,502)	(5,502)	-	-	-	(* מתוכם: סך ההפסדים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 במרס 2015

באור 7: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח					
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד					
ונכסים פיננסיים זמינים למכירה					
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב		
			שאינם סחירים	נכסי חוב סחירים	
מבוקר					
אלפי ש"ח					
449,939	380,365	69,574	-	-	יתרה ליום 1 בינואר 2015
					סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:
(36,858)	(29,328)	(7,530)	-	-	ברוח והפסד *
42,067	32,596	9,471	-	-	ברוח כולל אחר
95,905	95,873	32	-	-	השקעות מימושים
(2,699)	(1,437)	(1,262)	-	-	
548,354	478,069	70,285	-	-	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015
					(* מתוכם:
					סך ההפסדים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר 2015
(38,493)	(29,700)	(8,793)	-	-	

ג. התחייבויות פיננסיות

1. פרוט התחייבויות פיננסיות

ליום 31 במרס 2016		
ערך בספרים	שווי הוגן	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
-	-	1. התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת:
1,251	1,310	הלוואות מתאגידים בנקאיים
552,100	510,493	הלוואות מתאגידים שאינם בנקאיים
336,798	325,756	אגרות חוב המהוות הון משני: *
1,227,938	1,176,358	אג"ח סדרה א'
		אג"ח סדרה ב'
		אג"ח סדרה ג'
734,187	710,183	אגרות חוב המהוות הון שלישוני: *
2,852,274	2,724,100	אג"ח סדרה ד'
		סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת
118,253	118,253	2. התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד:
-	-	נגזרים
118,253	118,253	מכירות בחסר
		סך התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד (**)
2,970,527	2,842,353	סך התחייבויות פיננסיות

(* הערך בספרים כולל ריבית שנצברה בסך של כ- 13.7 מיליון ש"ח אשר מוצגת במאזן בסעיף זכאים.
 (** כולל התחייבויות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה בסך של כ- 56 מיליון ש"ח.)

באור 7: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)

1. פרוט התחייבויות פיננסיות (המשך)

ליום 31 במרס 2015	
שווי הוגן	ערך בספרים
	בלתי מבוקר
	אלפי ש"ח
-	-
1,426	1,426
575,550	511,178
342,415	326,077
919,391	838,681
280,531	280,531
-	-
280,531	280,531
1,199,922	1,119,212

1. התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת:

הלוואות מתאידיים בנקאיים

הלוואות מתאידיים שאינם בנקאיים

אגרות חוב המהוות הון משני (*):

אג"ח סדרה א'

אג"ח סדרה ב'

סך התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת

2. התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד:

נגזרים

מכירות בחסר

סך התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד (**)

סך התחייבויות פיננסיות

(* הערך בספרים כולל ריבית שנצברה בסך של כ- 6.3 מיליון ש"ח אשר מוצגת במאזן בסעיף זכאים.
 (** כולל התחייבויות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה בסך של כ- 249 מיליון ש"ח.)

ליום 31 בדצמבר 2015	
שווי הוגן	ערך בספרים
	מבוקר
	אלפי ש"ח
-	-
1,233	1,345
546,550	510,620
331,669	326,686
1,239,973	1,199,102
717,616	704,002
2,837,041	2,741,755

1. התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת:

הלוואות מתאידיים בנקאיים

הלוואות מתאידיים שאינם בנקאיים

אגרות חוב המהוות הון משני: (*)

אג"ח סדרה א'

אג"ח סדרה ב'

אג"ח סדרה ג'

אגרות חוב המהוות הון שלישוני: (*)

אג"ח סדרה ד'

סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת

2. התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד:

נגזרים

מכירות בחסר

סך התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד (**)

סך התחייבויות פיננסיות

(* הערך בספרים כולל ריבית שנצברה בסך של כ- 24.8 מיליון ש"ח אשר מוצגת במאזן בסעיף זכאים.
 (** כולל התחייבויות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה בסך של כ- 237 מיליון ש"ח.)

באור 7: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)

2. שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח של ההתחייבויות הפיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד.

היתרה בדוחות הכספיים של זכאים ויתרות זכות תואמת או קרובה לשווי ההוגן שלהם.

ליום 31 במרס 2016			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
118,253	-	107,235	11,018
118,253	-	107,235	11,018

נגזרים
סך התחייבויות פיננסיות

ליום 31 במרס 2015			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
280,531	-	258,912	21,619
280,531	-	258,912	21,619

נגזרים
סך התחייבויות פיננסיות

ליום 31 בדצמבר 2015			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
מבוקר			
אלפי ש"ח			
283,708	-	212,824	70,884
283,708	-	212,824	70,884

נגזרים
סך התחייבויות פיננסיות

ד. טכניקות הערכה

השווי ההוגן של השקעות הנסחרות באופן פעיל בשווקים פיננסיים מוסדרים נקבע על ידי מחירי השוק בתאריך הדיווח. בגין השקעות שלהן אין שוק פעיל, השווי ההוגן נקבע באמצעות שימוש בשיטות הערכה. שיטות אלו כוללות התבססות על עסקאות שבוצעו לאחרונה בתנאי שוק, התייחסות לשווי השוק הנוכחי של מכשיר אחר דומה במהותו, היוון תזרימי מזומנים או שיטות הערכה אחרות.

השווי ההוגן של אגרות החוב שאינן סחירות שהונפקו על ידי הקבוצה, הניתן לצורכי גילוי בלבד, ניתן על ידי חברת מרווח הוגן. השווי ההוגן של אגרות החוב הסחירות שהונפקו על ידי הקבוצה, הניתן לצורכי גילוי בלבד, נקבע תוך התייחסות למחירן בסגירת המסחר נכון למועד הדיווח.

שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי באור בלבד נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיעורי ההיוון מתבססים בעיקרם על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אגרות חוב קונצרני כפי שנמדדו בבורסה לניירות ערך בתל אביב. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה שזכתה במרכז, שפורסם על ידי משרד האוצר, להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושיעורי ריבית לגופים מוסדיים.

בקשר לכך ובהמשך לאמור בבאור 12.1 לדוחות הכספיים השנתיים, יצוין כי בחודש ספטמבר 2014 פרסם האוצר מכתב לפיו הכריזה ועדת המכרזים על מרווח הוגן כזוכה במכרז החדש. כמו כן, צוין במכתב כי על לוחות הזמנים להטמעת מודל מרווח הוגן המעודכן תצא הודעה נפרדת. בשלב זה, אין ביכולת החברה להעריך את השפעת העדכון הצפוי במתודולוגיה על השווי ההוגן של נכסי חוב לא סחירים, אם וככל שיהיו.

א. הליכים משפטיים ואחרים - כללי

סעיפים (ב) עד (ז) (כולל) להלן כוללים פרטים בדבר הליכים משפטיים ואחרים מהותיים כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות, אשר אינם במהלך העסקים הרגיל של עסקיהן. בסעיף (ב) להלן מתוארות בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות לרבות תובענות שהגשתן כתביעה ייצוגית אושרה ("הליכים ייצוגיים"). בסעיף (ג) להלן מתוארים הליכים ייצוגיים שהסתיימו במהלך תקופת הדיווח ועד לתאריך פרסום הדוח, בסעיף (ד) להלן מתוארים הליכים ייצוגיים שהסתיימו לפני תקופת הדוח ואשר חלה בהם התפתחות מאוחרת, בסעיף (ה) להלן מתוארים הליכים משפטיים ותובענות מהותיות אחרות, בסעיף (ז) להלן מתוארים הליכים משפטיים נוספים והליכים אחרים, הוראות פיקוח על הביטוח, אירועים והתפתחויות שיש בגינם חשיפה כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות שלה.

בשנים האחרונות ניכר גידול משמעותי בהיקף ההליכים הייצוגיים המוגשים נגד החברה ו/או חברות מאוחדות של החברה. זאת, כחלק מגידול כללי של בקשות לאישור תובענות כייצוגיות בכלל, וכחלק מגידול בבקשות מסוג זה כנגד חברות העוסקות בתחומי העיסוק של החברות המאוחדות. מגמה זו מגדילה באופן מהותי את פוטנציאל החשיפה של החברה ו/או החברות המאוחדות להפסדים במקרה של קבלת תביעה ייצוגית כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות. ההליכים הייצוגיים, מצויים בשלבים שונים של הבירור המשפטי, החל מהשלב של בירור הבקשה לאישור תובענה כייצוגית ועד שלב שבו תביעה אושרה כייצוגית והיא מתבררת ככזו. חלק מההליכים הייצוגיים מצויים בהליכי ערעור.

בהליכים משפטיים או בבקשות לאישור תובענה כייצוגית אשר בהם, להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not" - דהיינו הסתברות העולה על 50%) כי טענות התביעה תתקבלנה וההליך יתקבל (או במקרה של בקשה לאישור תובענה כייצוגית, יאשר ביהמ"ש את אישורה כייצוגית), נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או החברות המאוחדות.

בבקשות לאישור תובענות אשר אושרו כייצוגיות על ידי ביהמ"ש, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או החברות המאוחדות, אם, לאור הערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") שטענות התביעה במסגרת התביעה לגופה תתקבלנה במסגרת ניהול התובענה כתובענה ייצוגית. במקרה בו אושרה תביעה כייצוגית על ידי ביהמ"ש והוגש ערעור על ידי התובע בו הוא עותר להרחיב את פסק הדין שניתן, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או החברות המאוחדות בערעור, אם, לאור הערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") שטענות התביעה בערעור תתקבלנה.

במקרה בו, במי מההליכים קיימת נכונות לפשרה, נכללה הפרשה בגובה הנכונות לפשרה, וזאת אף מדובר במקרה אשר לפי הפירוט האמור לעיל לא הייתה נכללת הפרשה בדוחות הכספיים אלמלא הפרשה או הנכונות לפשרה. במקרים בהם לפי הפירוט האמור לעיל נדרשת הפרשה בדוחות הכספיים ויש נכונות לפשרה, נכללה הפרשה בדוחות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או החברות המאוחדות או הסכום הנכונות לפשרה, לפי הגבוה מביניהם. במקרים בהם אושר הסדר פשרה, נכללה בדוחות הפרשה בגובה הערכת החברה ו/או חברות מאוחדות לעלות הסדר הפרשה.

בהליכים משפטיים (או בבקשות לאישור תובענה כייצוגית) אשר בהם, להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה לא חל האמור לעיל, וכן בהליכים משפטיים (או בבקשות לאישור תובענה כייצוגית) הנמצאים בשלבים ראשוניים ולא ניתן להעריך את סיכויי התביעה, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.

לא ניתן בשלב ראשוני זה להעריך את סיכויי הבקשות לאישור התובענות כייצוגיות המפורטות בסעיפים 26 עד וכולל סעיף 31 להלן, ולפיכך לא נכללה בדוחות הכספיים הפרשה בגין בקשות אלו.

להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי החשיפה המוערכת על-ידי החברה ו/או חברות מאוחדות או הפרשה בגובה נכונות החברה ו/או חברות מאוחדות לפשרה, לפי העניין.

ב. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות

להלן פירוט של הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות העומדות ותלויות כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות שלה, בסדר כרונולוגי לפי מועד הגשתן:

באור 8: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה
1.	9/1999 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח חיים נ' החברה	שימוש בלוח תמותה מיושן לקביעת הפרמיה בביטוח חיים, שאינו מותאם לתוחלת החיים. הסעדים המבוקשים כוללים בקשה להצהרה כי המבקש זכאי לבטל את הסכמי הביטוח ו/או זכאי לקבל סעדים הנובעים מהפרת חוזה.	מי שרכשו פוליסת ביטוח החל מיום תחילת החוק, קרי מיום 5 באוגוסט 1997.	ביום 10 בנובמבר 2011 פסק ביהמ"ש המחוזי: (א) חלה התיישנות בנושא ובהתאם הגדרת הקבוצה צומצמה למי שרכש פוליסות הכוללות מרכיב ריסק מחודש אוגוסט 1997 ועד למועד עדכון לוחות תמותה בחודש יוני 2001 בלבד. (ב) צמצום עילות התביעה להטעיה ועושה.	-
2.	1/2008 מחוזי - ת"א	מבוטח בביטוח חיים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	גביית מרכיב בפרמיה המכונה מרכיב "תת-שנתיות" בפוליסות לביטוח חיים בסכום החורג מן הסכום המותר. במסגרת הסעדים נכללה בקשה להורות על החזר הסכום שנגבה מחברי הקבוצה כתת שנתיות שלא כדין וכן צו עשה המורה למשיבות לשנות את דרך פעולתן.	כל מי שנגבה ממנו תשלום בגין רכיב "תת שנתיות" בנסיבות ובסכום החורגים מהמותר.	בהמתנה להחלטת ביהמ"ש בבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	2,300 מיליון ש"ח, מיוחס לחברה - 827 מיליון ש"ח
3.	4/2008 בי"ד אזורי לעבודה - י-ם	מבוטחות בביטוח חיים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	הענקת גמלה חודשית נמוכה מזו שמקבל מבוטח זכר בנתונים זהים לנשים בהגיען לגיל פרישה, בנימוק כי תוחלת החיים של נשים גבוהה יותר. זאת, כאשר הפרמיה הנגבית מנשים בגין ריסק מוות הינה בשיעור זהה לזאת שנגבית מגברים מבוטחים ולמרות ששיעורי התמותה של נשים נמוכים יותר. במסגרת הסעדים מתבקש סעד הצהרתי של ביהמ"ש כי ההפליה האמורה הינה פסולה וכי תינתן למבוטחות הזכות לבחור בין החלופות הבאות: (א) השוואת מקדמי הגמלה לאלו הנהוגים לגברים. (ב) הפחתה של סכומי הריסק שנגבו והעמדתם על סכומי הריסק הראויים למבוטחת אישה.	כלל הנשים שרכשו פוליסות ביטוח מנהלים בהן נעשתה אבחנה בין נשים וגברים לעניין תשלום הגמלה אך לא נעשתה אבחנה לעניין פרמיית הריסק.	בהחלטה מיום 17 באוגוסט 2014 נתן בית הדין האזורי לעבודה החלטה המאשרת את התובענה כייצוגית. הוגשה בקשת רשות ערעור על ההחלטה לבית הדין הארצי לעבודה אשר נעתר לבקשה. בית הדין הארצי לעבודה הורה על קבלת עמדת הפיקוח על הביטוח בנושא. התיק קבוע לדין בפני הרכב.	"מאות מיליוני ש"ח"

¹ תאריך ההגשה של התובענות והבקשות הינו התאריך של הגשת התובענה והבקשה המקורי והערכאה בה הוגש במקור ההליך.
² הפניות לחוקים הנם בשמם המלא אך ללא שנת חקיקתם.
³ הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, קבוצה אשר מהווה בסיס לאומדן סכום התובענה בכתב התביעה.

באור 8: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה
4.	2/2010	מבוטח בביטוח רכב מחוזי - ת"א	אי שיפוי של המבוטחים במקרים של אובדן גמור, אובדן להלכה או גניבה (להלן: "אבדן גמור") בגין אמצעי המיגון שהותקן ברכב לפי דרישה של המשיבות, והחתמת מבוטחים כביכול שלא כדין על כתבי סילוק. במסגרת הסעדים נכללה בקשה לתשלום נזק אשר נגרם לכלל חברי הקבוצה אם במישרין ואם באמצעות פיצוי לכלל הציבור.	כל מבוטח שקיבל תגמולי ביטוח החל מ-2 בפברואר 2007 שלא כללו תגמול בגין אמצעי מיגון שהותקנו בהתאם לדרישת הנתבעות.	בית המשפט אישר באופן עקרוני את הסכם הפשרה בכפוף לביצוע תיקונים שהורה ביהמ"ש ובמסגרתו נקבעה הסדרה לאופן הפיצוי בגין אמצעי מיגון במקרים של אבדן גמור וכן ביחס לעבר חובת השבה במקרים כאמור, בכפוף לניכוי פחת של 14% לשנה. ביום 1 במאי 2016 הוגש לאישור בית המשפט הסכם פשרה מעודכן בהתאם לתיקונים כאמור שהורה בית המשפט וכן הוגשו לפני מועד זה עמדת המפקחת וחוות דעת מתוקנת של המומחה שמונה מטעם בית המשפט.	82 מיליון ש"ח ביחס לחברה
5.	4/2010	ארגון צרכנים מחוזי - מרכז	הפרה של החובות המוטלות על המשיבות לאיתור בעלי זכויות בפוליסות ביטוח, אי ניהול נפרד של כספים ללא דורש, אי העברת כספים שלא נדרשו לאפטרופוס הכללי, גביית דמי ניהול העולים על המותר והתעשרות שלא כדין מהתשואה שמניבים הכספים שלא נדרשו. במסגרת הסעדים נכללה בקשה לחייב את המשיבות להעביר את הכספים לבעלי הזכויות, להעביר כספים שלא נדרשו לאפטרופוס הכללי, לחייב השבה של דמי ניהול ותשואה ולהקים קרן בה ינוהלו כספים שלא נדרשו בחשבון נפרד בגין כל פוליסה.	כל בעלי הפוליסות אשר המשיבות לא הביאו לידיעתן את דבר היותם בעלי כספים בהתאם לחובות המוטלות עליהן.	בנושא זה חל שינוי רגולטורי ונערכה בו הסדרה על ידי המפקח. הוגשה עמדת היועץ המשפטי לממשלה בתיק בה לא הביע עמדה אך ציין כי חלק מהסעדים הינם בניגוד לדיון החדש. ביום 25 בפברואר 2016 הוגש הסכם פשרה בתיק לאישור בית המשפט כפשרה ייצוגית. בהחלטה מיום 17 במרס 2016, קבע ביהמ"ש כי אינו דוחה על הסף את הבקשה לאישור הסכם הפשרה; כי הוא מורה על פרסומה והעברתה לפיקוח על הביטוח וליועץ המשפטי לממשלה וכי נקבע דיון להתנגדויות להסכם הפשרה ככל שתהיינה ליום 23 ביוני 2016.	-
6.	4/2010	מבוטחים בביטוח חיים מחוזי - מרכז	אי החזרת פרמיות לאחר הפסקת ביטוח במהלך החודש, כאשר הפרמיה נגבית מראש בתחילת החודש ו/או החזרת פרמיה בערכים נומינליים (ללא הפרשי הצמדה וריבית). במסגרת הסעדים נכללה בקשה להחזר סכומי הפרמיות העודפות שנגבו ממבוטחים שלא כדין וצו עשה המורה למשיבות לשנות את דרך פעולתן ולהשיב למבוטחים דמי ביטוח מיום היווצרות הזכות להחזר בצירוף הפרשי הצמדה וריבית.	כל מבוטח של מי מהמשיבות שהפוליסה שלו (למעט פוליסות ביטוח רכוש) הופסקה בין אם עקב ביטולה ובין עקב קרות מקרה הביטוח.	ביום 23 ביוני 2015 אושרה התובענה כייצוגית וזאת ביחס לסעד של השבה של דמי ביטוח שנגבו בגין חודש הפסקת הכיסוי הביטוחי בפוליסות ביטוח (למעט פוליסות ביטוח רכוש) ביחס לחלק שלאחר המועד שבו הופסק הכיסוי הביטוחי וזאת במקרים בהם קיימת בפוליסה הוראה הקובעת כי הביטול ייכנס לתוקף באופן מיידי או מבוטח אשר פוליסת הביטוח שלו התבטלה עקב קרות מקרה הביטוח, וכן ביחס לתשלום הפרשי הצמדה וריבית לפי חוק חוזה הביטוח בגין דמי ביטוח שהוחזרו למבוטחים בערך נומינאלי, והכל ביחס למבוטחים שביטלו את הפוליסה שלהם או קיבלו החזר תגמולי ביטוח בערך נומינאלי, בהתאמה, במהלך 7 שנים לפני מועד הגשת הבקשה (18 באפריל 2010) ועד ליום 14 במרס 2012. בית המשפט הורה על החלפת התובע כנגד החברה שכן אינו מחזיק בעילת תביעה כנגדה. הצדדים מנהלים מגעים לפשרה על יסוד החלטת ביהמ"ש המחוזי תוך ויתור על ערעורים הדדיים.	225 מיליון ש"ח (לתקופה של 10 שנים)

באור 8: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה	
7.	4/2011	מבוטח בביטוח חיים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	גביית כספים בגין "גורם פוליסה" ללא הסכמה חוזית וללא מתן גילוי נאות. הסעדים המבוקשים כוללים תשלום פיצוי/השבה השווה לסכום "גורם פוליסה" שנגבה מחברי הקבוצה בפועל, בצירוף התשואה שנמנעה מהם ביחס לסכום זה ומתן צו עשה המורה לחדול מגבייה של סכומים אלה.	כל מי שהוא/או היה מבוטח אצל המשיבות ונגבה ממנו סכום כלשהו כ"דמי ניהול אחרים" ו/או כ"גורם פוליסה".	ביום 10 ביוני 2015 הוגש לבית המשפט הסכם הפשרה אשר במסגרתו הוסכם על החזר כספי ביחס לעבר אשר יחולק לבעלי פוליסות מסוג "עדיף" / "יותר" של חברי הקבוצה המיוצגת בהתאם להוראות הסכם הפשרה והוא בסכום כולל של 100 מיליון ש"ח, כשחלקה של החברה בו הינו 44.5 מיליון ש"ח. ביחס לעתיד הוסכם על הנחה של 25% מסכום גורם הפוליסה שנגבה בהן בפועל. שכר הטרחה לתובע ובא כוחו מובא במסגרת הסכם הפשרה לאישור בית המשפט והינו בסך של 43 מיליון ש"ח בתוספת מע"מ, כשחלקה של מגדל בו הינו 44.5%.	2,325 מיליון ש"ח (לתקופה של 7 שנים)	
					הבודק שמונה על ידי בית המשפט קבע כי קיים קושי לאשר את הסכם הפשרה במתכונתו הנוכחית והמליץ להחיל את ההסדר לעתיד על השנים 2013 עד 2015.		
					ביום 18 באוקטובר 2015 הבהיר בית המשפט לצדדים, את נטייתו הברורה שלא לאשר את הסדר הפשרה בתנאים כפי שהוגש וזאת לאור פער מהותי בין ההסדר המוצע במסגרת הסדר הפשרה שהוגש לאישור לבין הסכם פשרה ראוי לדעתו בנסיבות. בית המשפט הציע להגדיל מהותית הן את סכום ההחזר בגין העבר והן את ההנחה העתידית שהוצעה במסגרת הסדר הפשרה.		
					ביום 26 בפברואר 2016 הוגשה עמדת היועמ"ש ביחס להסדר הפשרה ולפיה היועמ"ש סבור שאין לאשר את הסדר הפשרה במתכונתו הנוכחית, תוך שהוא מותיר לשיקול דעתו של בית המשפט את הקביעה מהו סכום הפיצוי הראוי. ביחס למרכיב ההחזר בהסדר הפשרה כוללת עמדת היועמ"ש הערות הכוללות שונות ביחס ליישום הסכם הפשרה וההודעה עליו למבוטחים. ביחס לרכיב ההנחה העתידית בהסדר הפשרה, עמדת היועמ"ש היא כי קיים קושי משפטי עם הסדר הפשרה אשר במסגרתו הוסכם על הנחה עתידית תוך המשך גבייה של החלק הנותר של גורם הפוליסה, וזאת עקב בעיית נציג מובנית בתובענות ייצוגיות ובהתאם קושי בהסכמה של תובע ייצוגי לוותר מראש על עילות תביעה עתידיות של חברי הקבוצה. בעניין זה, מבקש היועמ"ש להשאיר את שאלת המשך הגבייה לשיקול דעתו של בית המשפט. ביחס לרכיב שכר הטרחה לתובע הייצוגי ובא כוחו, עמדת היועמ"ש הינה כי הסכום המבוקש אינו סביר ואינו פרופורציונאלי והוא משאיר לשיקול דעת בית המשפט הנכבד לקבוע מהו שיעור הגמול ושכר הטרחה הסבירים בנסיבות העניין, תוך הצעה כי ככל שבית המשפט הנכבד יפחית סכומים משכר הטרחה והגמול, יוסכם כי סכומים אלו יועברו לטובת פיצוי חברי הקבוצה. ביום 21 באפריל 2016 הגישו המשיבות את תגובתם כנגד עמדת היועמ"ש הנ"ל ואת אי הסכמתם להצעה הנ"ל של בית המשפט.		

באור 8: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה
8.	6/2011 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח רכב חובה נ' החברה וחברות נוספות	תשלום כספים שעוכבו אצל המשיבות מחמת עיקולים ושולמו בערך נומינלי ללא הפרשי הצמדה וריבית בגין התקופה בה עוכבו עקב העיקול. עילות התביעה נסמכות על טובת ההנאה שהפיקו המשיבות בתקופת העיכוב בהתאם לסעיף 1 לחוק עשיית עושר ולא במשפט ו/או סעיף 28 לחוק חוזה הביטוח. הסעד המבוקש הינו תשלום הפרשי הצמדה וריבית בשיעור המשקף את טובת ההנאה שהפיקו המשיבות בתקופת העיכוב.	כל מי ששולמו לו תגמולי ביטוח לאחר ה-1 ביוני 2008 לאחר עיכוב עקב עיקול צד ג' והפירות שצמחו מהכספים בתקופת העיכוב לא הועברו אליו.	ביום 12 בדצמבר 2012 אישר ביהמ"ש המחוזי את בירור התובענה כייצוגית. הצדדים ניהלו הליך גישור אשר הסתיים ביום 6 בנובמבר 2014. התיק מצוי בשלבי בירור של התובענה הייצוגית, והצדדים מנהלים מגעים בניסיון לסיים את התיק בהסכמה.	350 מיליון ש"ח
9.	5/2012 מחוזי - י"ם	מבוטחים פוטנציאליים, אשר גישו הצעה להתקבל לביטוח ונדחו נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	סירוב לבטח בעלי מוגבלויות באופן גורף, מבלי לבדוק הבקשה לגופה על בסיס הנתונים הרלוונטיים לסיכון הביטוחי של המועמד לביטוח ואי מתן הודעה נדרש בחוק שוויון לאנשים עם מוגבלויות. הסעדים המבוקשים הינם: צו הצהרתי כי המשיבות הפרו את הוראות חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, צו עשה המחייב לבצע הליך חיתום הבוחן כל בקשה ומתבסס על נתונים אישיים, לנמק כל בקשת דחיה על בסיס נהלים מוגדרים, להעניק כיסוי רטרואקטיבי למי שימצאו כשירים וכן פיצוי בגין נזק פגיעה ברגשות ובכבוד ונזק ללא ממוני.	כלל הפונים לביטוח אשר המשיבות סרבו לבטחם בביטוח הפרט וכל זאת נוכח מחלה או מגבלה וכן בעלי מוגבלויות אשר לא פנו נוכח הידיעה שסרבו לבטחם.	ביום 13 באפריל 2016 הגישו התובעים לבית המשפט בקשה להסתלקות מהבקשה לאישור התובענה כייצוגית. הבקשה כפופה לאישור בית המשפט..	934 מיליון ש"ח
10.	5/2013 מחוזי - ת"א	מבוטחות בפוליסות ביטוח בריאות נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	אי תשלום הפרשי הצמדה בגין תגמולי ביטוח ממועד קרות הביטוח ועד למועד התשלום ואי תשלום הפרשי ריבית בגין תגמולי ביטוח מ-30 ימים לאחר מסירת התביעה ועד למועד התשלום. הסעד המבוקש הינו תשלום הפרשי הצמדה וריבית אשר לא שולמו כדין.	כל מי שקיבל ב-7 שנים שקדמו להגשת התביעה או יקבל עד למתן פסק דין תגמולי ביטוח מבלי שצורפה להם ריבית או הצמדה כדין.	ביום 7 באוגוסט 2015 נתן בית המשפט החלטה לפיה הבקשה לאישור התביעה כייצוגית נדחתה בכל הקשור להפרשי הצמדה, אך התקבלה ביחס לתביעת הריבית החל מחלוף 30 יום מדרישה ראשונה לתשלום תגמולי ביטוח, וזאת ביחס לתקופה של 3 שנים לפני הגשת התביעה. ביום 19 באוקטובר 2015 הוגשה לבית המשפט העליון בקשת רשות ערעור מטעם החברה ויתר הנתבעות על החלטתו של בית המשפט המחוזי לאישור התביעה כאמור. ביום 18 בינואר 2016 הגישו החברה ויתר הנתבעות בקשה לבית המשפט העליון לעיכוב המשך ההליכים בתביעה הייצוגית עד להכרעה בבקשת רשות הערעור. ביום 2 בפברואר 2016 קיבל בית המשפט העליון את הבקשה לעיכוב הליכי בירור התביעה הייצוגית בבימ"ש המחוזי עד להכרעה בבקשת רשות הערעור וכן הורה על דיון בפני הרכב בבקשת רשות הערעור.	120 מיליון ש"ח ביחס לחברה

באור 8: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה
11.	10/2013 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח חיים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	עדכון פרמיית ביטוח עקב שינוי גיל ועקב שינוי מדד המחירים לצרכן, ב-1 לחודש קלנדר ולא ביום בחודש של לידת המבוטח (במקרה של עדכון לפי גיל) או ביום בו ביקש המבוטח להתקבל לביטוח ולא במועד בו התקבל בפועל (במקרה של עדכון מדד). הסעד המבוקש הוא החזרת סכומי הפרמיה העודפים שנגבו.	מי שצורף לתוכנית בה מועד עדכון הפרמיה הינו מוקדם מהמועד בו הייתה אמורה הפרמיה להתעדכן.	התיק מצוי בהמתנה להחלטת ביהמ"ש בבקשה לאישור התובענה כתובענה ייצוגית.	399 מיליון ש"ח
12.	5/2014 מחוזי - ת"א	מבוטחת בביטוח רכב הכולל כיסוי לרכב חילופי נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	אי מתן רכב חילופי לנהג צעיר בלא שנערך גילוי על כך ברשימה/מפרט, זאת בניגוד לחובת הגילוי המוטלת על מבטחים. הסעדים המבוקשים כוללים סעד הצהרתי על התרשלות כלפי התובעים והפרת חובות כלפיהם, חיוב המשיבות לספק כיסוי זה, להורות על גילוי נאות ותשלום פיצוי.	מי שרכש כיסוי נהג צעיר ורכב חילופי ולא סופק לו ב-7 שנים שקדמו לתביעה כיסוי כאמור.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בית המשפט ביקש לקבל עמדת הפיקוח על הביטוח בקשר עם התובענה. ביום 9 במרס 2016 התקבלה עמדת הפיקוח התומכת בעמדת החברה והנתבעות הנוספות.	28 מיליון ש"ח, מתוכו חלק החברה כ-8 מיליון ש"ח
13.	6/2014 מחוזי - י-ם	מבוטח בביטוח חיים למשכנתא נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	קביעת סכום ביטוח לתשלום בביטוח חיים למשכנתא, העולה מעל ליתרת ההלוואה בבנק וכתוצאה מכך המבוטחים משלמים פרמיה גבוהה יותר. הסעדים המבוקשים בין היתר הינם תשלום ההפרש בין הפרמיות ששילמו לבין הפרמיות שהיו אמורים לשלם בהתאם ליתרות ההלוואות בבנקים, בתוספת פיצוי על עגמת נפש, לחייב את המשיבות לשנות את דרך פעולתן ולעדכן את סכום הביטוח בהתבסס על נתונים מדויקים של ההלוואות בבנקים.	מבוטחים ב-7 שנים האחרונות שרכשו פוליסת ביטוח חיים לצורך משכנתא וסכום הביטוח ממנו נגזרת הפרמיה עלה על יתרת ההלוואה בבנק.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בית המשפט פנה לפיקוח על הביטוח עם מספר שאלות בנושא וביום 23 למרס 2016 הגיש הפיקוח על הביטוח את עמדתו התומכת בעמדת חברות הביטוח.	1,182 מיליון ש"ח, מתוכו ביחס לחברה - 523 מיליון ש"ח
14.	7/2014 מחוזי - מרכז	עמותות וארגונים הפועלים עבור האוכלוסייה המבוגרת נ' מגדל מקפת וכנגד ארבע חברות מנהלות של קרנות פנסיה נוספות	שימוש חסר תום לב בזכות על פי התקנון להעלות דמי הניהול לשיעור המקסימלי המותר, בעת פרישת העמית לפנסיה וכן אי מתן הודעה מוקדמת לפני הפרישה לפנסיה. הסעדים המבוקשים הינם סעד של חיוב להשיב לפנסיונרים או לקופת הפנסיה את דמי הניהול העודפים שנגבו מהם ו/או שייגבו מהם שלא כדין לחילופין להשיב לקופת קרן הפנסיה את כל דמי הניהול שנגבו מן הפנסיונרים ולבצע חלוקה צודקת והוגנת של הכספים שנגבו שלא כדין מהפנסיונרים, בין כל עמיתי הפנסיה, לאסור על המשיבות להעלות את דמי הניהול ביחס לכל מבוטח בסמוך לפני יציאתו לפנסיה, לקבוע כי התנאי הקיים בתקנוני הנתבעות המתיר להן להעלות את דמי הניהול מעת לעת הינו (כביכול) תנאי מקפח בחוזה אחיד, וכן להורות על ביטולו או שינויו באופן המסיר את הקיפוח הנתעב.	כל עמית בקרן פנסיה חדשה מקיפה של המשיבות זכאי לקבל פנסיית זקנה ו/או יהיה זכאי לקבל פנסיית זקנה.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. במסגרת ההליך, יועברו לפיקוח על הביטוח שאלות בדבר כוונת המאסדר לגבי הנושאים השנויים במחלוקת בתובענה.	48 מיליון ש"ח "לכל הפחות מבלי שכומתו בשלב זה יתר הסעדים"

באור 8: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה
15.	4/2015 מחוזי - ת"א	חסוי (באמצעות אפוטרופוס) שהיה מבוטח בביטוח חיים קבוצתי נ' בנק לאומי לישראל בע"מ והחברה	חיוב נוטלי משכנתאות מעל גיל 55 ברכישת פוליסת ביטוח חיים וזאת בידיעה שהם בגיל שאינו בר ביטוח, והמשך חיוב נוטלי משכנתאות בתשלום עבור פוליסת ביטוח חיים גם לאחר הגיעם לגיל 65 - גיל תום תקופת הביטוח. הסעדים המבוקשים הינם כדלהלן: להפסיק לגבות פרמיה בגין ביטוח חיים בגין לוויים שהגיעו לגיל תום תקופת הביטוח, להשיב פרמיות ביטוח חיים שנגבו מנוטלי משכנתאות שגילם ביום ההצטרפות היה מעל גיל 55, וממבוטחים שעברו את גיל תום תקופת הביטוח.	כל לקוחות בנק לאומי שהצטרפו לפוליסת ביטוח חיים קבוצתית לאחר הגיעם לגיל 55, וכן מבוטחים אשר המשיכו לחייב אותם בפרמיית ביטוח לאחר הגיעם לגיל תום תקופת הביטוח.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	360 מיליון ש"ח
16.	5/2015 מחוזי - ת"א	נכה אשר ביקשה לחנות בחניון מרכז ויצמן בתל אביב נ' החברה ואריאל פרומול ניהול קניונים בע"מ	אי מתן חניה חינם לאדם עם מוגבלות במרכז ויצמן בת"א בהתאם לחוק חנייה לנכים, התשנ"ד-1993. הסעדים המבוקשים כוללים בקשה ליתן צו למשיבות להציב שילוט במקום בולט לעין בכל הכניסות לחניון ויצמן, המסביר על זכויות הנכים ולחייב את המשיבות בפיצוי הקבוצה בסכום דמי החנייה שגבתה מחברי הקבוצה בתקופה האמורה.	כל מי שהיה בעל תג נכה ואשר עשה שימוש בחניון מרכז ויצמן מיום 17 במאי 2008 ועד למועד הגשת הבקשה.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	כ-7 מיליון ש"ח
17.	5/2015 מחוזי - מרכז	מבוטח בפוליסת דירה של החברה נ' החברה	הימנעות המשיבות מלשלם תגמולי ביטוח ו/או שיפוי בגין רכיב המע"מ במקרים שהנזק לא תוקן בפועל. הסעדים המבוקשים כוללים בקשה לחייב את המשיבות לשלם את רכיב המע"מ החל על עלות התיקון גם כשהנזק לא תוקן בפועל וכן לחייב את המשיבות לפצות את כל חברי הקבוצה שתביעות הביטוח בעניינם הוגשו בתקופה האמורה על ידי תשלום רכיב המע"מ בשיעור החל על סכום הנזק ובתוספת הצמדה וריבית כדין.	כל מבוטח ו/או מוטב ו/או צד ג' בכל סוג ביטוח שלא תיקן את הנזק ששבע בגינו וקיבל תגמולי ביטוח ו/או שיפוי ללא רכיב המע"מ, לרבות כל חברי הקבוצה שזכאים בניכוי מס תשומות חלקי.	טרם הוגשה תשובה לבקשת אישור התובענה כייצוגית. בקשת התובע לאפשר לו להגיש את התביעה על ידי פיצול סעד המע"מ מתביעה אחרת שהגיש בנושא נדחתה והוא הגיש בקשת רשות ערעור על ההחלטה. בנושא זה, הוציא הפיקוח על הביטוח ביום 30 ביוני 2015, הנחייה הקובעת שיש לשלם מע"מ גם במקרים בהם הנזק לא תוקן בפועל.	91 מיליון ש"ח
18.	6/2015 מחוזי - מרכז	מבוטחים בפוליסה ביטוח בריאות קולקטיבית נ' החברה	אי הצמדה של תגמולי ביטוח בפוליסות בריאות בהם נקוב סכום להשתתפות בהוצאות וזאת ממועד כריתת חוזה הביטוח ועד לאירוע מזכה. יחד עם בקשת האישור הוגשה בקשה להעברת הדין בהתאם להוראות חוק תובענות ייצוגיות לדין בפני מותב אחר אשר בפניו נידונה תובענה בנושא דומה כנגד מבטח אחר.	כל מבוטח בביטוח בריאות שקיבל תגמולי ביטוח וסכומי הביטוח הנקובים בפוליסה כתקרה לא הוצמדו למדד הבסיסי הרלבנטי עד למועד האירוע המזכה.	טרם הוגשה תשובה לבקשת אישור התובענה כייצוגית. ראה גם תובענה מס' 10 בסעיף זה.	5 מיליון ש"ח

באור 8: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה
19.	8/2015 מחוזי - ת"א	מבוטח בפוליסת ביטוח חיים נ' החברה	אי תשלום בונוס של השתתפות ברווחים על פי נספח לפוליסת ביטוח המכונה "כפולה" והמרתו בסכום ביטוח נוסף מבלי להודיע על כך למבוטחים; תשלום סכום נמוך בהרבה מהסכום לו זכאים המבוטחים על פי הנספח האמור; אי קביעת שיעור השתתפות של המבוטח ברווחים מידי שנה בחיי הפוליסה וקביעת שיעור אחיד ונמוך באורח בלתי סביר לשיעור השתתפות זה.	כל מי שהתקשר עם החברה ורכש ממנה פוליסת ביטוח חיים שלפיה הוא זכאי לתשלום במזומן של חלקו ברווחי הפוליסה עם הגיעו לגיל 65.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	600 מיליון ש"ח
20.	9/15 מחוזי מרכז	מבוטחת בפוליסת סיעוד נ' החברה וחברות ביטוח אחרות	הפרת תנאי פוליסה עקב נקיטת עמדה פרשנית ביחס לאופן שבו ניתן ניקוד בגין רכיב "שליטה על הסוגרים" בעת בחינת זכאות מבוטחים לקבלת תגמולי ביטוח סיעוד רק מקום בו מצב זה הוא בשל מחלות אורולוגיות או גסטרואנטרולוגיות, בעוד שלפי הטענה יש מקום לתן ניקוד בגין רכיב זה גם אם מדובר באי שליטה תפקודית, ואי עמידה בחובות גילוי עובר לרכישת הפוליסה בהקשר זה. הסעדים הנתבעים כוללים חיוב הנתבעות בפיצוי לטיטות חוזר בנושא יישוב תביעות ביטוח, הכולל התייחסות לתביעות סיעוד, ראה סעיף 8.ז. לבאור זה.	כל מי שהיה מבוטח בביטוח סיעודי ולא קיבל בעת מקרה ביטוח ניקוד מתאים בגין רכיב שליטה על הסוגרים עקב הפרשנות האמורה.	ביום 4 במאי 2016 דחה בית המשפט את הבקשה לסילוק התביעה על הסף שהוגשה ע"י החברה. ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	עשרות ואף מאות מיליוני ש"ח
21.	9/15 מחוזי - ת"א	עמית בקרן פנסיה נ' החברה וחברות מנהלות קרנות פנסיה	טענה לפיה הנתבעות חולקות את דמי הניהול עם סוכנים ומתווכים המספקים להן את הלקוחות ומביאות את העמית למצב בו הוא משלם דמי ניהול גבוהים מן הראוי. הסעדים הנתבעים הינם סעד הצהרתי לפיו הנתבעות חייבות לשנות את ההסדר עם הסוכנים ולהתאימו לחוק, השבת כל דמי הניהול שנגבו ביתר וכל סעד אחר הנראה לבית המשפט נכון וצודק בנסיבות העניין.	עמיתי קופות הגמל של החברות המנהלות שנגבו מהם דמי ניהול תוך מתן עמלה לסוכנים הנגזרת מגובה דמי הניהול.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בנושא זה מתקיימים הליכים נפרדים של חברות הביטוח מול המפקחת על הביטוח בקשר עם עמדה שהוציא בנושא זה.	2 מיליארד ש"ח
22.	9/15 מחוזי מרכז	עמיתים בחברה ובמגדל מקפת נ' החברה ומגדל מקפת	נזקים שנגרמו עקב מעשיו של סוחר לשעבר בדסק מניות של מגדל שהורשע, על פי הודאתו בעסקת טיעון, בפרשת תרמית של הרצת מניות וביצוע מניפולציות בניירות ערך. לעניין ההליכים הפליליים בנושא זה, ראה סעיף 1.ז. להלן. הסעדים הנתבעים כוללים פיצוי על הנזק שנגרם לעמיתים בכל דרך שימצא בית המשפט לנכון.	כל אחד מעמיתי/לקוחות החברה ו/או מקפת אשר נפגעו מהפעולות הנתבעות בין השנים 2006 - 2011.	טרם הוגשה תשובה לבקשת אישור התובענה כייצוגית. בקשה שהוגשה על ידי הנתבעות למחיקה על הסף של הבקשה לאישור התובענה כייצוגית נדחתה על ידי בית המשפט תוך שכל הטענות בבקשה נשמרות לנתבעות בהליך לבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	עשרות מיליוני ש"ח אם לא למעלה מכך

באור 8: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה
23.	9/15 מחוזי מרכז	מבוטח נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	גבייה של דמי ביטוח מלאים מחיילי מילואים, וזאת בהתעלם מהעובדה שלחייל מילואים ניתן כיסוי ביטוחי חלקי וחסר המחריג מקרי ביטוח שאירעו עקב השירות הצבאי, לרבות שירות מילואים וכן טענות לאי גילוי מספק ביחס לעובדה שהפרמיה אינה מוחזרת. הסעדים הנתבעים הינם ליתן צו לרשויות הרלבנטיות ולחברות הביטוח למסור מידע הכולל בין היתר היקף ימי מילואים, פוליסות רלבנטיות ופרמיות שנגבו מחברי הקבוצה; והשבת פרמיות ביחס לתקופות מילואים; ולהימנע מגביית פרמיה ביחס לתקופות שירות המילואים בעתיד.	כל מי שהייתה לו פוליסת ביטוח שכללה החרגה ועניינה שירות מילואים וששילם ב-7 השנים הקודמות לתביעה פרמיות ביטוח בתקופה בה היה מצוי בשירות מילואים.	טרם הוגשה תשובה לבקשת אישור התובענה כייצוגית.	עשרות מיליוני ש"ח
24.	12/15 מחוזי מרכז	מבוטח נ' החברה	טענה כנגד סייג לחבות בפוליסת ביטוח בריאות לפיה הכיסוי ביחס לבדיקות הנוגעות להריון מותנה בכך שגם בן הזוג של המבוטחת יהיה מבוטח בביטוח בריאות בקבוצת מגדל. לטענת התובעת דינו של הסייג להתבטל כהוראה בלתי חוקית לפי חוק החוזים בהיותו מהווה תנאי מקפח בחוזה אחיד, בניגוד לתום לב, מבלי שניתן עליו גילוי מספק, בסתירה לתקנת הציבור ובהתאם החברה אינה רשאית להסתמך עליו. הסעדים הנתבעים הינם נזק כספי בגובה תגמולי הביטוח שנמנעו בצירוף הפרשי הצמדה וריבית, נזק לא ממוני בגין הפליה פסולה, סעד הצהרתי, צווי עשה לביטולים של הסייגים וצווי מניעה האוסר לכלול סעיפים אלו בפוליסה.	לענין הסעד ההצהרתי: כל מי שהינו או היה מבוטח בפוליסת בריאות במגדל בה נכלל הסייג שביחס אליו הוגשה התביעה ובן הזוג או בת הזוג שלו לא היה ו/אינם מבוטחים בפוליסת בריאות בקבוצת מגדל; ולענין הסעד הכספי: מבוטחים כאמור לעיל שאירע להם מקרה ביטוח, ואשר אלמלא קיומו של הסייג היו זכאים לתגמולי ביטוח וזאת בין אם הגישו בעבר דרישה לתשלום תגמולי ביטוח וזו נדחתה ובין אם לאו.	ביום 18 במאי 2016 הוגשה בקשה מוסכמת להסתלקות התובע מבקשת אישור התובענה כייצוגית, אשר כפופה לאישור בית המשפט.	מעל 3 מיליון ש"ח אך באופן שאינו ניתן להערכה כרגע

באור 8: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה
25.	1/16 מחוזי מרכז	עמיתה בקרן הפנסיה נ' מגדל מקפת וחברות מנהלות אחרות	טענה בקשר עם החזקת אגרות חוב בדירוג אשראי נמוך בחרירה מהשיעור שהיה מותר בהתאם למגבלות ההשקעה, אשר חלו עליהן על פי תקנה 2ד41 לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), תשכ"ד - 1964 (להלן: "תקנות קופות הגמל") במועדים הרלבנטיים לתובענה, וגבייה של דמי ניהול בגין חריגות אלו בניגוד להוראות תקנות קופות הגמל. הסעדים הנתבעים הינם בין היתר: השבה של דמי הניהול שנגבו על ידי המשיבות במקרה של חריגה מתקנות קופות הגמל, כפי שהיו בתוקף באותו המועד, פיצוי בגין הנזק שנגרם לחברי הקבוצה עקב החריגה הנטענת מתקנות קופות הגמל וכל סעד אחר לטובת הקבוצה, כולה או חלקה, או לטובת הציבור, הנראה לבית המשפט נכון וצודק בנסיבות העניין.	עמיתי קופות הגמל המנוהלות על ידי הנתבעות שהחזיקו בקופות נשוא התובענה החל מיום 1 בינואר 2009 ועד ליום 4 ביולי 2012.	טרם הוגשה תשובה לבקשת אישור התובענה כייצוגית. אינו ניתן להערכה	לא הוערך
26.	1/16 מחוזי מרכז	עמית בקרן הפנסיה נ' מגדל מקפת וחברות מנהלות אחרות	העלאת דמי ניהול לעמיתים מבלי שנסלחה אליהם הודעה, מראש או בדיעבד, על אותה העלאה ואגב כך הפרה של חובת הנאמנות והזהירות, הפרה של חובת הגילוי והדיווח על פי דין. התובע מבקש לבסס את תביעתו, בין היתר, על החלטת בית המשפט המחוזי בתל-אביב לאישור תובענה ייצוגית בת"צ 16623-04-12 לוי נגד פסגות. הסעדים המבוקשים הינם: פיצוי ו/או השבה בגובה דמי הניהול שנגבו ביתר, פיצוי בגובה סכום הפסד התשואה של דמי ניהול ששולמו ביתר וסעד כספי של פגיעה באוטונומיה; סעד הצהרתי לפי הפער בין דמי הניהול ששולמו לאחר ההעלאה ללא הודעה לבין דמי הניהול שהיו משולמים אלמלא ההעלאה הם חלק מנכסי העמית וכי הקרן הפרה את הוראות הדין ולחילופין כל סעד אחר שימצא בית המשפט כנכון וצודק בנסיבות העניין.	כל מי שהינו עמית במגדל מקפת אשר דמי הניהול הנגבים ממנו הועלו ללא מתן הודעה וזאת במהלך 7 שנים שקדמו למועד הגשת התובענה ועד למתן פסק דין סופי בה.	טרם הוגשה תשובה לבקשת האישור התובענה כייצוגית. ראה גם תובענות מס' 5 ו- 14 בסעיף זה.	לא הוערך

באור 8: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה
27.	1/16 מחוזי מרכז	מבוטח נ' החברה	<p>פגיעה בזכויות המבוטחים במסגרת יישום הוראות תיקון מס' 3 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ח - 2008 (להלן: "תיקון 3 לחוק קופות הגמל"). זאת, לפי הטענה, מאחר והנתבעת לא נתנה למבוטחים, שברשותם היתה פוליסה הונית לפני כניסתו לתוקף של תיקון 3 לחוק קופות הגמל, את מקדמי הקצבה אשר היו להם בפוליסה קצבתית קודמת אשר היתה (ככל שהיתה) ברשותם, אצל הנתבעת או בחברת ביטוח אחרת (להלן: "פוליסה קצבתית מוקדמת"), ומבלי שהביאה לידיעת המבוטחים את השנויים שביצעה בפוליסות שלהם ואת השלכותיהם, והנזקים, לפי הטענה, שהיא גורמת לזכויותיהם הפנסיוניות.</p> <p>התובע מבקש לבסס את תביעתו בין היתר, על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז לאישור תובענה ייצוגית בת"צ 48006-03-10 גרניט נגד כלל.</p> <p>הסעדים הנתבעים כוללים הוראה לנתבעת להצמיד לפוליסות ההוניות של מבוטחיה את מקדם הקצבה שהיה קיים להם קודם לתיקון 3 לחוק קופות הגמל בפוליסה קצבתית המוקדמת בעלת מקדם הקצבה העדיף; לחילופין, לחייב את הנתבעת לאפשר לתובע וליתר חברי הקבוצה להפריש את מלוא כספי החסכון הפנסיוני, באופן רטרואקטיבי החל ממועד כניסתו לתוקף של תיקון 3 לחוק קופות הגמל וכן מעתה ואילך, לפוליסה הקצבתית המוקדמת בעלת מקדם הקצבה העדיף; לחילופין, לחייב את הנתבעת לפצות את התובע ואת יתר חברי הקבוצה בגובה הנזק הנטען לזכויותיהם הפנסיוניות של חברי הקבוצה בגובה התעשרותה על חשבון חברי הקבוצה כתוצאה ממדיניותה הנ"ל; וכן לגבי מבוטחים שכבר פרשו מאז 1 בינואר 2008 והחלו לקבל קצבה נמוכה מכפי שהיו זכאים, לפי טענת התובע, על פי המקדם העדיף - להורות לנתבעת, בנוסף לתיקון המצב מכאן ואילך, להשיב למבוטחים אלה את ההפרש בין הקצבה לה היו זכאים על פי המקדם העדיף, לבין הקצבה שקיבלו בפועל, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כדין.</p>	<p>כל מי שהיתה בבעלותו, קודם לכניסתו לתוקף של תיקון 3 לחוק קופות הגמל, הן פוליסה הונית של הנתבעת והן פוליסה קצבתית (בין אם של הנתבעת ובין אם של חברת ביטוח אחרת), ואשר בעקבות התיקון הנ"ל לחוק לא קיבל מקדם קצבה בפוליסה ההונית או שקיבל בפוליסה הונית מקדם קצבה גרוע ממקדם הקצבה בפוליסה הקצבתית הישנה שלו.</p>	<p>טרם הוגשה תשובה לבקשת אישור התובענה כייצוגית. 50 מיליון ש"ח לשנה. נזק מצטבר יהיה מכפלה של הנזק השנתי במספר השנים הרלבנטיות שייקבעו בפסק הדין.</p>	

באור 8: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה
28.	2/16 מחוזי מרכז	חברה לניהול פיננסי נ' מבטח סימון וסוכנויות ביטוח נוספות	<p>טענה לפיה הנתבעות גרמו בפעילותן כסוכנויות ביטוח (מנהלות הסדר פנסיוני) לנזקים כלכליים לחברי הקבוצה, מאחר ועד לתיקוני חקיקה שהיו לאחרונה (תיקוני חקיקה שבוצעו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005 וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 במסגרת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב ל-2015 ו-2016), (התשע"ו - 2015), עלויות תפעול ההסדרים הפנסיוניים, שסיפקו הנתבעות למעסיקים, סובסדו על ידי העובדים של אותם מעסיקים והנתבעות העדיפו את טובת המעסיקים, עמם התקשרו בהסכמי שירותים, על פני טובת העובדים, ששילמו בפועל על שירותי התפעול הללו, באמצעות דמי ניהול עודפים שנגבו מהם.</p> <p>הנזק הנטען לחברי הקבוצה הוא התשלום העודף של עלויות התפעול כאמור, שהועמס לפי הטענה על חברי הקבוצה באמצעות דמי ניהול עודפים שנגבו מהם.</p> <p>הסעדים הנתבעים הינם השבת דמי ניהול עודפים שנגבו לטענת התובעים מחברי הקבוצה וכן כל סעד אחד שייראה לבית המשפט כנכון וצודק בנסיבות הענין.</p>	<p>כל מי שהיה מועסק על ידי מעסיק, שקיבל שירותי ניהול הסדר פנסיוני מאת אחת או יותר מהנתבעות, במשך התקופה שתחילתה 7 שנים קודם להגשת התובענה.</p>	<p>טרם הוגשה תשובה לבקשת אישור התובענה כייצוגית.</p>	<p>368 מיליון ש"ח, מתוכם כ- 89 מיליון ש"ח כנגד מבטח סימון</p>

באור 8: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה
29.	1/16	עמותת רשומה הפועלת למען אוכלוסיות חלשות ואנשים בעלי צרכים מיוחדים נ' מגדל מקפת מגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל	גביית דמי ניהול בגין קצבאות נכות ושאריות מקרן הפנסיה וזאת מבלי לגלות לעמיתים כי ייגבו מהם דמי ניהול בקשר עם קצבאות אלה ומבלי לגלות כי יגבו בגין קצבאות אלה דמי ניהול בשיעור המקסימלי עם התחלת קבלת קצבת הנכות או השאריות. זאת, בעת שמקבלי הקצבאות, אינם יכולים לנייד את יתרת החשבון האישי או את סכום עתודות הקצבאות שהקרן מחזיקה עבורם, תוך ניצול מצוקתם. הסעדים הנתבעים הינם: סעד כספי של השבה לכל אחד ממקבלי קצבאות הנכות את כל דמי הניהול שנגבו מהם ו/או שייגבו מהם שלא כדין ולחילופין להשיב לקרן הפנסיה את כל דמי הניהול שנגבו ו/או שייגבו מהם שלא כדין, לבצע חלוקה צודקת והוגנת של הכספים; לאסור על גביית דמי ניהול מקצבאות נכות ושאריות ולחילופין לחייב את הנתבעות להפחית את דמי הניהול הנגבים ולקבעם בשיעור ראוי; לחייב את הנתבעות להשיב את ההפרש למקבלי הקצבאות ו/או לקרן ולחייב את הנתבעות לבצע גילוי יזום בקשר עם דמי ניהול מקצבאות אלו וכן לקבוע כי התנאי הקבוע בתקנוני הקרן המתיר להן לקבוע מעת לעת את דמי הניהול באופן חד צדדי הוא תנאי מקפח בחוזה אחיד.	כל מי שמקבל ו/או בעל זכות לקבל קצבת נכות מכל מין וסוג שהוא וכן כל מי שמקבל ו/או בעל זכות לקבל קצבת שאריות וכן כל עמית פעיל ו/או מבוטח ו/או חבר בקרן פנסיה חדשה שנמנית על הנתבעות והוא ניזוק כתוצאה מגביית דמי ניהול בקשר עם קצבאות נכות ושאריות.	טרם הוגשה תשובה לבקשת אישור התובענה כייצוגית. ראה גם תובענות מס' 5, 14, ו-26 בסעיף זה.	אינו ניתן להערכה בשלב זה
30.	2/16	עמית בקרן השתלמות נ' מגדל אחזקות	טענה לפיה החברה כשלה מליידע ולעדכן את התובע ושכמותו, שהינם מנותקי קשר, אודות כספים המצויים אצלה ולא טרחה למסור להם דיווחים, הודעות ועדכונים ולא טרחה לקבל את הסכמתם לשינויים בתקנון ובדמי הניהול שנגבו מנכסיהם כפי שהיו קבועים בין הצדדים. התובע מבקש לבסס את תביעתו, בין היתר, על החלטת בית המשפט המחוזי בתל-אביב לאישור תובענה ייצוגית בת"צ 12-04-16623 לוי נגד פסגות. כמו כן, מזכיר התובע בבקשתו את תובענה מס' 29 בסעיף זה וטוען כי הבקשה באותו תיק דומה לבקשתו בתיק זה ועל-כן יש לבחון לשיטתו את הצמדת התובענות או איחוד הדיונים בהן בפני אותו מותב. הנזקים הנטענים בבקשת האישור הם: (א) בנוגע לטענה לגביית דמי ניהול מופרזים ושלא כדין, נוכח ניתוק קשר, נוכח היעדר רצון והסכמה, נוכח עבירה על השיעורים הקבועים בדיון ונוכח שינויים חד צדדיים שנערכו בהם; (ב) בנוגע לטענה לשלילת זכות הקניין מחבר קבוצה ושלילת האוטונומיה לניהול כספו כאוות נפשו. הסעדים הנתבעים הינם לחייב את החברה בהשבה ופיצוי.	כל מי שהיה או שהינו בעל זכויות או זיקה לכספים או נכסים המצויים או מנוהלים בידי החברה, לרבות עמיתים, מוטבים, מבוטחים, יורשים וחליפים, ואשר היה בגדר מנותק קשר או לא קיבל מהחברה הודעות, דיווחים ועדכונים.	טרם הוגשה תשובה לבקשת אישור התובענה כייצוגית. ראה גם תובענות מס' 5, 14, 26 ו-29 בסעיף זה.	123 מיליון ש"ח (השבה כספים) וכן 245 מיליון ש"ח (פיצוי בגין פגיעה באוטונומיה של הרצון)

באור 8: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה
31.	5/16 מחוזי מרכז	מבוטחים נ' החברה	טענות לפיהן החברה מחלקת את כספי הפרמיות המתקבלות אצלה באופן שרירותי בניגוד להוראות שמתקבלות אצלה, ובניגוד להסכמים ולהוראות הדין; שהחברה מעבירה חלק מהכספים שנגבו ביתר לתכנית ביטוח אחרת שהמבוטח כלל לא ביקש; שהחברה גובה פרמיה מהמבוטחים עבור סיכונים שלא קיימים ועושה תיקונים רטרואקטיביים בדוחות שהיא מוציאה תוך הטעיית המבוטחים וכי החברה נמנעת מלהכניס מנגנוני בדיקה שיכולים להתריע על טעויות אפשריות וימנעו גביה בלתי חוקית. הסעדים העיקריים הנתבעים הינם: (א) לפצות את חברי הקבוצה בגין הנזקים הממוניים והלא ממוניים שנגרמו להם; (ב) לחייב את החברה להתאים את הפרמיות שהיא גובה למה שצריך היה לגבות ולאכוף על החברה את תיקון הדוחות; (ג) לחייב את החברה להשיב פרמיות שקיבלה ללא זכות שבדין ושעולות על המוסכם, וכן להשיב רווחים שהפיקה ודמי ניהול על כספים שגבתה ביתר; (ד) להצהיר כי החברה גבתה כספים שלא כדין ועליה לפעול לשנות את המצב הקיים; (ה) ליתן צו עשה בדבר שינוי נהלי עבודה ומערכות ובאשר לניסוח פוליסות.	(א) כל בעלי פוליסה ו/או המבוטחים ו/או המוטבים (להלן: "המבוטחים") במסגרת ביטוח חיים מסוג כלשהו ששילמו פרמיה גבוהה מזו שהובטחה להם בפוליסה, בין אם הפרמיה נקבעת ביחס לשכר המבוטח ובין אם הפרמיה נקבעת בסכום קבוע. (ב) כל המבוטחים במסגרת ביטוח חיים מסוג כלשהו אשר הכספים שהועברו חולקו שלא בהתאם להסכם ולחלוקה שחילק המעביד, ובכלל זה בין הקופות הפנימיות השונות (תגמולים, פיצויים, אכ"ע, עזר, ביטוח בריאות וכדומה). (ג) כל המבוטחים אשר בדו"חות השנתיים שלהם שונתה יתרת הפתיחה (לרבות בדרך של "יתרת פתיחה עדכנית") מבלי שנמסר להם גילוי מלא ומפורט על השינוי ועל נימוקיו. (ד) כל מבוטח שכספים שהופקדו בעבורו הועברו לביטוח חדש שנפתח ללא הסכמתו. (ה) כל מבוטח אשר הפרמיה שנגבתה ממנו או חלקה אינם מטיבים את מצבו של המבוטח ו/או מניבים כל פיצוי נוסף בהינתן מקרה הביטוח.	טרם הוגשה תשובה לבקשת אישור התובענה כייצוגית. לא הוערך	לא הוערך

ג. הליכים ייצוגיים שהסתיימו במהלך תקופת הדיווח ועד לתאריך פרסום הדוח

מס'	תאריך וערכאה	הצדדים	עיקרי התביעה	סכום	פירוט
1.	4/2006	מבוטח בביטוח אבדן כושר עבודה נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	גביית דמי ביטוח בביטוח אבדן כושר עבודה לרבות בגין שלושת החודשים האחרונים של תקופת הביטוח, למרות שבתקופה זו לא יכולים המבוטחים לקבל תגמולי ביטוח, אף בהתקיים אירוע ביטוחי וזאת לאור תקופת ההמתנה.	48 מיליון ש"ח, מתוכו מיוחס למגדל 19 מיליון ש"ח.	ביום 10 בפברואר 2016 אישר בית המשפט את הסתלקות התובע.
2.	5/2006	מבוטח בביטוח כיסוי נכות מתאונה נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	תשלום פיצוי מופחת למבוטח בפוליסת נכות מתאונה בגין נכות חלקית תוך ביצוע התאמה יחסית לאחוזי הנכות של המוסד לביטוח לאומי, ללא גילוי מתאים בפוליסה.	לא הוערך	ביום 27 בפברואר 2014 נתן ביהמ"ש המחוזי פסק דין המקבל את עמדת התובע ומורה על השלמת הפרש תגמולי ביטוח לבעלי הנכות החלקית הצמיתה לסכום הביטוח הקבוע בפוליסה לנכות מלאה למי שארע לו מקרה ביטוח בשלוש השנים שקדמו להגשת התביעה (למעט חריגים). התובעים הגישו ערעור לביהמ"ש העליון במסגרתו הם ערערו על החלטה שלא לקבוע התיישנות של 7 שנים, על הקביעה כי הסעד אינו כולל תשלום ריבית מיוחדת ועל הגמול שנפסק להם ולבא כוחם. ביום 1 במאי 2015 הודיע הפיקוח על הביטוח כי אינו מתכוון להמשיך לטפל במסגרת טיוטת הכרעה שהוציא ביום 29 באוגוסט 2013 בנושא תשלום תגמולי ביטוח בפוליסות לביטוח נכות מתאונה. ביום 28 במרס 2016 נתן בית המשפט העליון תוקף של פס"ד להסכמת הצדדים לפיה שכר טרחת ב"כ התובעים יעמוד על 10% ללא אבחנה שנעשתה בפסק דין של בית המשפט המחוזי וישולם לתובעים הייצוגיים סך של 200 אלפי ש"ח כל אחד וכי בכפוף לאמור לעיל הערעור ימשך ללא צו להוצאות. תשלום החברה במסגרת הסכמה זו אינו מהותי.
3.	1/2013 3/2014	מבוטחים בביטוח רכב חובה נ' החברה, הפול - מאגר ישראל לביטוח רכב וכן חברות ביטוח נוספות בתחום ביטוח רכב חובה	גביית פרמיה בביטוח רכב חובה ללא מתן כיסוי ביטוחי מקום בו תעודת הביטוח משולמת על ידי מבוטח במועד המאוחר מהתאריך הנקוב בתעודת הביטוח. הסעד המבוקש הינו החזר דמי פרמיה שנגבו ביתר שלא כדין בצירוף הפרשי הצמדה וריבית.	34 מיליון ש"ח ¹ , מתוכו חלק החברה - 9 מיליון ש"ח.	ביום 5 באפריל 2016 ניתן פסק דין על ידי בית המשפט הדוחה את בקשת אישור התובענה כייצוגית ואת התביעה האישית.
4.	12/2014	מבוטח בביטוח סיעוד נ' החברה	אי תשלום ערך פדיון במקרה של ביטול הפוליסה בגין אי תשלום או מוות או ביוזמת המבוטח בניגוד להוראות מפורשות של המפקח. הסעדים המבוקשים כוללים הצהרה כי המשיבה אינה רשאית להחזיק בדמי הפדיון, כי עליה למסור את נוסחת החישוב של דמי הפדיון לביהמ"ש ולמבקש וכן להביא לידיעת כל המבוטחים בפוליסות הרלבנטיות, כי סעיפים מסוימים בפוליסה הינם תנאים מקפחים, ויש לבטלם וכי על החברה להשיב לחברי הקבוצה את ערכי הפדיון בתוספת הפרשי הצמדה וריבית.	28.5 מיליון ש"ח.	ביום 11 במאי 2016 אישר בית המשפט הסדר להסתלקות התובע מבקשת אישור ומתביעה, ובהתאם הורה על מחיקת בקשת האישור ודחיית התביעה האישית של התובע.

1 סכום התביעה מתייחס לתביעה המאוחרת שהוגשה במרס 2014 אשר בה החברה נתבעה באופן ספציפי ויוחס לה סכום פיצוי באופן ספציפי כאמור בטבלה. סכום התביעה שהוגשה בינואר 2013 הינו נמוך יותר ונאמד ביחס לכלל החברות הנתבעות בסך של 26 מיליון ש"ח.

ד. הליכים ייצוגיים אשר הסתיימו לפני תקופת הדוח ואשר חלה בהם התפתחות מאוחרת

בתביעה שהוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז כנגד החברה ביולי 2011 בגין גביית דמי אשראי בביטוח כללי בשיעור גבוה מתקרת הריבית המקסימלית המותרת על פי ההסדר התחיקתי או בשיעור ריבית גבוה מזה שהציגה למבוטחיה בסכום שהוערך בין סך של 253 מיליון ש"ח לסך של 869 מיליון ש"ח (החל מחודש מאי 1984 ועד למועד הגשת בקשת האישור), אושר ביום 24 ביולי 2014 הסכם פשרה בעלות של כ-5 מיליון ש"ח, לרבות שכ"ט וגמול לתובע הייצוגי.

ביום 13 ביולי 2015 הוגשה בקשה למתן הוראות לבית המשפט כנגד החברה וזאת בטענה של הפרה של הסכם הפשרה. במסגרת דיוני בית המשפט בבקשה למתן הוראות האמורה וכן מבדיקות שביצעה החברה עולה כי עקב טעות לא יושם הסכם הפשרה באופן מלא וכן נמצא, אגב בדיקות ביחס לתאימות שיעור הריבית על פי דין, כי ביחס לפוליסות עסק אשר הוראת הדין ביחס לשיעור הריבית המקסימלית המותרת אינה חלה עליהן, נגבתה ריבית בשיעור העולה על המוצג בפוליסה. ביום 10 בדצמבר 2015 הוגשה בקשה מוסכמת לתיקון הסכם הפשרה. הבקשה הועברה לתגובתו של היועמ"ש, אשר הותיר את אישור הסכם הפשרה לשיקול דעת בית המשפט.

ה. הליכים משפטיים ותובענות מהותיות אחרות

להלן מתוארות תובענות מהותיות אחרות, סכום התביעות מוצג נכון למועד הגשתן.

תאריך וערכאה	הצדדים	עילת התביעה, סעד וסכום	פירוט
5/2/14	כלל חברי קופות חולים כללית ומכבי	תביעות נגזרות בשם מבוטחים בקופות חולים כללית ומכבי להם קיים ביטוח בריאות פרטי למומש זכות ההשתתפות של קופת חולים כללית וקופת חולים מכבי, בגין הוצאות שהוציאו במסגרת תכניות שירותי הבריאות הנוספים (שב"ן) ובגין ניתוחים שבוצעו על ידן במסגרת סל הבסיסי או המשלים בשל חפיפת החבויות בין השב"ן לפוליסות ביטוחי הבריאות המסחריים.	ביום 11 ביוני 2015 ניתנה החלטת בית המשפט בשאלת מעמדם של המבקשים להגיש תביעה נגזרת ונקבע כי חבר באגודה עותומנית רשאי להגיש תביעה נגזרת בשם האגודה. ביום 14 ביולי 2015 הפנה בית המשפט המחוזי את התיק לקבלת עמדת היועמ"ש. כמי שאמור להתייחס בתגובתו לעמדת משרד האוצר, הממונה על הביטוח ומשרד הבריאות בכל הסוגיות המתעוררות התיק וזאת בשל המשמעויות הציבוריות ומורכבות הסוגיות שההכרעה בהן אינה פשוטה, ובמוקדן השאלה האם לא ראוי שנושא התיק יוסדר על ידי הרשות המבצעת או הרשות המחוקקת.
8/4/14	מחוזי - ת"א	הסעד הנתבע הינו שיפוי קופות החולים ב-60% מעלות ניתוח בשב"ן ו-33.3% בסל הבסיסי ו-50% ביחס לכל המקרים האחרים שבחפיפת חבויות.	קופות החולים הגישו בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון ביום 16 ביולי 2015 על החלטת בית המשפט בשאלת מעמדם של המבקשים, אליה הצטרפו חברות הביטוח. בהחלטה מיום 11 בנובמבר 2015 קבע בית המשפט העליון כי יש להמתין לקבלת עמדת היועמ"ש בנושא ולאחר הגשתה יוחלט על אופן המשך הטיפול בבקשת רשות הערעור.
		סכום התביעה: ביחס לקופת חולים כללית 3,518 מיליון ש"ח. ביחס לקופת חולים מכבי 1,714 מיליון ש"ח.	ביום 3 בפברואר 2016 החליט בית המשפט המחוזי להשהות את המשך הדיון בתביעה הנגזרת עד לקבלת עמדת היועמ"ש והכרעת בית המשפט העליון בבקשות רשות הערעור.
			ביום 2 במרס 2016 הגיש היועמ"ש עמדה ולפיה אין למבקשים בתיק זכות להגיש תביעה נגזרת בשם קופות החולים וכי אין מקום בנסיבות העניין לאשר את התביעה לגופה, וזאת בין השאר, מאחר שלא ניתן לקבוע מראש את עצם קיומה של זכות שיבוב או את משמעותה הכספית; לאור האפשרות שהמשמעות של אישור התביעה כנגזרת תהיה הגשת תביעות שיבוב פרטניות בהיקף בלתי סביר עם מורכבות משפטית, תוך הטלת נטל כבד ובלתי סביר על המערכת המשפטית, ואפשרות שהשכר מתביעות הדדיות בין המבוטחים לבין קופות החולים לא יעלה על המשאבים שיושקעו בניהולן; קיים יתרון משמעותי לקביעת נורמה משפטית קבועה ומוגדרת ויצירת מנגנון כללי וגלובאלי בין המערכת הביטוחית המסחרית לזאת של קופות החולים, אשר תאפשר איזון ומבלי להידרש לכל מקרה פרטני. ואולם נורמה כזאת אינה בנמצא וסוגיה זו מצויה בבחינה בידי משרדי הממשלה ובכוונת המשרדים השונים להסדיר את הנושא, ככל שיימצא שיש פערים מצדיקים הסדרה. ההליך בביהמ"ש העליון נקבע לדיון בפני הרכב ליום 7 בנובמבר 2016.

1. סיכום נתוני תביעות משפטיות

1. להלן טבלה מסכמת של הסכומים הנתבעים במסגרת בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות, תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית ותביעות מהותיות אחרות כנגד החברות המאוחדות, כפי שצינו על ידי התובעים בכתבי הטענות אשר הוגשו מטעמם. מובהר כי הסכום הנתבע אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או חברות מאוחדות, שכן המדובר בהערכות מטעם התובעים אשר דינן להתברר במסגרת ההליך המשפטי. עוד מובהר כי הטבלה להלן אינה כוללת הליכים שהסתיימו.

סוג	כמות תביעות	הסכום הנתבע באלפי ש"ח ⁽¹⁾
תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית⁽²⁾	4	695,491
צוין סכום המתייחס לקבוצה	1	120,000
התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לקבוצה	2	575,491
לא צוין סכום התביעה	1	-
בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות⁽³⁾	27	8,664,823
צוין סכום המתייחס לקבוצה	8	2,502,710
התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לקבוצה	8	6,162,113
לא צוין סכום התביעה	11	-
תביעות מהותיות אחרות	1	5,232,000
תביעה מתייחסת למספר חברות לא יוחס סכום ספציפי לקבוצה	1	5,232,000

(1) כל הסכומים באלפי ש"ח ובקירוב, למועד הגשת הבקשות או התובענות לפי העניין.
 (2) כולל תובענה בה לא צויין סכום תביעה מדויק (שורה 3 בטבלה בסעיף ב' לעיל), שם הוערך סכום התביעה במאות מיליוני ש"ח מבלי שנגקב בסכום תביעה).
 (3) מקום בו צויין סכום המתייחס לקבוצה, הובא בחשבון הסכום המתייחס לקבוצה ולא הסכום המתייחס לכלל התביעות.

2. סכום ההפרשה הכולל בגין התובענות הייצוגיות ותביעות מהותיות אחרות, שהוגשו כנגד הקבוצה כמפורט בטבלה המסכמת בסעיף ו' לעיל מסתכם בכ-74 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2015 כ-75 מיליון ש"ח).

3. סך כל ההפרשות הכולל בגין כל ההליכים כנגד הקבוצה, לרבות תובענות ייצוגיות ותביעות מהותיות אחרות, לרבות בגין הליכים כמפורט סעיף ז' להלן, הינן כ-104 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2015 כ-104 מיליון ש"ח).

ז. הליכים משפטיים נוספים והליכים אחרים, הוראות פיקוח על הביטוח, אירועים והתפתחויות שיש בגינם חשיפה כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות שלה

להלן מתוארים הליכים משפטיים נוספים ואחרים המתנהלים כנגד החברה ו/או החברות המאוחדות:

(1) ביום 27 ביולי 2015 הורשע בבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו (המחלקה הכלכלית) במסגרת הסדר טיעון עובד לשעבר בתחום המסחר בשוק ההון של הגופים המוסדיים בקבוצה ("הגופים המוסדיים", "העובד", בהתאמה). כתב האישום בו הודה העובד הוגש ביום 11 בפברואר 2015 על ידי פרקליטות מחוז מרכז תל אביב (מיסוי וכלכלה) כנגד העובד וכנגד נאשם נוסף, אשר לפי כתב האישום פעל עם העובד ("הנאשם הנוסף"). על פי כתב האישום העובד והנאשם הנוסף ניצלו את השליטה והידע של העובד, מתוקף תפקידו ומעמדו בגופים המוסדיים לשם השאת רווחים לטובת עצמם וזאת באמצעות מסחר בניירות ערך עבור עצמם, בין על ידי רכישת מניות במתווה המלווה בהוראות מכירה של הגופים המוסדיים ו/או מכירת מניות במתווה המלווה בהוראות רכישה או בטרם תבוצע רכישה זו לחשבונות הגופים המוסדיים ובין על ידי שילוב של פעולות אלו.

כמו כן, על פי כתב האישום העובד לשעבר והנאשם הנוסף פעלו באופן מירמתי במסחר בניירות ערך בעשרות ניירות ערך שונים, על ידי העברת מידע על ידי העובד לנאשם הנוסף בדבר הוראות בחשבונות הגופים המוסדיים וביצוע מוקדם של פעולות בניירות ערך על ידי הנאשמים בשערי רכישה נמוכים ושערי מכירה גבוהים יותר על פני חשבונות הגופים המוסדיים. על פי כתב האישום, בעשותו את האמור, נהג העובד לשעבר במרמה והפרת אמונים וכן לקח שוחד בעד פעולה הקשורה בתפקידו כעובד ציבור ותמורת השוחד שקיבל, ניצל העובד את תפקידו ומעמדו בגופים המוסדיים על מנת להפיק רווחים אישיים לו ולנאשם הנוסף. כמו כן, על פי כתב האישום פעולותיהם של הנאשמים השפיעה בדרכי תרמית על תנודותיהם של כ-59 שערי ניירות ערך, וקיבלו במרמה בנסיבות מחמירות רווחים בסך של כ-11.5 מיליון ש"ח. לתובענה בנושא זה, יחד עם בקשה לאישורה כייצוגית ראה סעיף ב.22 לעיל.

(2) לענין שומות המס בקשר עם שנות המס 2007, 2009 ו-2010 בסך של כ-68 מיליון ש"ח, וערעור שהגישה מגדל אחזקות נדל"ן בע"מ בביהמ"ש המחוזי בתל-אביב בסוגיית מיסוי החברה בגין קבלת דיבידנדים שמקורם ברווחי שערך ראה באור 2.ד.21 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2015.

לענין שומת המס לשנת 2011 בסוגיית חבות במס רווח בגין דיבידנד מחברות מוחזקות ששורשר למגדל אחזקות וערעור שהגישה החברה בביהמ"ש המחוזי בתל-אביב, ראה באור 1.ד.21 (ב) לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2015. לאחר תאריך המאזן הוציא פקיד השומה לחברה שומה באותה סוגיה גם לשנת 2012, גם עליה הגישה החברה ערעור בביהמ"ש המחוזי בתל אביב.

חבות המס הנובעת מהשומות לשנים 2011 - 2012 (כולל הפרשי הצמדה וריבית למועד פרסום הדוחות הכספיים) מסתכמת בכ-1.5 מיליון ש"ח.

ההפרשה בגין השומות לעיל אינה כלולה בהפרשה המפורטת בסעיף 3) של סעיף ו' לבאור זה.

(3) החברה ו/או החברות המאוחדות הינן צד לתביעות נוספות, שאינן תביעות לכיסוי ביטוחי של מקרה ביטוח על פי הפוליסה, שנקטו לקוחות, לקוחות בעבר וכן צדדים שלישיים שונים, בסכומים לא מהותיים ובסכום כולל מצטבר של כ-46 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2015 כ-40 מיליון ש"ח). עילות התביעה כנגד החברה ו/או החברות המאוחדות במסגרת הליכים אלה שונות.

(4) כנגד הקבוצה מוגשות, מעת לעת, תלונות, לרבות תלונות למפקח על הביטוח ביחס לזכויות מבוטחים על פי פוליסות ביטוח ו/או הדין. תלונות אלו מטופלות באופן שוטף על ידי אגפי תלונות הציבור בקבוצה. לעיתים הכרעות המפקח בתלונות אלו, ניתנות כהכרעות רוחביות ביחס לקבוצת מבוטחים.

כמו כן, עורך המפקח, מעת לעת, לרבות בעקבות תלונות מבוטחים, ביקורות מטעמו בגופים המוסדיים בקבוצה ו/או בקשות לקבלת נתונים, בנושאים שונים של ניהול הגופים המוסדיים, ניהול זכויות מבוטחים ועמיתים בהם וכן ביקורות ליישום הוראות הרגולציה ו/או הטמעת לקחי ביקורות קודמים, בהן בין היתר, מתקבלות דרישות להכנסת שינויים במוצרים השונים, מתן הנחיות לביצוע החזרים ו/או הנחיות ו/או הוראות בקשר לתיקון ליקויים או ביצוע פעולות המבוצעות על-ידי הגופים המוסדיים, לרבות החזר כספים לעמיתים ולמבוטחים. בהתאם לממצאי ביקורות או נתונים המועברים, לעיתים מטיל המפקח עיצומים כספיים בהתאם לחוק סמכויות האכיפה.

ז. הליכים משפטיים נוספים והליכים אחרים, הוראות פיקוח על הביטוח, אירועים והתפתחויות שיש בגינם חשיפה כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות שלה (המשך)

(5) בחודש דצמבר 2012 פורסמה טיוטת הכרעה שעניינה הפקדות חד-פעמיות בפוליסות מבטיחות תשואה של החברה. על-פי טיוטת ההכרעה, המפקח סבור כי היה על חברות הביטוח להודיע ו/או לקבל הסכמה לזקיפת תשואות תיק משתתף ברווחים ביחס להפקדות חד-פעמיות שנעשו בפוליסות מבטיחות תשואה. על פי טיוטת ההכרעה של המפקח יש לבצע פעולות מסוימות תוך חלוקת המבוטחים לשתי קבוצות - האחת מבוטחים שהפקדותיהם החד-פעמיות נשאו תשואה שווה או גבוהה מהתשואה המבוטחת, והשנייה שהפקדותיהם החד-פעמיות נשאו תשואה נמוכה מהתשואה המבוטחת. החברה הגישה תגובתה לטיטוט ההכרעה, התקיים שימוע, נמסרו לפיקוח נתונים כבקשתו. טרם הוצאה הכרעה בנושא.

(6) ביום 29 באוגוסט 2013 הוציא המפקח טיוטת הכרעה שעניינה פוליסה לביטוח נכות מתאונה. על פי טיוטת ההכרעה במקרה של נכות חלקית מתאונה, עושה החברה שימוש בנוסחה אשר מקטינה את שיעור הפיצוי המגיע למבוטח (להלן - "ההתאמה"). במקרה של נכות במספר איברים, החברה עושה שקלול נכויות בהתאם לתקנות הביטוח הלאומי ללא שקיימת הוראה מתיימה בפוליסה (להלן - "השקלול"). בהתאם, טיוטת ההכרעה מודיעה החברה כי כוונתה להורות על השבת כספים בשיעור ההפחתה שבוצעה, למבוטחים שהגישו תביעה לתגמולי ביטוח מיום 17 במאי 2006 ואילך. יצוין כי בכל הנוגע להתאמה, ניתן כנגד החברה פסק דין בתובענה ייצוגית המחייב בפיצוי מבוטחים (ראה סעיף 2.ג לעיל) יצוין כי טיוטת ההכרעה מתייחסת לתקופה שממועד מתן הכרעה דומה כנגד חברת ביטוח אחרת באותו נושא ולאחר מועד הגשת התובענה הייצוגית האמורה. החברה הגישה עמדתה ביחס לשני הנושאים בטיטוט ההכרעה. במסגרת בירור עמדתה ביחס לנושא ההתאמה נתבקשה החברה למסור נתונים נוספים ומתווה לביצוע השבה ביחס לנושא ההתאמה. ביום 1 במאי 2015 לאור פסק הדין בתביעה הייצוגית, הודיע המפקח כי הוא לא מוצא מקום להמשך טיפולו בעניין ככל הנוגע לנוסחת ההתאמה. החברה ממתינה לתגובת המפקח ביחס לעמדתה בנושא השקלול. לעניין זה, ראה גם טיוטת חוזר יישוב תביעות המתוארת בסעיף 8 להלן, בה נקבע, בין היתר, כי חברת הביטוח לא תחשב נכות מצטברת של מבוטח במקרים שבהם נקבעה למבוטח נכות ביותר מאיבר אחד בדרך של שקלול נכויות הנהוגה במוסד לביטוח לאומי, אם לא נקבע כך מפורשות בפוליסה.

(7) בחודש יוני 2015 פרסם המפקח על הביטוח הכרעה עקרונית המסדירה את תשלום המע"מ במקרה של תשלום תגמולי ביטוח כאשר הרכב לא תוקן. במסגרת ההכרעה האמורה נקבע כי במקרה בו המבוטח בחר לפצות את המבוטח בתשלום ערך הנזק, או במקרה בו צד ג' תובע נזק ישיר בגין תיקון הרכב, לאחר ששמאי קבע את גובה הנזק וחברת הביטוח לא ערערה על גובהו, עליה לשלם לתובע תגמולי ביטוח הכוללים בין היתר את ירידת הערך של הרכב, ככל וקיימת, ואת המע"מ החל בעניין, ככל שחל, גם אם התובע לא תיקן את רכבו בפועל. בנושא זה ראה סעיף ב.17 לעיל.

(8) ביום 10 בספטמבר 2015, הוציא המפקח על הביטוח טיוטה ראשונה וביום 9 בפברואר 2016 הוציא המפקח על הביטוח טיוטה שניה לנספח לחוזר גופים מוסדיים 5-9-2011 בירור ויישוב תביעות וטיפול בפניות הציבור ("טיטוט חוזר יישוב תביעות"), בה נקבעו הוראות שונות לעניין אופן התנהלות גוף מוסדי מול מבוטח בהליך יישוב תביעות ואופן יישוב התביעה, בין היתר בהתייחס להודעות למבוטח, מידע על בסיסו נעשה יישוב תביעות, הודעה על דחיית תביעה, אישור תביעה, בירור תביעה מקום שיש חוב לגוף מוסדי, בירור תביעה בעזרת דוחות חקירה וכו'. כמו כן, נקבעו הוראות פרטניות ביחס לתחומי ביטוח כללי, בריאות וסיעוד המתייחסות גם להיבטים שאינם פרוצדורליים בקשר עם יישוב תביעות וכוללים, בין היתר, הוראות לעניין הגדרת מקרה ביטוח בפוליסות סיעוד, נאסר על קיזוז יתרת אגרת רישוי מתגמולי הביטוח במקרה של אבדן גמור, לרבות אבדן להלכה בביטוח כללי ביחס לתקופה שממועד קרות מקרה הביטוח ועד לתום תקופת הרישוי של הרכב וכיוצא"ב הוראות ליישוב תביעות ביטוח לגופן. לבקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית בנושא של פרשנות של ADL - אי השליטה על סוגרים הנוגע להגדרת מקרה הביטוח כמפורט בטיטוט חוזר יישוב תביעות, ראה סעיף ב.20 לעיל.

ז. הליכים משפטיים נוספים והליכים אחרים, הוראות פיקוח על הביטוח, אירועים והתפתחויות שיש בגינם חשיפה כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות שלה (המשך)

9) ביום 14 באפריל 2016 הוציא המפקח על הביטוח הכרעה עקרונית בעניין אופן שיווק פוליסות תאונות אישיות. בהכרעה מצוין כי מתלונות שהתקבלו עולה כי ישנן חברות ביטוח המשווקות פוליסות תאונות אישיות באופן מטעה. ההכרעה קובעת כי חברות הביטוח תבצענה בחינה, האם שווקו על ידיהן פוליסות תאונות אישיות באופן מטעה, וכוללת הוראות המחייבות פניה טלפונית של חברות הביטוח למבוטחים שתואר בפניהם תיאור מטעה כאמור, עם הבהרות שונות נדרשות ודרישה לתייעוד ההסכמה לביטוח. בהתאם להכרעה, נדרשות חברות הביטוח לבטל כיסוי ולהשיב פרמיות שנגבו לכל מבוטח שיודיע כי אינו מסכים לביטוח בצירוף הפרשי הצמדה וריבית. בהכרעה נכללו הוראות למקרים בהם לא תושג הסכמה לרבות משלוח תזכורת. בהתאם להכרעה, על חברות הביטוח להעביר לפיקוח עד 13 ביוני 2016 תיאור של סוג הבחינה שנעשתה, אופן עריכתה ותוצאותיה. בנוסף, עד 13 ביולי 2016 עליהן להעביר למפקח על הביטוח הצעה למתווה לאיתור המבוטחים, שתכלול פירוט של אופן ההיערכות לביצוע שלבי איתור המבוטחים, פניה אליהם ולוחות הזמנים הרלבנטיים, כך שעד ליום 30 בנובמבר 2016 יושלם הליך ההשבה. בנוסף, קובעת ההכרעה, כי חברות הביטוח תעברנה לאישור מוקדם של נציגי המפקח נוסח תסריטי השיחה ואת נוסחי ההודעות שיועברו למבוטחים. בסיום התהליך, עד 31 בדצמבר 2016, על החברה להעביר לפיקוח נתונים אודות לקוחות שהחברה לא הצליחה ליצור עמם קשר וכאלו שלא התקבלה / תועדה הסכמתם המפורשת. כמו כן, עד 15 בפברואר 2017 על מבקר החברה להמציא לפיקוח דוח בדבר יישום הוראת ההשבה.

10) קיימת חשיפה כללית אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי הקבוצה למבוטחיה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות עקב פערי מידע בין הקבוצה לבין הצדדים השלישיים לחוזי הביטוח הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. חשיפה זו באה לידי ביטוי בעיקר בתחומי החסכון הפנסיוני והביטוח ארוך טווח, לרבות ביטוח בריאות, בהם פועלת הקבוצה. בתחומים אלו המדובר בפוליסות אשר מנוהלות על פני שנים בהן מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. שינויים אלו מיושמים על ידי מערכות מיכוניות העוברות שינויים והתאמות באופן תדיר. מורכבות שינויים אלו והחלת השינויים לגבי מספר רב של שנים, יוצר חשיפה תפעולית מוגברת. קבלת פרשנות חדשה לאמור בפוליסות ביטוח ובמוצרים פנסיוניים ארוכי טווח יש לעיתים בכדי להשפיע על הרווחיות העתידית של הקבוצה בגין התיק הקיים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצי ללקוחות בגין פעילות העבר. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם חוזה הביטוח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

11) המפקח פועל להתוויית עקרונות לניסוח תכניות ביטוח ובמסגרת זו מפרסם ומעדכן רשימת עקרונות מנחים והנחיות לניסוח תכניות ביטוח הכוללת בין היתר רשימת נהגים בלתי ראויים שאין לכלול בתכנית ביטוח וכן נהגים ראויים שיש לכלול בתכניות ביטוח. לא ניתן לצפות מראש האם ובאיזו מידה חשופים המבוטחים לטענות בקשר לפרשנות האמור בתוכניות ביטוח, והיישום הראוי של העקרונות ונהגים האמורים, אשר אפשר שיעלו בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

12) מוצרי החסכון ארוך הטווח מאופיינים באורך חיים ממושך ובמורכבות גבוהה, במיוחד לאור ההסדרים התחיקתיים השונים הן בתחום ניהול המוצרים והן בתחום המיסוי, שיוך ההפקדות, ניהול ההשקעות, מעמדו התעסוקתי של המבוטח, תשלומי ההפקדות שלו ועוד. במסגרת שינויים ברגולציה ובמגמות בדין, פורסם בחודש דצמבר 2011 חוזר מס' 10-9-2011 גופים מוסדיים "טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים המוסדיים" חוזר זה הוחלף בחוזר מס' 16-9-2012.

החוזר קובע את הפעולות שעל הגוף המוסדי לבצע ביחס לזכויות עמיתים - נתונים המפורטים בממשק האחזקות במסגרת "חוזר מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החסכון הפנסיוני" (חוזר גופים מוסדיים 13-9-2014), ומחייב את הגוף המוסדי לטייב את הנתונים המקנים זכויות לעמיתים כדי להבטיח שרישום זכויות העמיתים במערכות המידע יהיה מהימן, שלם, זמין וניתן לאחזור ככל שניתן. לגבי עמיתים שהצטרפו לפני שנת 1997 יש לטייב את הנתונים לפחות החל משנת 1997, כאשר לגבי קופות גמל שאינן קופות ביטוח או קופות גמל משלמות לקצבה, יטויבו נתוני הפקדות, העברות ומשיכות, אשר בוצעו לכל הפחות החל מיום 1 בינואר 2005 ואילך. החוזר כולל הוראות מדורגות ליישום הוראותיו בתקופה שבין 31 בדצמבר 2012 - 30 ביוני 2016.

הגופים המוסדיים בקבוצה לומדים ומטפלים באופן שוטף בטיוב זכויות מבוטחים, בכל הקשור לניהול המוצרים בגופים המוסדיים, בהתאם לפערים המתגלים מעת לעת. הגופים המוסדיים השלימו את סקר הפערים הנדרש לפי החוזר. פעילות זו מנוהלת על פי תוכנית עבודה מאושרת ועתידה להסתיים במהלך שנת 2016. הגופים המוסדיים אינם יכולים להעריך ולכמת בשלב זה את היקפם ועלויותיהם של הליכי הטיפול והטיוב האמורים והשלכותיהם גם ביחס לפעילות בעבר. הגופים המוסדיים ביצעו הפרשות מסוימות בהתאם לצורך. בשלב זה לא ניתן להעריך באופן מלא באם נדרשות הפרשות נוספות בקשר עם תהליכי טיוב נתוני זכויות העמיתים הנדרשים במסגרת החוזר.

באור 9: - מיסים על הכנסה

א. בחודש ינואר 2016 אושר החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 216) (הפחתת שיעור מס חברות), התשע"ו - 2016, אשר כולל הפחתת שיעור מס החברות מ- 26.5% ל- 25%, וזאת בתחולה מיום 1 בינואר 2016.

להלן שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על מוסדות כספיים ובכללם החברה בעקבות השינוי האמור:

שנה	שיעור מס חברות	שיעור מס רווח %	שיעור מס כולל במוסדות כספיים
2015	26.5	17.75 *	37.58 (**)
2016 ואילך	25.0	17.00	35.90

(* שיעור משוקלל.

** המסים הנדחים ליום 31 בדצמבר 2015 חושבו לפי שיעור מס כולל במוסדות הכספיים של 37.18% ולפי מס חברות של 26.5%, כפי שהיו בתוקף למועד הדוחות הכספיים.

ב. יתרות המסים הנדחים ליום 31 בדצמבר 2015 חושבו לפי שיעור המס שהיה בתוקף לאותו מועד. יתרות המסים הנדחים הנכללות בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2016 מחושבות לפי שיעור המס החדש, כאמור לעיל. בעקבות שינוי שיעור המס, גדל הרווח הכולל בסך של כ- 30 מיליון ש"ח בגין הקטנת מסים נדחים בחברות המוחזקות של החברה.

באור 10: - אירועים מהותיים בתקופת הדוח

א. שינויים באומדנים ובהנחות עיקריות ששימשו בחישוב עתודות הביטוח

ביטוח חיים ובריאות

בשנים האחרונות נצפו תופעות שהשפיעו על הנחות אקטואריות מרכזיות המשמשות בסיס לחישוב העתודות. האחת, נגזרת מהירידה המתמשכת בשיעורי הריבית והשנייה משינויים דמוגרפיים הבאים לידי ביטוי בעלייה בתוחלת החיים. זאת בתוספת שינויים בהסדרי המיסוי שנועדו להביא למשיכת החיסכון הסוציאלי בדרך של גמלה, הביאו להגדלה בשיעורי מימוש הגמלה.

בעקבות הירידה המשמעותית הנוספת בעקום הריבית חסרת הסיכון במשק שאירעה בתקופת הדוח, עודכנו ההנחות בדבר שיעורי ריבית ההיוון המשמשים לחישוב ההפרשות לגמלה ולחישוב נאותות העתודות. כתוצאה מכך גדלו ההפרשות לגמלה באופן משמעותי.

העתודה המשלימה לגמלה נצברת באופן הדרגתי בגין הכספים שנצברו בפוליסות עד לתום תקופת הדיווח, בהתחשב ברווחים הצפויים מהפוליסות עד הגיע המבוטחים לגיל הפרישה.

דהיינו, ההפרשה מבוצעת במקביל להכרה ברווחים מדמי ניהול בגין הפוליסות, לאורך התקופה שנתורה עד למועד הגיע המבוטח לגיל פרישה. עבור פרמיות הצפויות להתקבל במסגרת הפוליסות, תיצבר ההפרשה ממועד קבלתן ועד לגיל הפרישה כאמור.

ההפרשה ההדרגתית נעשית על ידי שימוש בפקטור K הנגזר משיעור ההכנסות העתידיות כאמור (להלן: "פקטור K") פקטור זה נלקח בחשבון בחישוב צבירת ההשלמה לעתודה לתשלום קצבה. ככל שפקטור K גבוה יותר, ההתחייבות להשלמת עתודה לקצבה שתוכר בדוח הכספי תהיה נמוכה יותר והסכום שידחה וירשם בעתיד יהיה גבוה יותר.

אקטואר החברה קובע בהתאם להנחיות המפקח שני ערכי K נפרדים. פקטור K האחד נקבע עבור התחייבויות בגין פוליסות משתפות ברווחים, והשני בגין פוליסות מבטיחות תשואה.

נכון לתאריך הדוחות הכספיים ערך ה-K שהחברה משתמשת עבור פוליסות מבטיחות תשואה עומד על 0.26% ועבור פוליסות משתפות ברווחים 0.81% (ליום 31 בדצמבר 2015 ו-0.26% ו-0.90% בהתאמה, וליום 31 במרס 2015 ו-0.10% ו-0.68% בהתאמה).

הירידה בשיעור ה-K נובעת מהקטנת תחזית הרווחים הנגזרת מירידת שיעורי הריבית חסרת הסיכון והשפעתה מוצגת לעיל.

א. שינויים באומדנים ובהנחות עיקריות ששימשו בחישוב עתודות הביטוח (המשך)

השפעת התופעות הנ"ל על התוצאות הכספיות מפורטת להלן:

לשנה	לתקופה של שלושה חודשים		
	שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015	שהסתיימה ביום 31 במרס 2016	
	מבוקר	בלתי מבוקר	אלפי ש"ח
	263	469	169
	(49)	733	308
	214	1,202	477
	44	-	-
	105	40	234
	363	1,242	711
	227	774	456

הורדת שיעור ריבית היוון בחישוב העתודה המשלימה לגמלאות הגדלת העתודות לגמלה בעקבות הקטנת צפי ההכנסות העתידיות, הנגזר מירידת הריבית (K) סך הגידול בהפרשות לגמלה כתוצאה מירידת הריבית שינוי בשיעור מימוש הגמלה תוספת בעקבות בחינת נאותות העתודות סך הכל לפני מס סך הכל לאחר מס

לאחר תאריך הדוח נרשמה ירידה נוספת של עקום הריבית חסרת הסיכון, דבר הצפוי להביא להגדלה נוספת של ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ראה באור 11. ב. בדבר אירועים מהותיים לאחר תקופת הדוח.

ביטוח כללי

1. החל מיום 31 בדצמבר 2015 בוחנת החברה את נאותות ההתחייבויות בביטוח כללי על פי עקרונות הנהג המיטבי המפורטים בבאור 2.1 (ד.4) לדוחות הכספיים לשנת 2015. בעקבות בחינה זו מצאה החברה כי נדרש להשלים עתודות על פי עקרונות הנהג המיטבי בענפים חבות צד ג' ומעבידים ובהתאם לכך החברה מהונת את תשלומי התביעות העתידיים בענפים אלו. ההיוון הינו לפי עקום ריבית חסרת סיכון תוך התאמתו לאופיין הבלתי נזיל של ההתחייבויות הביטוחיות ובהתחשב באופן שיערוך הנכסים העומדים כנגד התחייבויות אלו.

הירידה בעקום הריבית חסרת הסיכון בתקופת הדוח הביאה להגדלת ההתחייבויות הביטוחיות בענפים האמורים בסך של כ- 23 מיליון ש"ח.

2. ריבית היוון קצבאות ביטוח לאומי

בהתאם לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995, (להלן: "החוק") מוקנית למוסד לביטוח לאומי ("מל"ל") זכות תביעה מצד שלישי להשבת גמלאות ששילם או עתיד לשלם, אם המקרה משמש עילה גם לחיוב צד שלישי לפי פקודת הנזיקין או חוק הפלת"ד ("זכות שיבוב"), כלומר המל"ל יכול לתבוע את חברות הביטוח בגין כספים אשר שילם או עתיד לשלם למבוטחיהן.

לצורך כך מונתה ועדה בין משרדית לבחינת ועדכון הנתונים המשמשים את ביטוח לאומי בבואו לחשב את גובה הערך המהוון של הקצבאות שישולמו לנפגעי תאונות עבודה ואת אופן היוון של אותן קצבאות, אשר נקבע בהתאם לתקנות הביטוח הלאומי (היוון), התשל"ח-1978 ("התקנות"), ואשר מבוססים על לוחות תמותה ושיעורי ריבית שלא עודכנו מאז 1987.

בחודש מרס 2016 פורסמו מסקנות ועדת ההיוון הקובעות, בין היתר כי יש לעדכן את התקנות הן לגבי מרכיב תוחלת החיים והן לגבי שיעור ההיוון (להלן - "ההמלצות"). כמו כן קובעות ההמלצות כי לאחר העדכון האמור יעודכנו התקנות אחת לארבע שנים. הועדה ממליצה כי כל עוד לא נקבע אחרת יעמוד שיעור הריבית לצורך היוון קצבה שנתית על 2% במקום 3% הקבועים בתקנות הקיימות. עדכון התקנות כאמור טרם פורסם.

להערכת החברה, במידה ועדכון התקנות יפורסם בהתאם להמלצות הועדה, יגדל גובה הסכומים שיהיה על חברות הביטוח לשלם לביטוח לאומי במסגרת תביעות שיבוב שמגיש המל"ל כנגד מבטחים בגין הקצבאות שזכאים להם נפגעי תאונות עבודה ובהתאמה יכול והדבר ישפיע גם על גובה הסכומים שיהיה על חברות הביטוח לשלם לנפגעים בתביעות נכות ומוות אחרות.

בעקבות פרסום ההמלצות ובהמשך לכוונה לפרסום תקנות בנושא ובהתבסס על יועציה המקצועיים, ביצעה החברה אומדן ראשוני בגין השפעת העדכון האמור ובהתאם לכך הגדילה את ההפרשות, ליום 31 במרס 2016 בסך של כ- 103 מיליון ש"ח בשייר לפני מס, מתוכן בענף רכב חובה סך של כ- 71 מיליון ש"ח ובענף חבויות סך של כ- 32 מיליון ש"ח. ההשפעה לאחר מס בגין ענפים אלו הסתכמה לסך של כ- 66 מיליון ש"ח.

באור 10: - אירועים מהותיים בתקופת הדוח (המשך)

א. שינויים באומדנים ובהנחות עיקריות ששימשו בחישוב עתודות הביטוח (המשך)

יודגש כי בשלב זה קיימת אי ודאות בקשר להשפעת העדכון האמור, אם בכלל, על התחייבויות החברה שכן התקנות טרם פורסמו ואין להן ביטוי של ממש בפסיקת בתי המשפט ולא בתשלומי התביעות הנוכחיים, ולפיכך יתכן שהתפתחות התביעות בעתיד תהיה שונה מהערכות החברה ובהתאם לכך יתכן שהחברה תידרש לעדכן את אומדניה בהמשך.

ב. בתקופת הדוח נרשמה מגמה שלילית בשווקים הפיננסיים שהשפיעה לרעה בין היתר על תיק ההשקעות של הפוליסות המשתתפות ברווחים וכפועל יוצא על דמי הניהול להם זכאית החברה ממבטוחיה.

בשל התשואה השלילית שהושגה על ידי הקבוצה בפוליסות המשתתפות ברווחים מתחילת השנה, לא גבתה החברה דמי ניהול משתנים במרבית הפוליסות המשתתפות ברווחים ששווקו עד שנת 2004, ולא תוכל לגבות דמי ניהול משתנים כל עוד לא תושג תשואה חיובית שתכסה את התשואה הריאלית השלילית שנצברה עד כה. אמדן דמי הניהול שלא ייגבו בשל התשואה השלילית עד להשגת תשואה חיובית כאמור, הינו כ-40 מיליון ש"ח לפני מס.

ג. ביום 21 במרס 2016 התקשרה החברה עם גורם מפיץ בעסקה למכירת 26,000,000 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע"נ כ"א של אמות השקעות בע"מ (להלן: "אמות"), המהוות כ- 9.4% מהון המניות המונפק והנפרע של אמות, והמוחזקות בתיק הנוסטרו של החברה. כפי שנמסר לחברה, הגורם המפיץ התקשר עם צדדים שלישיים לשם מכירת המניות אליהם בעסקאות מחוץ לבורסה. המכירה בוצעה במחיר של 12.68 ש"ח למניה (אקס דיבידנד) ובתמורה כוללת נטו של כ- 329 מיליון ש"ח. סך הרווח שרשמה החברה הסתכם לכ- 33 מיליון ש"ח לפני מס.

לאחר המכירה חדלה אמות מלהיות חברה כלולה של החברה, יתרת החזקות במניות אמות מהווה כ- 3.8% מהון המניות המונפק והנפרע של אמות והן מטופלות כנכס פיננסי המשוערך לפי שווי הוגן, דרך רווח כולל אחר. החברה התחייבה כלפי המפיץ כי לא תמכור את יתרת מניות אמות המוחזקות בשלושת החודשים לאחר ביצוע העסקה במסגרת המסחר בבורסה או בדרך של הפצה לציבור, למעט בתנאים שנקבעו בין הצדדים.

ראה גם דיווח מיידי של מגדל אחזקות מיום 22 במרס 2016, מספר אסמכתא 2016-01-011502.

באור 11: - אירועים מהותיים לאחר תאריך הדוח

א. בהמשך למפורט בבאור 3.ה.38 לדוחות הכספיים השנתיים, בדבר התקשרותה של החברה עם אליהו בטוח, בעסקה שלפיה תעביר אליהו בטוח לחברה את תיק ה- Run Off בביטוח כללי בפוליסות שנמכרו על ידי אליהו בטוח עד ליום 31 בדצמבר 2012, ביום 21 באפריל 2016 הושלמה העסקה ותיק הביטוח הועבר לאחרייתיה של החברה ובמקביל התקבל סך של כ-305 מיליון ש"ח.

בהתאם לנתונים הכספיים אשר היו קיימים במועד ההשלמה (היינו ביום 21 באפריל 2016), ההתאמות להערכה האקטוארית בוצעו נכון ליום 31 במרס 2016. עד לתום חודש יוני 2016 יפגשו הצדדים ויבצעו התחשבות, לרבות בגין התקופה שעד ליום 21 באפריל 2016.

ב. לאחר תאריך הדוח נרשמה ירידה נוספת של עקום הריבית חסרת הסיכון, דבר הצפוי להביא להגדלה נוספת של התחייבויות בגין חוזי ביטוח. לפרטים בדבר מבחני רגישות הנוגעים לסיכונים שוק ראה באור 37 ב.1 לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2015.

באור 12: - עסקאות עם צדדים קשורים

ביום 5 באפריל 2016 אושרו תנאי העסקתו של מר אליהו אליהו על ידי האסיפה הכללית של החברה, ראה גם באור 38.ה.2 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2015.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רח' עמינדב 3, תל-אביב, 6706703
טל. +972 3 623 2525
פקס +972 3 562 2555
ey.com

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

לכבוד
בעלי המניות של מגדל חברה לביטוח בע"מ

הנדון: דוח מיוחד של רואי החשבון המבקרים על מידע כספי ביניים נפרד לפי דרישת המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981

מבוא

סקרנו את המידע הכספי הביניים הנפרד המובא לפי דרישת המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981 של מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן "החברה") ליום 31 במרס 2016 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. המידע הכספי הביניים הנפרד הינו באחריות הדירקטוריון והנהלה של החברה. אחריותנו היא להביע מסקנה על המידע הכספי הביניים הנפרד לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי הביניים הנפרד מתוך הדוחות הכספיים של חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת שווי מאזני אשר ההשקעה בהן הינה כ- 283,793 אלפי ש"ח ליום 31 במרס 2016 וחלקה של החברה ברווחיהן הינו כ- 29,420 אלפי ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדוחות הכספיים של אותן חברות נסקרו על ידי רואי חשבון אחרים שדוחותיהם הומצאו לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת לסכומים שנכללו בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי נפרד לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום של נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הביניים הנפרד הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לדרישת המפקח על הביטוח בחוזר ביטוח 15-1-2015.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

מבקרים משותפים

סומך חייקין
רואי חשבון

תל אביב,
31 במאי 2016

א. תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח

להלן נתונים כספיים תמציתיים על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה (להלן - "דוחות סולו"), הערוכים לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), למעט העיניינים הבאים:

1. מדידת ההשקעות בחברות מוחזקות המחושבת על בסיס אקוויטי.
2. זכויות במקרקעין כוללות גם זכויות במקרקעין המוחזקות באמצעות חברה מוחזקת, ששיעור ההחזקה בהן מעל 50% ושהחזקת זכויות אלה הוא עיסוקה היחיד.

תמצית דוחות ביניים על המצב הכספי

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	
	2015	2016
מבוקר	בלתי מבוקר	אלפי ש"ח

נכסים

444,171	461,955	440,923	נכסים לא מוחשיים
29	-	-	נכסי מס נדחים
1,671,315	1,654,612	1,676,788	הוצאות רכישה נדחות
535,863	536,312	525,279	רכוש קבוע
1,584,268	1,491,073	1,179,589	השקעות בחברות מוחזקות
5,328,453	5,153,743	5,362,712	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
937,741	870,672	789,291	נדל"ן להשקעה - אחר
754,293	946,530	729,034	נכסי ביטוח משנה
457,968	241,011	524,053	נכסי מסים שוטפים
401,467	423,449	682,989	חייבים ויתרות חובה
569,423	733,245	677,564	פרמיות לגביה
70,126,455	72,798,859	71,405,280	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			השקעות פיננסיות אחרות:
7,474,567	5,713,386	7,600,450	נכסי חוב סחירים
22,006,952	22,195,308	22,267,019	נכסי חוב שאינם סחירים
1,098,710	1,093,959	1,207,846	מניות
2,483,747	2,566,369	2,238,169	אחרות
<u>33,063,976</u>	<u>31,569,022</u>	<u>33,313,484</u>	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
7,801,126	4,080,290	6,612,405	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
1,892,559	1,574,793	1,617,144	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
<u>125,569,107</u>	<u>122,535,566</u>	<u>125,536,535</u>	סך הכל הנכסים
<u>83,643,694</u>	<u>82,475,558</u>	<u>83,827,574</u>	סך הכל השקעות עבור חוזים תלויי תשואה

א. תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

תמצית דוחות ביניים על המצב הכספי (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2015 מבוקר	ליום 31 במרס	
	2015	2016
	בלתי מבוקר אלפי ש"ח	

			הון
512,345	512,345	512,345	הון מניות ופרמיה
360,265	742,005	322,932	קרנות הון
3,807,041	3,177,038	3,353,198	עודפים
4,679,651	4,431,388	4,188,475	סך הכל הון
			התחייבויות
32,331,746	31,947,640	32,927,794	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
83,319,904	82,547,879	83,287,487	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
514,110	586,568	243,391	התחייבויות בגין מסים נדחים
277,409	260,111	281,017	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
27,945	-	1,727	התחייבויות בגין מסים שוטפים
1,419,491	1,451,198	1,780,178	זכאים ויתרות זכות
-	200,000	-	דיבידנד לשלם
2,998,851	1,110,782	2,826,466	התחייבויות פיננסיות
120,889,456	118,104,178	121,348,060	סך הכל התחייבויות
125,569,107	122,535,566	125,536,535	סך הכל הון והתחייבויות

א. תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

תמצית דוחות רווח והפסד ביניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2015	2016	
מבוקר	בלתי מבוקר	אלפי ש"ח	
10,688,814	(* 2,664,944	2,652,347	פרמיות שהורוחו ברוטו
623,156	151,139	172,327	פרמיות שהורוחו על ידי מבטחי משנה
10,065,658	2,513,805	2,480,020	פרמיות שהורוחו בשייר
3,477,019	3,576,715	(786,968)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,028,688	656,358	205,978	הכנסות מדמי ניהול
128,086	38,353	41,629	הכנסות מעמלות
-	56	33,232	הכנסות אחרות
<u>14,699,451</u>	<u>6,785,287</u>	<u>1,973,891</u>	סך הכל הכנסות
12,588,196	(* 6,849,658	2,176,531	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
347,310	91,766	36,082	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי התחייבויות בגין חוזי ביטוח
12,240,886	6,757,892	2,140,449	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,394,957	347,455	387,925	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
653,727	165,550	163,293	הוצאות הנהלה וכלליות
16,378	4,186	3,819	הוצאות אחרות
56,645	(2,112)	13,750	הוצאות (הכנסות) מימון
<u>14,362,593</u>	<u>7,272,971</u>	<u>2,709,236</u>	סך הכל הוצאות
150,919	32,009	38,041	חלק החברה בתוצאות נטו של חברות מוחזקות
487,777	(455,675)	(697,304)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
115,612	(192,874)	(241,106)	מסים על הכנסה
<u>372,165</u>	<u>(262,801)</u>	<u>(456,198)</u>	רווח (הפסד) לתקופה

(* סווג מחדש, ראה באור 2.ג לתמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים.)

א. תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

תמצית דוחות ביניים על הרווח הכולל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2015	2016	
מבוקר	בלתי מבוקר	אלפי ש"ח	
372,165	(262,801)	(456,198)	רווח (הפסד) לתקופה
			רווח (הפסד) כולל אחר
			פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
139,185	522,999	9,352	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה
(532,182)	(231,845)	(101,490)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לרווח והפסד
84,413	3,506	25,099	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לרווח והפסד
(7,679)	653	157	חלק ההחברה ברווח כולל אחר, נטן של חברות מוחזקות המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
(844)	(814)	(372)	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ
119,561	(110,305)	29,921	השפעת המס
(197,546)	184,194	(37,333)	סך הכל רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
			פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד
(11,401)	(8,223)	4,275	רווח (הפסד) ממדידה מחדש בשל תכניות הטבה מוגדרת
1,330	(878)	(385)	חלק החברה ברווח כולל אחר של חברות מוחזקות המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
4,239	3,101	(1,535)	השפעת המס
(5,832)	(6,000)	2,355	סך הכל רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלא יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
(203,378)	178,194	(34,978)	סך הכל רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
168,787	(84,607)	(491,176)	סך הכל רווח (הפסד) כולל לתקופה

א. תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

תמצית דוחות ביניים על השינויים בהון

מיוחס לבעלי מניות החברה								
סה"כ הון	עודפים	קרן החדש	קרן הערכה	קרנות הון			הון מניות ופרמיה	
				קרנות תרגום של פעילות חוץ	קרן בגין נכסים זמינים למכירה	קרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה		קרן לחלוקת מניות הטבה
אלפי ש"ח								
4,679,651	3,807,041	3,352	(604)	283,079	21,368	53,070	512,345	יתרה ליום 1 בינואר 2016 (מבוקר)
(456,198)	(456,198)	-	-	-	-	-	-	הפסד לתקופה
(34,978)	2,355	-	(243)	(37,090)	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
(491,176)	(453,843)	-	(243)	(37,090)	-	-	-	סך הכל רווח (הפסד) כולל
4,188,475	3,353,198	3,352	(847)	245,989	21,368	53,070	512,345	יתרה ליום 31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)
מיוחס לבעלי מניות החברה								
סה"כ הון	עודפים	קרן החדש	קרן הערכה	קרנות הון			הון מניות ופרמיה	
				קרנות תרגום של פעילות חוץ	קרן בגין נכסים זמינים למכירה	קרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה		קרן לחלוקת מניות הטבה
אלפי ש"ח								
4,720,001	3,649,845	3,352	(65)	480,086	21,368	53,070	512,345	יתרה ליום 1 בינואר 2015 (מבוקר)
(262,801)	(262,801)	-	-	-	-	-	-	הפסד לתקופה
178,194	(6,000)	-	(527)	184,721	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
(84,607)	(268,801)	-	(527)	184,721	-	-	-	סך הכל רווח (הפסד) כולל
(204,006)	(204,006)	-	-	-	-	-	-	דיבידנד
4,431,388	3,177,038	3,352	(592)	664,807	21,368	53,070	512,345	יתרה ליום 31 במרס 2015 (בלתי מבוקר)
מיוחס לבעלי מניות החברה								
סה"כ הון	עודפים	קרן החדש	קרן הערכה	קרנות הון			הון מניות ופרמיה	
				קרנות תרגום של פעילות חוץ	קרן בגין נכסים זמינים למכירה	קרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה		קרן לחלוקת מניות הטבה
אלפי ש"ח								
4,720,001	3,649,845	3,352	(65)	480,086	21,368	53,070	512,345	יתרה ליום 1 בינואר 2015 (מבוקר)
372,165	372,165	-	-	-	-	-	-	רווח לתקופה
(203,378)	(5,832)	-	(539)	(197,007)	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
168,787	366,333	-	(539)	(197,007)	-	-	-	סך הכל רווח (הפסד) כולל
1,082	1,082	-	-	-	-	-	-	השפעה מצטברת נטו של שינויים בעתודות ביטוח בביטוח כללי
(210,219)	(210,219)	-	-	-	-	-	-	דיבידנד
4,679,651	3,807,041	3,352	(604)	283,079	21,368	53,070	512,345	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)

ב. פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של החברה בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח

1. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

להלן פירוט הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה, המוצגים בשווי הוגן * דרך רווח והפסד:

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		
	2015	2016	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
5,328,453	5,153,743	5,362,712	נדל"ן להשקעה
			השקעות פיננסיות:
27,477,247	23,799,515	28,344,075	נכסי חוב סחירים
8,395,427	8,002,771	8,596,321	נכסי חוב שאינם סחירים *
16,024,532	15,997,986	16,851,209	מניות
18,229,249	24,998,587	17,613,675	אחרות
70,126,455	72,798,859	71,405,280	סך השקעות פיננסיות
7,801,126	4,080,290	6,612,405	מזומנים ושווי מזומנים
387,660	442,666	481,377	אחר
83,643,694	82,475,558	83,861,774	סך נכסים עבור חוזים תלויי תשואה
908,891	910,181	907,955	* מתוכם נכסי חוב הנמדדים בעלות מתואמת
1,133,546	1,201,411	1,137,649	שווי הוגן של נכסי חוב הנמדדים בעלות מתואמת

ב. פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של החברה בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

2. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 במרס 2016				
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה בלתי מבוקר אלפי ש"ח	מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
7,749,337	-	7,749,337	-	נכסי חוב סחירים
22,278,182	22,278,182	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
1,220,145	-	1,179,499	40,646	מניות
2,264,062	-	2,139,364	124,698	אחרות
<u>33,511,726</u>	<u>22,278,182</u>	<u>11,068,200</u>	<u>165,344</u>	סך השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 במרס 2015				
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה בלתי מבוקר אלפי ש"ח	מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
5,875,957	-	5,875,957	-	נכסי חוב סחירים
22,189,854	22,189,854	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
1,108,596	-	1,108,596	-	מניות
2,599,294	-	2,533,401	65,893	אחרות
<u>31,773,701</u>	<u>22,189,854</u>	<u>9,517,954</u>	<u>65,893</u>	סך השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 בדצמבר 2015				
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
7,613,703	-	7,613,703	-	נכסי חוב סחירים
22,025,201	22,025,201	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
1,110,593	-	1,050,213	60,380	מניות
2,509,214	-	2,489,115	20,099	אחרות
<u>33,258,711</u>	<u>22,025,201</u>	<u>11,153,031</u>	<u>80,479</u>	סך השקעות פיננסיות אחרות

ב. פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של החברה בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

2. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

א. נכסי חוב סחירים

ליום 31 מרס 2016	
הערך בספרים	עלות מופחתת
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
4,429,069	4,338,295
3,320,268	3,246,100
7,749,337	7,584,395
1,287	

אגרות חוב ממשלתיות
נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
סך נכסי חוב סחירים
ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 מרס 2015	
הערך בספרים	עלות מופחתת
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
3,242,239	3,011,324
2,633,718	2,521,022
5,875,957	5,532,346
907	

אגרות חוב ממשלתיות
נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
סך נכסי חוב סחירים
ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר 2015	
הערך בספרים	עלות מופחתת
מבוקר	
אלפי ש"ח	
4,723,666	4,707,653
2,890,037	2,849,077
7,613,703	7,556,730
2,415	

אגרות חוב ממשלתיות
נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
סך נכסי חוב סחירים
ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ב. פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של החברה בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

2. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ב. נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 במרס 2016		
שווי הוגן	הערך בספרים	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
25,994,167	20,051,742	אגרות חוב ממשלתיות - אג"ח מיועדות*
2,697,048	2,226,440	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
<u>28,691,215</u>	<u>22,278,182</u>	סך נכסי חוב שאינם סחירים
	<u>30,220</u>	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 מרס 2015		
שווי הוגן	הערך בספרים	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
26,111,682	19,877,913	אגרות חוב ממשלתיות - אג"ח מיועדות*
2,908,640	2,311,941	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
<u>29,020,322</u>	<u>22,189,854</u>	סך נכסי חוב שאינם סחירים
	<u>17,664</u>	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר 2015		
שווי הוגן	הערך בספרים	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
25,487,339	19,780,084	אגרות חוב ממשלתיות - אג"ח מיועדות*
2,691,490	2,245,117	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
<u>28,178,829</u>	<u>22,025,201</u>	סך נכסי חוב שאינם סחירים
	<u>25,375</u>	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

* השווי ההוגן של אגרות חוב מיועדות חושב על פי מועד הפרעון החוזי.

ב. פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של החברה בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

2. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ג. מניות

ליום 31 מרס 2016	
הערך בספרים	עלות (*)
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
1,151,050	1,051,212
69,095	48,540
1,220,145	1,099,752
85,375	

מניות סחירות

מניות שאינן סחירות

סך מניות

ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 מרס 2015	
הערך בספרים	עלות (*)
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
1,041,671	775,103
66,925	58,373
1,108,596	833,476
91,823	

מניות סחירות

מניות שאינן סחירות

סך מניות

ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר 2015	
הערך בספרים	עלות (*)
מבוקר	
אלפי ש"ח	
1,040,308	887,235
70,285	49,611
1,110,593	936,846
123,593	

מניות סחירות

מניות שאינן סחירות

סך מניות

ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

(*) בניכוי הפרשות לירידת ערך.

ב. פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של החברה בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

2. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ד. אחרות

ליום 31 מרס 2016		
הערך בספרים	עלות (*)	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
1,677,390	1,689,151	השקעות פיננסיות סחירות
586,672	361,013	השקעות פיננסיות שאינן סחירות
2,264,062	2,050,164	סך השקעות פיננסיות אחרות
272,048		ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 מרס 2015		
הערך בספרים	עלות (*)	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
2,122,200	1,769,422	השקעות פיננסיות סחירות
477,094	317,433	השקעות פיננסיות שאינן סחירות
2,599,294	2,086,855	סך השקעות פיננסיות אחרות
215,050		ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר 2015		
הערך בספרים	עלות (*)	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
2,018,328	1,905,848	השקעות פיננסיות סחירות
490,886	364,591	השקעות פיננסיות שאינן סחירות
2,509,214	2,270,439	סך השקעות פיננסיות אחרות
256,730		ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

(*) בניכוי הפרשות לירידת ערך.

השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, קרנות גידור, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.

דוח בדבר הערך הגלום (Embedded Value) של מגדל חברה לביטוח בע"מ

דוח

בדבר "הערך הגלום" (Embedded Value)

ליום 31.12.2015

טוב שיש מגדל מאחוריך
www.migdal.co.il
מגדל חברה לביטוח בע"מ

תוכן

3	1. כללי	3
3	1.1. רקע והיקף הגילוי	3
4	1.2. הבהרה לעניין מידע צופה פני עתיד	4
4	1.3. פרקים עיקריים במסמך	4
4	1.4. הגדרות	4
6	1.5. הערות, הבהרות וסייגים	6
6	1.5.1 כללי	6
6	1.5.2 רפורמות וחקיקה	6
8	1.5.3 טיפול בסיכונים	8
9	1.5.4 שיערוך נכסים לפי שווי הוגן	9
9	1.5.5 הסדרי סבסוד ממשלתי לקרנות פנסיה	9
9	1.5.6 הערך הגלום איננו אמור לייצג את השווי הכלכלי או את שווי השוק של החברה או של חברת האם שלה מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ	9
10	2. מתודולוגית חישוב הערך הגלום	10
10	2.1 כללי	10
10	2.2 טיפול בסיכונים	10
10	2.2.1 טיפול בסיכונים פיננסים	10
10	2.2.2 טיפול בסיכונים אחרים	10
11	2.3 הנחות כלכליות	11
11	2.3.1 תשואה, ריבית היוון ואינפלציה	11
12	2.3.2 מיסוי	12
12	2.4 הנחות דמוגרפיות תפעוליות	12
12	2.4.1 הנחות דמוגרפיות	12
12	2.4.2 הנחות תפעוליות (הוצאות)	12
12	2.5 שיטת החישוב	12
12	2.5.1 הון עצמי מותאם (ANW)	12
13	2.5.2 ערך נוכחי של רווחים עתידיים (PVFP)	13
13	2.5.3 עלות הון נדרש (CoC)	13
13	2.5.4 ערך עסקים חדשים (VNB)	13
13	2.6 טיפול באופציות והבטחות פיננסיות	13
13	2.7 ניתוח השינוי ב- EV והרווח על בסיס EV	13
16	2.8 מבחני רגישות	16
16	2.9 סקירת דוח הערך הגלום	16
17	3. תוצאות	17
17	3.1 הערך הגלום נכון ל- 31.12.2015	17
17	3.2 ערך עסקים חדשים של המכירות בשנת 2015	17
18	3.3 התאמה בין ההון העצמי המותאם לבין ההון העצמי בדוחות הכספיים 31.12.2015	18
19	3.4 ניתוח השינוי ב- EV והרווח על בסיס EV	19
19	3.4.1 עסקי ביטוח	19
20	3.4.2 עסקי פנסיה	20
21	3.4.3 סה"כ עסקי ביטוח ופנסיה	21
22	3.5 פירוט בפרט בין השינוי בהון העצמי המותאם לבין הרווח הנקי לחברה	22
23	3.6 ניתוח רגישות בגין עסקי ביטוח חיים ובריאות ליום 31.12.2015	23
24	3.7 ניתוח רגישות בגין עסקי ניהול קרנות פנסיה ליום 31.12.2015	24

1. כללי

1.1 רקע והיקף הגילוי

על-פי חוזר המפקח על הביטוח, מיום 12 באוגוסט 2007 (חוזר ביטוח 11-1-2007) (להלן: "החוזר"), על חברות הביטוח לפרסם, מדי שנה, מידע בדבר הערך הגלום ("Embedded Value" או "EV") בפוליסות ביטוח לטווח ארוך (ביטוח חיים וביטוח בריאות) לסוף השנה הקודמת. בהתאם לחוזר, מגדל חברה לביטוח בע"מ ("החברה"), מפרסמת בזה את הערך הגלום ליום 31 בדצמבר 2015 וערך העסקים החדשים של עסקי הביטוח לטווח ארוך, לרבות מבחני רגישות ביחס אליהם והתנועה בערך הגלום לשנת 2015.

דיווח זה נערך על פי הכללים והעקרונות שקבע המפקח על הביטוח, אשר אימץ את הכללים והעקרונות שנקבעו בדוח וועדה משותפת של חברות הביטוח והמפקח על הביטוח, אשר פעלה בליווי יועצים מישראל ומחו"ל (להלן: "דוח הוועדה").

אופן הגילוי בדוח זה הינו בהתאם לכללי הגילוי הכלליים בדוח הוועדה ולהוראות המפורטות ב- "פורמט גילוי" אשר הוכן על-ידי הוועדה בתיאום עם הממונה. "פורמט גילוי" זה טרם פורסם על-ידי הממונה כתוספת לחוזר.

הכללים והעקרונות שנקבעו בדוח הוועדה מפורסמים באתר משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון (www.mof.gov.il).

דיווח זה כולל מלבד עסקי הביטוח, שפרסומם מחויב מהחוזר הנ"ל, גם את הערך הגלום של עסקי ניהול קרנות הפנסיה של החברה, שחושבו על בסיס העקרונות האמורים.

לדוח זה מצורף דוח סקירה של סוקר חיצוני בדבר הערך הגלום ליום 31.12.2015. וערך העסקים החדשים, המתייחסים לפוליסות ביטוח חיים ובריאות ארוכות טווח ועסקי ניהול קרנות פנסיה לשנה שהסתיימה באותו מועד, וכן מבחני הרגישות ביחס אליהם וניתוח התנועה בערך הגלום לשנת 2015.

1.2 הבהרה לעניין מידע צופה פני עתיד

קביעת הערך הגלום וערך העסקים החדשים (כהגדרתם להלן) התבססה על תחזיות, הערכות ואומדנים לאירועים עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינם בשליטתה של החברה, ויש לראות בהם כ- "מידע צופה פני עתיד" כהגדרתו בסעיף 32א לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. אין מניעה כי תחזיות, הערכות ואומדנים אלו, כולם או חלקם, לא יתממשו או שיתממשו באופן שונה מכפי שהוצג בדוח הערך הגלום, ולפיכך התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מכפי שנחזה.

1.3 פרקים עיקריים במסמך

רקע כללי והסבר של שיטת החישוב.
 התייחסות להנחות ששימשו בבסיס החישוב.
 תוצאות הערך הגלום וערך עסקים חדשים.
 ניתוח התנועה של הערך הגלום.
 תוצאות ניתוחי רגישות של הערך הגלום

1.4 הגדרות

ההגדרות להלן מהוות הסבר תמציתי למושגים עיקריים, המשמשים להבנת הדיווח להלן. תיאורים והסברים מלאים נמצאים בכללים והעקרונות שבדוח הוועדה.

היוון תזרים הרווחים הצפויים העתידיים, הנובעים מהתיק הקיים של העסקים הכלולים (ראה סעיף 2.5.2 להלן).	"ערך נוכחי של רווחים עתידיים" ("PVFP")
ההון העצמי של החברה, לאחר מספר התאמות כדי שיהיה עקבי עם שווי התיק בתוקף (ראה סעיף 2.5.1 להלן).	"הון עצמי מותאם" ("ANW")
ההשפעה על הערך הגלום בעקבות הדרישה המוטלת על החברה להחזיק הון מינימלי (ראה סעיף 2.5.3 להלן).	"עלות ההון הנדרש" ("CoC")
הערך הנוכחי של רווחים עתידיים בניכוי עלות ההון הנדרש.	"שווי תיק בתוקף" ("VIF")
הערך הגלום מורכב מצירוף שני הרכיבים הבאים: "שווי תיק בתוקף" (VIF); ו- "הון עצמי מותאם" (ANW). יובהר כי ההון העצמי המותאם הינו ההון העצמי של החברה המתייחס למכלול הפעילויות של החברה ולא בגין העסקים הכלולים ב-VIF בלבד.	"הערך הגלום" Embedded "Value" ("EV")

<p>כמו כן יובהר כי שווי התיק בתוקף אינו כולל: עסקי ביטוח כללי (אלמנטרי). תחומי פעילות אחרים של חברות בשליטתה של החברה כגון פעילות סוכנויות ביטוח וניהול קופות גמל. היכולת ליצור עסקים נוספים בעתיד (מוניטין).</p>	
<p>הערך הנוכחי של הרווחים הצפויים בגין הפוליסות החדשות בעסקים הכלולים אשר נמכרו במהלך שנת הדוח. הרווחים האלה נמדדו משעת המכירה ועד תום תקופת הפוליסה .</p>	<p>"ערך עסקים חדשים Value of New Business ("VNB")</p>
<p>העסקים הכלולים בחישוב שווי התיק בתוקף: פוליסות אישיות ארוכות טווח בתיק ביטוח חיים ובריאות בתוקף נכון לתאריך הדיווח, כולל הנחות לגבי הגדלות עתידיות בפרמיה והפקדות חד-פעמיות הנובעות מגידול בשכר. פוליסות קבוצתיות בתיק ביטוח חיים ובריאות בתוקף נכון לתאריך הדיווח. יצוין כי על פי הכללים והעקרונות שבדוח הוועדה הוערכו רווחיהן של פוליסות אלו רק עד למועד החידוש הבא של הפוליסות. עסקי ניהול קרנות פנסיה המתנהלות על ידי חברות מנהלות בבעלות החברה.</p>	<p>"עסקים כלולים"</p>

1.5 הערות, הבהרות וסייגים

1.5.1 כללי

הערך הגלום חושב בהתאם למתודולוגיה ולכללים והעקרונות שנקבעו בדוח הוועדה. ההנחות במודל הן לפי "ההנחות הצפויות באופן המיטבי" (Best Estimate Assumptions), דהיינו, הנחות שהינן פרי השלכת הניסיון הקיים כלפי העתיד במסגרת הסביבה בה פועלות חברות הביטוח, וללא מקדמי שמרנות. מטבע הדברים, היות ומדובר בהערכות עתידיות לזמן ארוך, התוצאות בפועל צפויות להיות שונות מאלה שהוערכו בעת חישוב הערך הגלום. סטיות מהפרמטרים וההנחות שהונחו בחיזוי הערך הגלום יכולות להשפיע באופן מהותי על התוצאה.

פרמטרים אלו כוללים, בין היתר:

1. גורמים כלכליים (לדוגמא- ריבית היוון, תשואות).
2. גורמים דמוגרפיים (לדוגמא- שינויים בתמותה ותחלואה).
3. חקיקה והסדרים תחיקתיים בנושאים רלוונטיים.
4. חשיפה להתחייבויות תלויות (ראה ביאור 39 לדוחות הכספים של שנת 2015).
5. שינויים בסביבה העסקית.
6. מיסוי.

בנוסף יש לעיין גם בדוח התקופתי של שנת 2015 ובתמצית הדוחות הכספיים ליום 31.03.2016.

תוצאות עתידיות, הסוטות מההערכות שבוצעו על בסיס "ההנחות הצפויות באופן המיטבי" הן טבעיות וצפוי שיתרחשו אף אם לא יתרחש שינוי כלשהו בסביבת הפעילות של החברה. על כן צפוי, כי התוצאות בפועל מדי שנה תהיינה שונות מאלו החזויות במודל הערך הגלום ולו רק בשל תנודות אקראיות רגילות.

1.5.2 רפורמות וחקיקה

בשנים האחרונות חלו רפורמות רבות, בעלות השפעה מהותית על תחום הביטוח וחיסכון לטווח ארוך. ראה גם סעיפים 6.3, 6.4, 9.3 בדוח תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי לשנת 2015, וכן סעיפים 1.3.2 ו-4.2 בדוח הדירקטוריון של מגדל אחזקות לרבעון הראשון של 2016.

להלן פירוט בדבר רפורמות חשובות, בין היתר:

1. בדצמבר 2015 פורסם על ידי משרד האוצר חוזר בנושא שיווק פוליסות ביטוח חיים הכוללות מקדמי קצבה המגלמים הבטחת תוחלת חיים, כולל הוראות נידוד. להערכת החברה, לחוזר האמור עלולה להיות השפעה על רמת השימור של פוליסות אלו, שתתבטא גם בהורדת דמי הניהול.

2. בחודש פברואר 2016 פורסמה טיוטה נוספת של חוזר בעניין בירור ויישוב תביעות בביטוח בריאות. לטיטה זו אם וככל שתפורסם כנוסח מחייב, יכול ותהיה השפעה לרעה על הגדרת מקרה הביטוח בביטוח סיעודי אך בשלב זה החברה אינה יכולה להעריך את מלוא ההשפעה של הטיטה.
3. הגדלת שיעורי הפרשות, בביטוח חיים ובפנסיה: בחודש מרס 2016 פורסמה הצעת חוק שעניינה התאמת הוראות שונות בחוק להסכם הקיבוצי שנחתם בחודש פברואר 2016 בין ארגוני המעסיקים והתאחדות התעשיינים לפיו יוגדלו תשלומי המעסיק והפרשות העובד לקרן הפנסיה. על פי הצעת החוק ובהתאם לשיעורי הגדלת התשלומים שנקבעו בהסכם הקיבוצי, שיעור התשלומים למרכיב תגמולי המעביד יהיה אחיד בכל המוצרים הפנסיוניים ויעמוד על שיעור של 6.5% משכרו של העובד, והעובד יהיה זכאי לשיעור הפקדה שלא יפחת מזה הקבוע בתוספת השלישית (6.25% החל מיולי 2016 ו-6.5% החל מינואר 2017, בהתאם להסכם הקיבוצי).
- להערכת החברה, יישום הוראות ההסכם הקיבוצי והצעת החוק עשוי להעלות את שיעורי הפרשות לביטוח הפנסיוני.
4. מנגנון לבחירת קרן ברירת מחדל בקרנות הפנסיה: בחודש מרץ 2016 פורסם חוזר הקובע הוראות לעניין בחירת קופת גמל ברירת מחדל על ידי משרד האוצר שתהווה ברירת מחדל לעובדים שלגביהם לא נקבעה בדין או בהסכם או מכוחם קופת גמל לצורך הפקדת התשלומים שלהם ואשר לא חרו בקופת גמל לאחר שניתנה להם הזדמנות לעשות כן. החוזר קובע, כי חברה מנהלת של קופת גמל תאפשר הפקדת תשלומים של מעסיק וצירוף לקופת גמל של עובד שלא מילא טופס הצטרפות לקופת גמל שבניהולה, וכן מעסיקים יהיו רשאים להפקיד תשלומים בעד עובד כאמור, רק לקופת ברירת מחדל נבחרת, שהיא אחת משתי קופות פנסיה חדשות מקיפות לפחות שתקבע המפקחת אחת לשלוש שנים, לראשונה לפני 1.9.2016, או קופת גמל לקצבה או קרן השתלמות שנבחרה על ידי אותו מעסיק לתקופה שלא תעלה על חמש שנים במסגרת הליך תחרותי המאפשר לכל חברה המנהלת סוג קופת גמל רלוונטי הזדמנות שווה להשתתף בו.
- ליישום החוזר יכולות להיות השלכות מהותיות על השוק ועל החברה בפרט, באשר הוא עשוי עלול להשפיע על דמי הניהול ולהביא לפגיעה ברווחיות החברה ובערך הגלום.
5. איחוד חשבונות קיימים, בקרנות הפנסיה: במסגרת תיקון 13 לחוק קופות גמל שפורסם בחודש נובמבר 2015 נקבעו התנאים בהם יאוחדו חשבונותיו של עמית בקרנות הפנסיה לתוך חשבון הפנסיה הפעיל שלו. להערכת החברה, יישום ההוראות בעניין איחוד חשבונות יגרום לירידה בהיקף הכספים המנוהלים בחשבונות המוקפאים בקרנות הפנסיה של מגדל מקפת (שכן חשבונות מוקפאים של עמיתים במגדל מקפת יאוחדו עם החשבונות הפעילים של העמיתים בחברות מנהלות אחרות) ובהתאם, לצמצום מספר העמיתים בקרן הפנסיה של מגדל מקפת. מצד שני, איחוד החשבונות, יגדיל, את הכספים המנוהלים בגין העמיתים בחשבונות הפעילים בקרן הפנסיה של מגדל מקפת כתוצאה מהעברה של כספי חשבונות מוקפאים מקרנות פנסיה אחרות ובהתאם לגידול מספר העמיתים בקרן הפנסיה של מגדל מקפת. כמו כן התיקון עשוי להביא לירידה בגובה דמי הניהול והוא עשוי לפגוע ברווחיות החברה ובערך הגלום.
6. שינויים בהקצאת האג"ח המיועדות לקרנות הפנסיה החדשות- בחודש אפריל 2016 פורסמה טיוטת תקנות לעניין זקיפת תשואה בקרן פנסיה חדשה מקיפה. במסגרת הטיטה הוצע לקבוע הוראות לעניין אופן זקיפת התשואה לעמיתים ופנסיונרים בקרן חדשה מקיפה. להערכת החברה, שינוי בהקצאת האג"ח המיועדות יביא להגברת התחרות על הכספים המיועדים לתשלום קצבאות סמוך לגילאי הפרישה, תוך מתן עדיפות ברורה לקרנות הפנסיה על פני יתר מוצרי חסכון ארוך טווח ואף עלול להביא

לירידה בשיעור דמי הניהול בגין מקבלי הקצבה. בנוסף, שינוי בהקצאה של אג"ח המיועדות עשוי להשפיע על הערך הגלום של עסקי הפנסיה.

לרפורמות הנ"ל, קיימת בין היתר השלכה על הגברת התחרות בענף חיסכון טווח ארוך, על שימור התיק ועל גובה דמי הניהול שיבואו לידי ביטוי בערך הגלום ועל רווחיות הפעילות בעתיד. בנוסף קיימת השפעה שלילית פוטנציאלית במוצרי בריאות עקב עדכוני הגדרות האירוע המזכה. חישוב הערך הגלום אינו כולל את ההשפעה האפשרית של כל הרפורמות לעיל, וכן התפתחויות אחרות שטרם באו לידי ביטוי מעשי בתנאים בפועל, ואשר לגביהם אין בידי החברה נכון למועד זה, יכולת להעריך את כל השפעתן על תוצאותיה העסקיות ועל הערך הגלום.

לאור האמור מצורפים בזה ניתוחי רגישות לסעיפים הנ"ל, בהם נבחנת רגישות תוצאות החישוב לשינויים בפרמטרים השונים עבור הפוליסות החשופות לרפורמות אלו. יובהר, כי אין ללמוד מניתוחי הרגישות לגבי הערכות החברה באשר להשפעה אפשרית של שינויים רגולטוריים שהחברה אינה יכולה להעריך עדיין את השפעתם טרם יישומם המלא בפועל. ראה סעיף 3.6. ו- 3.7 להלן.

1.5.3 טיפול בסיכונים

- בחישוב הערך הגלום לא נלקחו בחשבון סיכונים קיצוניים אשר ההסתברות להתרחשותם נמוכה מאוד ואשר אין ביכולתה של החברה להעריך את ההסתברות להתרחשות סיכונים אלה, וכן סיכונים אחרים אשר אין ביכולתה של החברה להעריך את השפעתם כגון סיכונים תפעוליים. כמו כן, ההנחות שביסוד המודל גובשו בעיקר על סמך מחקרים וניתוחים המבוססים על ניסיון החברה ושל החברות המנהלות של קרנות הפנסיה לאורך השנים האחרונות אשר לא כללו אירועים קיצוניים (כגון מלחמה או רעידת אדמה).
  - ביסוד המודל קיימת הנחה כי לא קיימת קורלציה בין גורמי הסיכון השונים, אשר עלולה להשפיע על הערך הגלום באופן מהותי. בשל העדר נתונים מספקים לבחינת הקורלציה האמורה, לא נבדקה הנחה זו על ידי החברה.
  - קביעת הערך הגלום אמורה להתבסס על הערכת התפלגות הערך הגלום. עם זאת, בהיעדר נתונים סטטיסטיים מובהקים מתאימים להערכת התפלגות הערך הגלום לכל הגורמים הדמוגרפיים והתפעוליים, השתמשה החברה בהנחות של כל פרמטר ופרמטר כשלעצמו, לפי התוחלת של כל גורם רלוונטי.
- הערך הגלום מבוסס על התיאוריה לפיה משקיעים אינם זקוקים לפיצוי עבור סיכונים ובלבד שהם ניתנים לגידור או שהמשקיעים יכולים לפזר את חוסר הוודאות על ידי החזקת תיק השקעות מפוזר ומגוון. בפועל, יתכן ולא ניתן לגדר חלק מהסיכונים הדמוגרפיים התפעוליים (להלן: "סיכונים בלתי מגודרים"). בהעדר שוק נזיל ועמוק לפיו ניתן להעריך את "מחיר הסיכון" שהשוק נותן לסיכונים אלה, ובהעדר מתודולוגיה מוסכמת לכימות מחיר השוק הרעיוני שלהם, לא הופחת הערך הגלום בגין סיכונים בלתי מגודרים. יצוין, כי הוועדה התקשרה עם יועצים אקטואריים מחו"ל על מנת לגבש מתודולוגיה ראויה ומעשית לפיה יותאם הערך הגלום באופן שישקף את עלות הסיכונים הבלתי מגודרים. צפוי כי התאמה זו תבטא בהפחתה משמעותית של הערך הגלום, הן ביחס לשווי התיק בתוקף (VIF), והן ביחס לשווי העסק החדש (VNB), וזאת בהתאם לפרקטיקה המקובלת בדיווחי הערך הגלום בעולם. נכון ליום פרסום דוח זה,

הוועדה טרם גיבשה מתודולוגיה סדורה בעניין זה וטרם גיבשה המלצותיה. לאור האמור לא היה ניתן לבצע את ההתאמה בדיווח זה.

- לגבי טיפול בסיכונים פיננסיים, ראה סעיף 2.2.1 להלן

אינדיקציות מסוימות לגבי השפעת ההנחות השונות על הערך הגלום מצורפות במסגרת ניתוחי הרגישות בסעיפים 3.6 ו-3.7 להלן. יש להדגיש כי, כאמור לעיל, אין בידי החברה להעריך כמותית, באופן אובייקטיבי ומדעי, את השפעת הסוגיות הנ"ל על הערך הגלום, ועל כן הרגישויות שהוצגו אינן מהוות הערכה שכזו, אלא הן מספקות כלי עזר למשתמשי הדוח.

1.5.4 שיערוך נכסים לפי שווי הוגן

בהתאם לכללים והעקרונות שבדוח הוועדה, שיערוך לשווי הוגן של נכסי החברה המוצגים בדוחות הכספיים שלא לפי שוויים הוגן בוצע רק ביחס לנכסים החופפים לעסקים הכלולים בערך הגלום. יצוין כי אג"ח מיועדות, הן בביטוח חיים נוסטרו והן בקרנות הפנסיה החדשות, הוערכו בהתאם לעלותן המותאמת והשפעת שוויין ההוגן נכללה בשווי התיק בתוקף.

1.5.5 הסדרי סבסוד ממשלתי לקרנות פנסיה

בחישוב הערך הגלום וערך העסקים החדשים של עסקי ניהול פנסיה, הניחה החברה שלא יחולו שינויים בהסדרי הסבסוד הממשלתי השונים, המתבטאים בשיעורי תשואה מובטחים על אג"ח מיועדות הקיימות והצפויות להיות מונפקות בעתיד, בקרנות החדשות והותיקות.

1.5.6 הערך הגלום איננו אמור לייצג את השווי הכלכלי או את שווי השוק של החברה או של חברת האם שלה, מגדל אחזקות ביטוח ופיננסיים בע"מ.

יודגש, כי הערך הגלום אינו מביא בחשבון סיכונים מסוימים כמפורט בסעיף 1.5.3 לעיל וכן את ההשפעה האפשרית של הרפורמות כמפורט בסעיף 1.5.2 לעיל.

יצוין כי, כאמור לעיל, שווי התיק בתוקף איננו כולל עסקי ביטוח כללי, תחומי פעילות אחרים של החברות בשליטתה של החברה (כגון פעילות סוכנויות ביטוח ועסקי ניהול קופות גמל), ומכירות עתידיות והיכולת ליצור עסקים בעתיד (מוניטין).

כמו כן יודגש, כי הערך הגלום מתייחס למגדל חברה לביטוח בע"מ בלבד, ולא לחברת האם מגדל אחזקות ביטוח ופיננסיים בע"מ, שלה פעילויות ועסקים נוספים.

מובן אפוא כי גם לאור האמור לעיל, הערך הגלום איננו מייצג את שווי השוק או את השווי הכלכלי הכולל של מגדל חברה לביטוח בע"מ, וודאי שלא את שווי השוק או את השווי הכלכלי של מגדל אחזקות ביטוח ופיננסיים בע"מ

2. מתודולוגית חישוב הערך הגלום

2.1 כללי

עקרונות חישוב הערך הגלום נעשו בהתאם לכללים ולעקרונות שבדוח הוועדה. ההנחות במודל הן לפי "ההנחות הצפויות באופן המיטבי" (Best Estimate Assumptions), דהיינו - ללא מקדמי שמרנות. המודל אינו כולל שווי של מכירות עתידיות, אך החישוב מניח המשך פעילות עסקית.

2.2 טיפול בסיכונים

2.2.1 טיפול בסיכונים פיננסיים

בהתאם להנחיות הוועדה, נעשה שימוש בטכניקה מימונית הנקראת Certainty Equivalent Approach, שבה התאמת תזרימי המזומנים לסיכוני השוק הגלומים בהם נעשה באופן בו התשואה הצפויה על ההשקעות הינה ריבית חסרת סיכון והיוון תזרימי המזומנים נעשה אף הוא לפי ריבית חסרת סיכון. יצוין כי התזרים הצפוי מאג"ח מיועדות חושב על בסיס תשואת אג"ח אלו, ותזרים המזומנים בגינו הוון אף הוא לפי שיעור ריבית חסרת סיכון.

במסגרת התייעצות שמבוצעת בין הוועדה לבין היועצים מחו"ל, כאמור לעיל, הוועדה החלה לגבש מתודולוגיה אשר תיתן ביטוי לעובדה כי בפועל ניתן להניח תשואות עודפות על ריבית חסרת סיכון. לאור העובדה שניתן להשקיע בנכסים לא סחירים כנגד התחייבויות ביטוחיות שאינן נזילות, ניתן להניח תוספת לשיעור ריבית חסרת הסיכון אשר מתאים לנכסים הסחירים ("פרמיית אי נזילות"), כמקובל בפרקטיקה של דיווחי EV בעולם. נכון למועד פרסום הדו"ח, הוועדה טרם גיבשה המלצות מפורטות ולפיכך לא ניתן ביטוי ל"פרמיית אי-נזילות", במסגרת דו"ח זה.

2.2.2 טיפול בסיכונים אחרים

ראה סעיף 1.5.3 לעיל.

2.3 הנחות כלכליות

2.3.1 תשואה, ריבית היוון ואינפלציה:

התשואה העתידית וריבית ההיוון מבוססות על עקומת התשואות של ריבית חסרת סיכון צמודת מדד. שיעורי ה- spot rates של הריבית חסרת הסיכון נכון לסוף 2015, כפי שהתקבלו מחברת "מרווח הוגן", הינן:

שנה	שיעור ריבית	שנה	שיעור ריבית	שנה	שיעור ריבית
2016	0.45%	2026	0.77%	2036	1.41%
2017	0.41%	2027	0.86%	2037	1.44%
2018	0.22%	2028	0.95%	2038	1.48%
2019	0.10%	2029	1.02%	2039	1.51%
2020	0.14%	2030	1.09%	2040	1.54%
2021	0.23%	2031	1.16%	2041	1.56%
2022	0.32%	2032	1.22%	2042	1.59%
2023	0.43%	2033	1.27%	2043	1.61%
2024	0.54%	2034	1.32%	2044	1.63%
2025	0.66%	2035	1.37%	2045	1.65%

יצוין, כי אין צורך בהנחה מפורשת של אינפלציה עתידית כיוון שהמודל הינו במונחים ריאליים. כאשר פרמטר מסוים צפוי להשתנות שלא בהתאם לאינפלציה העתידית, נלקחה הנחה מפורשת של החריגה מהאינפלציה העתידית.

לצורך השוואה להלן שיעורי ה- spot rates של הריבית חסרת הסיכון נכון לסוף 2014:

שנה	שיעור ריבית	שנה	שיעור ריבית	שנה	שיעור ריבית
2015	1.42%	2025	0.89%	2035	1.47%
2016	-0.12%	2026	0.99%	2036	1.50%
2017	0.04%	2027	1.07%	2037	1.53%
2018	0.09%	2028	1.14%	2038	1.56%
2019	0.18%	2029	1.20%	2039	1.59%
2020	0.29%	2030	1.26%	2040	1.62%
2021	0.40%	2031	1.31%	2041	1.64%
2022	0.53%	2032	1.35%	2042	1.67%
2023	0.65%	2033	1.39%	2043	1.69%
2024	0.78%	2034	1.43%	2044	1.71%

2.3.2 מיסוי

שיעור המס החל על מוסדות כספיים:

שנה	2015	*2016+
שיעור מס	37.58%	37.18%

*לאחר ה- 31.12.2015 שיעור מס חברות ירד מ- 26.5% ל- 25%, לפיכך שיעור המס שחל על מוסדות כספיים ירד מ- 37.58% ל- 35.9%. כל החישובים של הערך הגלום מתבססים על הנחות פיננסיות שהיו בידי החברה ביום 31.12.2015, לרבות שיעור המס. אי לכך החישוב בגין שנת 2016 ואילך מתבסס על שיעור 37.18%.

שיעור מס רווח שנלקח בחשבון לצורך עריכת החישובים הינו השיעור כדלהלן:

שנה	2015	2016+
שיעור מס	17.75%	17.00%

2.4 הנחות דמוגרפיות ותפעוליות

כל ההנחות להן השפעה מהותית על הערך הגלום נקבעו לפי האומדנים הטובים ביותר של החברה לגבי כל גורם דמוגרפי ותפעולי, ומשקפות את הציפייה של החברה לעתיד בגין גורמים אלה (ראה גם סעיף 1.5).

2.4.1 הנחות דמוגרפיות

ההנחות הדמוגרפיות, הכלולות בחישוב, נלקחו מתוך מחקרים פנימיים של החברה, ככל שישנם, ומסקנות פרי הפעלת שיקול דעת מקצועי, המבוססות הן על ניסיון רלוונטי והן על שילוב של מידע ממקורות חיצוניים, כגון מידע שהתקבל ממבטחי משנה ולוחות תמותה ותחלואה שפורסמו.

2.4.2 הנחות תפעוליות (הוצאות)

הוצאות הנהלה וכלליות חושבו בהתאם למודל תמחירי פנימי שנערך בחברה לגבי הוצאות הקשורות לעסקים הכלולים, לרבות: הקצאת הוצאות לתחומים השונים (ביטוח חיים, ביטוח בריאות, פנסיה וכו') והעמסת הוצאות על פעילויות שונות (הפקה, ניהול שוטף, השקעות וכו').

2.5 שיטת החישוב**2.5.1 הון עצמי מותאם (ANW)**

ההון העצמי המותאם מבוסס על ההון העצמי של החברה בתאריך הדיווח בתוספת שיערוך לשווי הוגן (בניכוי מס) של הנכסים החופפים לעסקים הכלולים והמוצגים בדוחות הכספיים לפי עלות. לסכום זה נערכו מספר התאמות כדי שיהיה עקבי עם שווי התיק בתוקף. ראה טבלה בסעיף 3.3.

2.5.2 ערך נוכחי של רווחים עתידיים (PVFP)

הערך הנוכחי של רווחים עתידיים חושב באמצעות מודל אקטוארי המתבסס על נתוני הפוליסות, ניהול זכויות פנסיוניות של עמיתי קרנות הפנסיה, ונתונים אחרים המצויים בידי החברה והחברה המנהלת של קרן הפנסיה. מודל זה מאפשר ביצוע של תחזית תזרימי מזומנים עתידיים והיוונים.

2.5.3 עלות הון נדרש (CoC)

בוצעה תחזית של ההון הנדרש בגין העסקים הכלולים, על פי הדרישות הקיימות ובהתאם להתפתחות העתידית של העסקים הכלולים. עלות ההון הינה היוון המס על רווחי השקעה על ההון הנדרש בגין העסקים הכלולים.

2.5.4 ערך עסקים חדשים (VNB)

ערך העסקים החדשים מחושב כערך נוכחי של רווחים מעת המכירה עד תום תקופת הפוליסה. הערך הנוכחי של הרווחים חושב באמצעות מודל אקטוארי המתבסס על נתוני הפוליסות ונתונים אחרים כדי לשקף את תרומת התפוקה של השנה.

אוכלוסיית ה-VNB כוללת:

- כל הפוליסות שהופקו בשנת הדיווח.
  - כיוסיים חדשים שהופקו במהלך שנת הדיווח כתוספת לפוליסות שהופקו לפני שנת הדיווח.
  - פוליסות קבוצתיות שחודשו במהלך שנת הדיווח.
  - פרמיות חד-פעמיות על פוליסות קיימות שאינן נובעות מגידול בשכר.
  - מצטרפים חדשים לקרנות הפנסיה.
- יובהר כי הערך הגלום כולל את הרווחים בגין עסקים חדשים כאמור.

2.6 טיפול באופציות והבטחות פיננסיות

החברה שווקה מ-2007 עד אמצע 2011 מוצר "מגדל בטוח", הכולל הבטחה של השלמת התשואה בתנאים מסוימים. חישוב ה-EV כולל התייחסות להתחייבות זו.

2.7 ניתוח השינוי ב-EV והרווח על בסיס EV

הטבלאות בסעיף 3.4 להלן מציגות את השינוי בערך הגלום, מחולק למרכיבי ההון המותאם ושווי התיק (בניכוי עלות ההון), כולל העברות בין שני מרכיבים אלה. כל הסכומים מוצגים לאחר מס. השינוי מפורט לגורמי השפעה השונים שלו, כדלקמן:

1. התאמות לערך הגלום ליום 31.12.2014 – בסעיף זה נכללו תיקונים טכניים ביחס לנתוני הפתיחה, כולל שינויים במתודולוגית החישוב.
2. שינויים בהנחות תפעוליות ודמוגרפיות – מדי שנה החברה מעדכנת את ההנחות השונות לפיהן מעריכים את הערך הגלום, בין היתר על בסיס נתונים חדשים לגבי הניסיון בפועל. השפעה על שווי התיק בתוקף:

- בעסקי ביטוח ההשפעה על שווי תיק בתוקף הינה בגין שיפור בשיעורי תמותה, קיטון בהוצאות, קיטון בביטולים, ועדכון פרמטרים של גמלה.
- השפעה על ההון העצמי המותאם:
- בעסקי ביטוח ההשפעה על ההון העצמי המותאם הינה בעיקר בגין גידול בשיעורי מימוש לקיחת גמלה.
3. רווח צפוי על הערך הגלום – הערך הגלום צפוי להניב רווחים אף אם החברה לא תמכור עסקים חדשים ולא תפעל בתחומים נוספים שאינם עסקים כלולים ב-EV. רווחים אלה נובעים מ- 3 מקורות:
- א. תשואה צפויה על שווי התיק בתוקף בסוף התקופה הקודמת – הכנסות צפויות אלו מבוססות על שיעור התשואה הריאלית הצפויה בתחילת השנה, כולל מרווחים מעל ריבית חסרת סיכון שהיו צפויים להתקבל.
- ב. תשואה צפויה על ההון העצמי המותאם – ההכנסות מהשקעות הצפויות מהנכסים העומדים כנגד ההון המותאם. הכנסות צפויות אלו מבוססות על שיעור התשואה הריאלית הצפויה בתחילת השנה, כולל מרווחים מעל ריבית חסרת סיכון שהיו צפויים להתקבל.
- ג. רווח צפוי לעבור משווי תיק בתוקף להון עצמי מותאם במהלך 2015. במהלך שנת 2015, עבר הרווח החזוי לשנת 2015 משווי התיק להון המותאם. העברה זו של הרווח הצפוי אינה משפיעה על סך הערך הגלום.
4. השפעת הסטיות מההנחות התפעוליות והדמוגרפיות במהלך 2015 – מטבע הדברים, הניסיון בפועל לגבי שיעורי התביעות, הביטולים, ההוצאות וכדומה היו שונים במהלך התקופה מאלו שהונחו בתחילת השנה לצורך חישוב הערך הגלום. סטיות אלו משפיעות גם על הרווחים הצפויים לאחר השנה וגם על הרווחים של השנה עצמה, וההשפעות מוצגות בסעיף זה בנפרד על שווי התיק בתוקף ועל ההון המותאם בהתאמה. בנוסף, סעיף זה כולל את ההשפעה ממספר גורמים שכל אחד מהם לא מהותי להערכת החברה, הכוללים, בין היתר, שינויים לפוליסות ביטוח קיימות או הסכמי עמלות עם סוכנים.
5. רווח מעסקים חדשים – סעיף זה מציג את התוספת לערך הגלום לסוף התקופה הקודמת, עקב מכירת פוליסות ביטוח חדשות במהלך השנה והצטרפות עמיתים חדשים לקרנות הפנסיה. התוספת מחולקת להשפעה בפועל מהעסקים החדשים על הרווחים בתקופה עצמה (מוצגת תחת ההון המותאם) ולרווחים הצפויים מהעסקים החדשים בעתיד (מוצגת תחת שווי התיק בתוקף).
6. הוצאות פיתוח שלא נכללו ב-EV – כאן מוצגת ההשפעה, על הרווחים בפועל בשנה, של ההוצאות החריגות שלא נכללו בערך הגלום, אלא יוחסו למכירות עתידיות. בשנת 2015 לא היו הוצאות שלא נכללו ב-EV.
7. רווח/הפסד מפריטים מיוחדים – אין.

8. השפעת אינפלציה במהלך 2015 - סעיף זה כולל את השפעת האינפלציה (-0.9%) בשנת הדוח על יתרת הפתיחה של הערך הגלום, בעיקר בגין הצמדת הפוליסות למדד, עובדה שמשפיעה על שווי התיק בתוקף, והשפעת התשואה הצפויה בשיעור המדד (בניכוי מס) על ההון המותאם. בשאר הסעיפים מוצגת ההשפעה של התשואות הריאליות מעל המדד.
9. רווח מסטיית מההנחות הכלכליות במהלך 2015 ומשינויים להנחות כלכליות – סעיף זה כולל שני מרכיבים:
- א. ההשפעה על שווי התיק משינויים בהנחות הכלכליות לעתיד: עקומת ריבית חסרת סיכון וכללי מיסוי.
  - ב. ההשפעה מהסטיות של התשואה בפועל במהלך שנת הדיווח לעומת התשואה שהייתה צפויה בתחילת השנה (עבור שנת הדיווח) כפי שצוין בסעיף 2.7.3. ההשפעה הינה בשני מרכיבי ה-EV:
    - i. בהון המותאם – בעיקר עקב ההשפעה על הרווח בשנת הדיווח מתשואות שונות מהצפוי על נכסי החברה, העומדים כנגד ההון וכנגד עתודות הביטוח בגין העסקים הכלולים.
    - ii. בשווי התיק – עקב גידול הרווחים הצפויים מהתיק בעתיד, אשר נגרם כתוצאה מגידול בצבירות החברה.
- ההשפעה הכוללת על שווי התיק בתוקף מסתכמת בגידול, שנובע בעיקר מירידה בשיעור המע"מ ומס החברות. בעקבות ירידת הריבית, החברה עשתה הפרשות במהלך 2015 בעתודה המשלימה לגמלאות ובעתודה לנאותות העתודה אשר באו לידי ביטוי במרכיב ההון העצמי אשר הינו חלק מהערך הגלום של החברה.
- נהוג לכנות את סיכום השינויים בסעיפים 2 עד 9 "רווח על בסיס ערך גלום". סכום זה משקף את הערך שהתווסף לערך הגלום, או הרווח במונחי ערך, הנובע מהפעילות השוטפת של החברה, כולל ההשפעות מגורמים כלכליים וכולל פריטים מיוחדים, אך ללא ההשפעה של עסקים שלא כלולים ב-EV (כגון ביטוח אלמנטרי).
10. רווח מעסקים לא-כלולים – סך הערך הגלום כולל את מלוא ההון העצמי של החברה, ועל כן חלק מהגידול/קיטון בערך הגלום מוסבר מהרווחים/ההפסדים של תחומי פעילות שאינם כלולים בשווי תיק, לרבות הוצאות מימון.
- סיכום השינויים בסעיפים 2 עד 10 הינו "רווח על בסיס ערך הגלום, כולל רווח מעסקים לא כלולים", כאשר הרווח מעסקים לא כלולים נמדד על בסיס "רווח כולל" חשבונאי.
11. תנועות בהון – בסעיף זה מוצג השינוי בערך הגלום הנובע מתנועות הון, לרבות תשלום דיבידנדים, במהלך השנה.

2.8 מבחני רגישות

במבחני הרגישות המוצגים בסעיף 3.6 ו- 3.7. להלן, אומצו הגישות הבאות:

1. הרגישויות מתייחסות לכל העסקים הכלולים אלא אם כן צוין אחרת.
2. מבחני הרגישות מתייחסים לכל הנחה בנפרד, ללא מדידה של השפעות מצטברות או מתקזזות, שינויים נגזרים על גורמים אחרים וכדומה.
3. הרגישות בגין ערך העסקים החדשים מתייחסת לשינויים מסוף שנת 2015 ואילך, ולא לתקופה מעת המכירה ועד לסוף השנה.
4. מבחני הרגישות חושבו ומוצגים בנפרד ביחס לביטוח חיים ובריאות, ובנפרד ביחס לניהול עסקי קרנות פנסיה.

להלן מספר הערות לגבי מבחני הרגישות שבוצעו:

- ריבית – שינוי שיעור ריבית המשמש כריבית היוון והתשואה הצפויה מהשקעות נכסי החברה וקרן הפנסיה (למעט מהשקעות באגרות חוב מיועדות בהן התשואה לא עשויה להשתנות). השפעת השינוי בריבית כוללת את השינוי הצפוי בשווי הנכסים נושאי ריבית שקלית או צמודה למדד, המגבים את העסקים הכלולים, עקב השינוי בשיעור הריבית.
- תמותה של מבטחים – מבחני הרגישות של תביעות המוות כוללים שינויי שיעורי התמותה עבור מבטחים לפני גיל פרישה, כלומר, לא כולל תמותה של מבטחים מקבלי קצבאות זקנה ומקבלי פיצוי חודשי בגין אובדן כושר או סיעוד.
- תמותה של מקבלי קצבת זקנה – מבחני הרגישות של תביעות הגמלה כוללים שינויי שיעור התמותה עבור מקבלי קצבאות זקנה בלבד, לא כולל תמותה של מקבלי קצבאות אחרים.
- תחלואה – מבחן הרגישות כולל את כל התביעות שאינם מקרי מוות, כולל תחלואה ממחלות קשות, אובדן כושר עבודה, סיעוד, ניתוחים ואשפוז, נכות מתאונה וכו'. המבחן מתייחס לשכיחויות של מקרי תביעה ולא לתקופת תשלום התביעות בגין אי-כושר עבודה וסיעוד.
- שיעורי מימוש – מבחן רגישות זה בוחן את השפעת הגידול באוכלוסיית מממשי האופציה לקצבה בגיל הפרישה.

2.9 סקירת דוח הערך הגלום

דוח הערך הגלום ליום 31.12.2015 וערך העסקים החדשים לשנה שהסתיימה באותו תאריך, מבחני הרגישות ביחס אליהם וכן הניתוח של התנועה של הערך הגלום, נסקר על ידי ר"ח סומך חייקין KPMG.

דוח הסוקר החיצוני וממצאיו מצורפים לדוח זה.

3. תוצאות**3.1 הערך הגלום נכון ל- 31.12.2015**

מיליוני ₪	EV בגין עסקים כלולים בביטוח חיים ובריאות	EV בגין עסקי ניהול קרנות פנסיה	התאמה לאיחוד עסקי ניהול קרנות פנסיה של החברה	סה"כ EV עבור ביטוח חיים ובריאות ועסקי ניהול קרנות פנסיה
הון עצמי מותאם (ראה סעיף 3.3 להלן)	4,086	398	(730)	3,754
ערך נוכחי של רווחים עתידיים בניכוי מס (ראה סעיף 1.5.3)	7,533	3,690	3	11,226
עלות הון נדרש	(315)	(36)	0	(351)
ערך גלום	11,304	4,052	(727)	14,629

3.2 ערך עסקים חדשים של המכירות בשנת 2015

מיליוני ₪	בגין עסקים כלולים בביטוח חיים ובריאות	בגין עסקי ניהול קרנות פנסיה	סה"כ
ערך עסקים חדשים לפני עלות הון נדרש	352	185	537
עלות הון נדרש בגין עסקים חדשים	(14)	(4)	(18)
סה"כ ערך עסקים חדשים	338	181	519

לצורך השוואה בלבד מוצג כאן ערך העסקים החדשים של המכירות בשנת 2014 (שחושב לפי הנחות ערך הגלום של 31.12.2014):

מיליוני ₪	בגין עסקים כלולים בביטוח חיים ובריאות	בגין עסקי ניהול קרנות פנסיה	סה"כ
ערך עסקים חדשים לפני עלות הון נדרש	504	171	675
עלות הון נדרש בגין עסקים חדשים	(16)	(4)	(20)
סה"כ ערך עסקים חדשים	488	167	655

3.3 התאמה בין ההון העצמי המותאם לבין ההון העצמי בדוחות הכספיים 31.12.2015

א' – מגדל חברה לביטוח: עסקי ביטוח

במיליוני ₪	
4,680	הון עצמי (מאזן החברה)
320	שיערוך נכסים החופפים לעסקים הכלולים והמוצגים בדוחות הכספיים לפי עלות לשווי הוגן בניכוי מס
(1,415)	הוצאות רכישה נדחות (DAC)
501	עתודה למס נדחה והטבת מס עתידית, בגין DAC
4,086	הון עצמי מותאם בגין פוליסות ביטוח לטווח ארוך (ביטוח חיים וביטוח בריאות)

ב' – חברות מנהלות קרנות פנסיה

במיליוני ₪	
544	הון עצמי (מאזני החברות)
(220)	הוצאות רכישה נדחות (DAC)
74	עתודה למס נדחה והטבת מס עתידית, בגין DAC
398	הון עצמי מותאם בגין עסקי פנסיה

ג' – מגדל חברה לביטוח: הכללת עסקי ניהול קרנות פנסיה

במיליוני ₪	
4,086	הון עצמי מותאם בגין פוליסות ביטוח לטווח ארוך (ביטוח חיים וביטוח בריאות)
(5)	הוצאות רכישה נדחות נוספות הרשומות במגדל
2	עתודה למס נדחה והטבת מס עתידית, בגין הנ"ל
398	הון עצמי מותאם של חברות המנהלות קרנות פנסיה
(727)	השקעת החברה בחברות המנהלות קרנות פנסיה
3,754	הון עצמי מותאם בהתחשב בניהול עסקי פנסיה

3.4 ניתוח השינוי ב-EV והרווח על בסיס EV

טבלה 3.4 א' – עסקי ביטוח

כל הנתונים מוצגים במיליוני ש"ח.

ערך גלום	שווי תיק בתוקף	הון עצמי מותאם	ראה סעיף	שינוי EV עסקי ביטוח
10,339	6,194	4,145		ערך גלום ליום 31.12.2014
-85	-85	0	2.7.1	התאמות לערך גלום ליום 31.12.2014
10,254	6,109	4,145		ערך גלום מותאם ליום 31.12.2014
				רווח תפעולי מהתיק בתוקף ליום 31.12.2014:
562	626	-64	2.7.2	שינויים בהנחות תפעוליות ודמוגרפיות
424	323	101	2.7.3 (א)	גידול ריאלי צפוי
0	-394	394	2.7.3 (ג)	רווח כולל צפוי לעבור משווי תיק להון עצמי במהלך 2015
136	26	110	2.7.4	השפעת הסטיות מההנחות התפעוליות והדמוגרפיות במהלך 2015 ושינויים אחרים
1,122	581	541		סה"כ
338	548	-210	2.7.5	רווח מעסקים חדשים
0	0	0	2.7.6	הוצאות פיתוח שלא נכללו ב-EV
1,460	1,129	331		רווח תפעולי לפי ערך גלום
0	0	0	2.7.7	רווח מפריטים מיוחדים
-78	-55	-23	2.7.8	השפעת אינפלציה במהלך 2015
-185	35	-220	2.7.9	רווח מסטיות מההנחות הכלכליות במהלך 2015 ומשינויים בהנחות כלכליות
1,197	1,109	88		סה"כ רווח על בסיס ערך גלום
40	0	40		רווח מעסקי פנסיה
22	0	22	2.7.10	רווח מעסקים לא-כלולים
-209	0	-209	2.7.11	תנועות בהון
1,050	1,109	-59		סה"כ שינוי ב-EV
11,304	7,218	4,086		ערך גלום ליום 31.12.2015

טבלה 3.4 ב' – חברות המנהלות קרנות פנסיה

כל הנתונים מוצגים במיליוני ש"ח.

ערך גלום	שווי תיק בתוקף	הון עצמי מותאם	ראה סעיף	שינוי EV עסקי ניהול קרנות פנסיה
3,893	3,518	375		ערך גלום ליום 31.12.2014
0	0	0	2.7.1	התאמות לערך גלום ליום 31.12.2014
3,893	3,518	375		ערך גלום מותאם ליום 31.12.2014
				רווח תפעולי מהתיק בתוקף ליום 31.12.2014:
-10	-10	0	2.7.2	שינויים בהנחות תפעוליות ודמוגרפיות
36	27	9	2.7.3 (א)	גידול ריאלי צפוי
0	-29	29	2.7.3 (ג)	רווח כולל צפוי לעבור משווי תיק להון עצמי במהלך 2015
-29	-54	25	2.7.4	השפעת הסטיות מההנחות התפעוליות והדמוגרפיות במהלך 2015 ושינויים אחרים
-3	-66	63		סה"כ
181	216	-35	2.7.5	רווח מעסקים חדשים
0	0	0	2.7.6	הוצאות פיתוח שלא נכללו ב- EV
178	150	28		רווח תפעולי לפי ערך גלום
0	0	0	2.7.7	רווח מפריטים מיוחדים
-34	-32	-2	2.7.8	השפעת אינפלציה במהלך 2015
11	18	-7	2.7.9	רווח מסטיות מההנחות הכלכליות במהלך 2015 ומשינויים בהנחות כלכליות
155	136	19		סה"כ רווח על בסיס ערך גלום
4	0	4	2.7.10	רווח מעסקים לא-כלולים
0	0	0	2.7.11	תנועות בהון
159	136	23		סה"כ שינוי ב- EV
4,052	3,654	398		ערך גלום ליום 31.12.2015

טבלה 3.4 ג' – סה"כ עסקי ביטוח וניהול קרנות פנסיה

כל הנתונים מוצגים במיליוני ש"ח.

ערך גלום	שווי תיק בתוקף	הון עצמי מותאם	ראה סעיף	שינוי EV עסקי ביטוח וניהול קרנות פנסיה
13,545	9,716	3,829		ערך גלום ליום 31.12.2014
-85	-85	0	2.7.1	התאמות לערך גלום ליום 31.12.2014
13,460	9,631	3,829		ערך גלום מותאם ליום 31.12.2014
552	616	-64	2.7.2	רווח תפעולי מהתיק בתוקף ליום 31.12.2014: שינויים בהנחות תפעוליות ודמוגרפיות
443	350	93	2.7.3 (א)	גידול ריאלי צפוי
0	-423	423	2.7.3 (ג)	רווח כולל צפוי לעבור משווי תיק להון עצמי במהלך 2015
111	-29	140	2.7.4	השפעת הסטיות מההנחות התפעוליות והדמוגרפיות במהלך 2015 ושינויים אחרים
1,106	514	592		סה"כ
519	764	-245	2.7.5	רווח מעסקים חדשים
0	0	0	2.7.6	הוצאות פיתוח שלא נכללו ב-EV
1,625	1,278	347		רווח תפעולי לפי ערך גלום
0	0	0	2.7.7	רווח מפריטים מיוחדים
-108	-87	-21	2.7.8	השפעת אינפלציה במהלך 2015
-161	53	-214	2.7.9	רווח מסטיות מההנחות הכלכליות במהלך 2015 ומשינויים בהנחות כלכליות
1,356	1,244	112		סה"כ רווח על בסיס ערך גלום
22	0	22	2.7.10	רווח מעסקים לא-כלולים
-209	0	-209	2.7.11	תנועות בהון
1,169	1,244	(* -75)		סה"כ שינוי ב-EV
14,629	10,875	3,754		ערך גלום ליום 31.12.2015

* ראה פירוט בסעיף 3.5 להלן

3.5 פירוט הפער בין השינוי בהון העצמי המותאם לבין הרווח לתקופה בחברה

כל הנתונים מוצגים במיליוני ש"ח.

372	רווח לתקופה
-203	פריטים שהועברו דרך קרן הון
169	רווח כולל לאחר מס
-49	שינוי ב-DAC לפני מס
16	מס בגין השינוי ב-DAC שלא נכלל בשווי התיק בתוקף
-2	שיערוך נכסים לשוויים ההוגן בניכוי מס
0	שינוי נטו בשווי תיק / מוניטין הרשום במאזן
134	רווח כולל מותאם לבסיס של ערך גלום
-209	תנועות הון
-75	סה"כ שינוי בהון העצמי המותאם

ניתוח רגישות בגין עסקים כלולים בביטוח חיים וביטוח בריאות ליום

31.12.2015

שינוי בערך עסקים חדשים		שינוי בערך גלום		התוצאה הבסיסית
ב- %	במיליוני ₪	ב- %	במיליוני ₪	
	338		11,304	
0.5%	2	-6.9%	-785	הפחתה של 0.5% בריבית חסרת הסיכון
-7.1%	-24	-3.6%	-410	עליה של 10% בהוצאות הנהלה וכלליות
-19.0%	-64	-3.8%	-426	עליה של 10% בשיעורי הביטולים (פדיונות, סילוקים והקטנות)
-3.8%	-13	-1.1%	-119	עליה של 10% בשיעורי התמותה של מבוטחים
-25.3%	-86	-7.9%	-888	עליה של 10% בשיעורי התחלואה
-0.9%	-3	-8.9%	-1002	ירידה של 10% בשיעור התמותה עבור מקבלי קצבאות זקנה
0.9%	3	-3.2%	-367	עליה של 10% בשיעורי מימוש לקיחת גמלה
		-5.2%	-585	ירידה של 0.1% בדמי ניהול מצבירה בתקופת הפעילות עבור הפוליסות החשופות לרפורמות ניוד
		-1.7%	-192	עליה של 10% בשיעורי הביטולים עבור הפוליסות החשופות לרפורמת הניוד
-0.9%	-3	-0.7%	-80	ירידה של 10% בשיעורי מימוש לקיחת גמלה עבור הפוליסות החשופות לרפורמה של שינוי הקצאת אג"ח חץ בפנסיה
-5.1%	-17	-0.5%	-62	עליה של 10% בשיעורי התחלואה עבור הפוליסות החשופות לרפורמה של הגדרת מקרה ביטוח סיעודי
-1.8%	-6	6.2%	700	עליה של 0.5% בריבית חסרת הסיכון
7.1%	24	3.6%	410	הפחתה של 10% בהוצאות הנהלה וכלליות
22.1%	75	4.2%	474	הפחתה של 10% בשיעורי הביטולים (כולל פדיונות וסילוקים)
3.8%	13	1.1%	119	הפחתה של 10% בשיעורי התמותה בגין מבוטחים לפני גיל פרישה (למעט מקבלי פנסיות זקנה ומקבלי פיצוי חודשי אי כושר עבודה או סיעוד)
25.7%	87	8.0%	900	הפחתה של 10% בשיעורי התחלואה
0.8%	3	8.0%	902	עליה של 10% בשיעור התמותה עבור מקבלי קצבאות זקנה

3.6 ניתוח רגישות בגין עסקי ניהול קרנות פנסיה ליום 31.12.2015

שינוי בערך עסקים חדשים ב- % במיליוני ₪		שינוי בערך גלום ב- % במיליוני ₪		התוצאה הבסיסית
	181		4,052	
5.5%	10	4.4%	179	הפחתה של 0.5% בריבית חסרת הסיכון
-12.2%	-22	-5.3%	-213	עליה של 10% בהוצאות הנהלה וכלליות
-20.7%	-37	-6.0%	-242	עליה של 10% בשיעורי הביטולים (פדיונות והקפאות)
-19.9%	-36	-6.2%	-250	ירידה של 1% בעליית השכר
-6.3%	-11	-3.9%	-159	ירידת דמי ניהול של 0.1% מפרמיה ו-0.01% מנכסים
-5.2%	-9	-4.2%	-171	עליה של 0.5% בריבית חסרת הסיכון
12.2%	22	5.3%	213	הפחתה של 10% בהוצאות הנהלה וכלליות
24.7%	45	6.5%	265	הפחתה של 10% בשיעורי הביטולים (פדיונות והקפאות)
23.0%	42	7.2%	291	עליה של 1% בעליית השכר

ד"ר לייבוש אולמן, סמנכ"ל
אקטואר ראשי

עופר אליהו, מנכ"ל

תאריך: 31.5.2016

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

31 במאי 2016

לכבוד
הדירקטוריון של
מגדל חברה לבטוח בע"מ

א.ג.נ.

הנידון : סקירת דוח הערך הגלום ליום 31 בדצמבר 2015

לבקשתכם סקרנו את המידע שהוכן על ידי מגדל חברה לביטוח בע"מ בדבר הערך הגלום ליום 31 בדצמבר 2015, ערך העסקים החדשים לשנה שהסתיימה באותו תאריך, ניתוח התנועה בערך הגלום ומבחני הרגישות ביחס אליהם, המתמייחים לפוליסת ביטוח חיים ובריאות ארוכות טווח (להלן - "דוח הערך הגלום"). הדירקטוריון וההנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של דו"ח הערך הגלום. אחריותנו היא להביע מסקנה על הערך הגלום בהתבסס על סקירתנו.

סקירתנו כללה את הנהלים הבאים: קריאת דוח הערך הגלום, עריכת דיונים וביורורים עם האחראים והגורמים המקצועיים בחברה שעסקו בהכנת בדוח האמור, בחינת המתודולוגיה ודרך ההצגה, לפיהם נערך דוח הערך הגלום והתאמתם לקווים המנחים שנקבעו בחוזר המפקח על הביטוח מספר 11-1-2007 על נספחיו (להלן חוזר המפקח). כמו כן הסקירה כללה ביצוע נהלים אנליטיים בהתייחס לתוצאות המוצגות בדוח, השוואה בין תוצאות החישוב ומידע פיננסי רלוונטי של החברה וכן בחינת סבירות הנחות.

סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

בביצוע נהלים המפורטים לעיל, לא בא לידיעתנו דבר המצביע על כך שיש צורך בשינויים מהותיים בדוח הערך הגלום בכדי שיוכל להיחשב כדוח שנערך על פי המתודולוגיה וההנחות שתוארו בדוח הערך הגלום בכפוף לאמור בסעיף 1.5 לדוח הערך הגלום ולמצוין להלן, ואופן ופורמט הגילוי כפי שנקבעו בדוח הועדה וחוזר המפקח. כמו כן לא עלה בסקירתנו דבר המצביע על כך כי ההנחות הדמוגרפיות והתפעוליות אשר הוצגו בפנינו במהלך הסקירה אינן סבירות בהתבסס על ניסיון החברה בעבר ובהווה וציפיות ההנהלה לגבי העתיד, בכפוף לאמור בסעיפים 1 ו-2 להלן.

אנו מפנים את תשומת הלב לעניינים הבאים :

1. דוח הערך הגלום הוכן על בסיס הנחות שהינן פרי השלכת הניסיון הקיים כלפי העתיד. במסגרת הסביבה בה פועלת החברה, ומטבע הדברים, היות ומדובר בהערכות עתידיות לזמן ארוך, התוצאות בפועל צפויות להיות שונות מאלה שהוערכו בעת חישוב הערך הגלום. לאמור לעיל חשיבות ניכרת נוכח אי הודאות בדבר השלכות של הרפורמות בשוק החיסכון ארוך טווח. חישוב ערך הגלום אינו כולל את מכלול ההשפעות האפשריות ככל שיהיו.
2. יש לקרוא בעיון את מכלול הסייגים המפורטים בסעיף 1.5 לדוח הערך הגלום בדבר הטיפול בסיכונים ועניינים אחרים.
3. הערך הגלום כולל גם את הערך הגלום של עסקי ניהול קרנות פנסיה בבעלות החברה אשר פרסומו אינו מתחייב על פי הנחיות המפקח.

בכבוד רב,

סומך חייקין
רואי חשבון